

6 / 2024

RAPPORT

**Studiebarometeret for
fagskolestudenter 2024:
hovedtendenser**

2024

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

NOKUT bruker årlig rundt 900 sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Studiebarometeret for fagskolestudenter 2024: hovedtendenser
Forfatter(e)	Ingebjørg Flaata Bjaaland, Gustavo Guajardo, Magnus Strand Hauge
Dato	26.09.2024
Rapportnummer	6-2024
ISSN-nr	1892-1604

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Forord

NOKUT skal gjennom ulike virkemidler bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Studentundersøkelsene våre er en viktig del av vår strategiske satsing på å dokumentere tilstanden i sektoren.

Studiebarometeret for universitets- og høyskolestudenter har vært gjennomført hvert år siden 2013 og har etablert seg som en viktig nasjonal undersøkelse. I 2017 fikk NOKUT i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å gjennomføre en tilsvarende undersøkelse blant fagskolestudenter. Høsten 2017 gjennomførte NOKUT en pilotundersøkelse på et utvalg fagskoler. I april/mai 2018 ble undersøkelsen for første gang gjennomført på alle fagskolene i Norge. Undersøkelsen ble gjennomført for syvende gang i samme tidsperiode i 2024.

Med Studiebarometeret for fagskolestudenter dekker studentundersøkelsene våre alle tertiærutdanninger, det vil si utdanninger som bygger på videregående nivå. Undersøkelsen spør om studentenes oppfatninger om kvalitet i utdanningstilbud ved norske fagskoler. Formålet med undersøkelsene er å gi læresteder, studenter, studiesøkere, myndigheter og andre aktører informasjon om studiekvalitet. Resultater fra undersøkelsene publiseres på www.studiebarometeret.no.

I denne rapporten presenteres hovedresultatene fra Studiebarometeret for fagskoler 2024. I rapporten blir resultatene for alle spørsmålene vist, med unntak av noen få bakgrunnsspørsmål og fritekstsvar.

Innhold

Oppsummering av hovedfunn	5
1 Innledning	7
1.1 Om Studiebarometeret for fagskolestudenter 2024	7
1.2 Om rapporten.....	8
1.3 Om endringer og testing av nye spørsmål	8
1.4 Indeksene i Studiebarometeret	9
2 Hvem er fagskolestudentene?	13
2.1 Bakgrunnsinformasjon og representativitet	13
2.2 Betydelige forskjeller i studentenes bakgrunn mellom ulike utdanningskategorier	14
3 Spørsmålsbatteriene	15
3.1 Overordnet tilfredshet	15
3.2 Startkompetanse og studiestart	22
3.3 Undervisning	26
3.4 Studie- og læringsmiljø	30
3.5 Organisering av studiet	32
3.6 Medvirkning	35
3.7 Arbeidslivsrelevans	37
3.8 Vurderingsformer	46
3.9 Eget engasjement.....	48
3.10 Bruk av digitale verktøy.....	50
3.11 Kunstig intelligens (KI).....	56
3.12 Praksis	62
3.13 Endret motivasjon	50
3.14 Tidsbruk.....	66
3.15 Analyse av studentenes skriftlige tilbakemeldinger til utdanningstilbudet.....	69
4 Vedlegg	74
Vedlegg 1: Indeksverdier etter utdanningskategori og utdanningstype	75
4.1 Vedlegg 2: Detaljert beskrivelse av metoden i Random forest-modellen i 3.1.3	76

Oppsummering av hovedfunn

I april og mai 2024 gjennomførte NOKUT for syvende gang en nasjonal undersøkelse om studiekvalitet som ble sendt ut til ca. 24 000 fagskolestudenter på over 800 utdanningstilbud¹ gitt av 61 fagskoler. Rundt 38 prosent, eller nesten 9 500 studenter, svarte på undersøkelsen.

Norske fagskolestudenter er fornøyde med utdanningen sin, og pandemiårene er lagt bak oss

Fagskolestudentene er også i år fornøyde med kvaliteten på utdanningstilbudene de går på. Både overordnet og på fagområdene ser vi at tendensen fra i fjor fortsetter. Resultatene fortsetter å bli noe bedre og er nå i de aller fleste tilfeller på nivå med resultatene før pandemien.

De fleste studentene bruker kunstig intelligens i studiearbeidet

I år stilte vi for første gang studentene spørsmål om bruk av generativ kunstig intelligens. Nesten 60 prosent av studentene svarer at de bruker kunstig intelligens i studiearbeidet, men kun åtte prosent svarer at de bruker det ofte. Selv om resultatene er sammenliknbare med resultatene fra tilsvarende spørsmål i Studiebarometeret for universitets- og høyskolestudenter høsten 2023, er det grunn til å tro at fagskolestudentene bruker det noe mindre nå da det trolig har vært en økning av bruk blant UH-studentene siden sist høst. En forklaring på dette er aldersfordeling, som er det som i størst grad påvirker studentenes bruk. Yngre studenter bruker KI betydelig mer enn eldre studenter, og fagskolestudentene er i snitt noe eldre enn UH-studentene. Kunstig intelligens brukes mest i tekniske fag og minst i helse- og velferdsfag. De vanligste formålene studentene bruker KI til er å forklare tema, pensum, konsepter, terminologi, etc., som "diskusjonspartner", inspirasjon for oppgaver, idémyldring, etc. og til å kvalitetssikre egen tekst.

Studentene er mer positive til bruk av digitale verktøy

I 2024 tok vi inn igjen spørsmålene om bruk av digitale verktøy som ble stilt i årene 2019–2022. Årets resultater er de beste noensinne og kan tyde på at det har vært en liten forbedring på dette området. Resultatene er mest forbedret på spørsmålet om lærerne har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen, men det er også en betydelig forbedring på spørsmålet om bruk av læringsplattform fungerer godt på utdanningen. Når vi ser på endringer på utdanningsform, så ser det ut som om det har vært størst positive endringer på samlingsbaserte studier med nettstøtte.

¹ Utdanningstilbud er termen som brukes på akkrediterte fagskoleutdanninger. Dersom samme utdanning på en fagskole gis på ulike studiesteder eller i ulike undervisningsformer (f.eks. ved institusjonen eller på nett) eller tilbys med ulik progresjon (heltid eller deltid), regnes det i denne sammenhengen som ulike utdanningstilbud.

Arbeidslivets bidrag i utdanningene øker noe

Spørsmål om arbeidslivets bidrag i utdanningene som kom inn i 2023, ble også stilt i 2024. Det er kun mindre forskjeller fra i fjor til i år, men årets resultater kan kanskje være starten på en positiv trend hvor studentene rapporterer om noe mer kontakt med arbeidslivet. Samlet sett har bruk av karrieredager økt med fire prosentpoeng og arbeidslivsbidrag til pensum økt med tre prosentpoeng. Samlet sett har økningen i arbeidslivsbidrag vært størst blant studenter i helse- og velferdsfag og kreative fag og blant studenter på nettutdanninger. Når det gjelder de vanlige spørsmålene om arbeidslivsrelevans, ser vi imidlertid ingen tydelige endringer i år sammenliknet med tidligere år.

Endret motivasjon

I 2024 inkluderte vi et nytt spørsmål om motivasjon for studieinnsats ved studiestart. Studentene som oppga at motivasjonen deres har endret seg fra studiestart og til nå, fikk et oppfølgingsspørsmål om årsaker til endret motivasjon. Dette utgjorde i underkant av 20 % av alle som svarte på de to spørsmålene. Til sammen svarte 1 332 studenter på dette spørsmålet. Litt over en tredjedel av disse svarte at det var forhold ved fagskolen/ utdanningstilbudet som var årsak til endringen. Når vi ser på denne gruppen, ser vi at de jevnt over svarer mer negativt på de fleste spørsmålene sammenliknet med studentene som ikke har rapportert at motivasjonen har sunket underveis i utdanningen. På samtlige indekser har gruppen med mindre motiverte studenter gjennomsnittscore på omtrent 1,0 lavere enn gjennomsnittet for alle respondentene.

Noe lavere tidsbruk på studiene blant heltidsstudentene

Heltidsstudentene bruker i snitt noe mindre tid på studiene i 2024 enn i tidligere år. Sammenliknet med 2023 har samlet faglig tidsbruk gått ned fra 38,1 til 36,0 timer i uka. Reduksjonen har først og fremst skjedd innenfor økonomisk administrative fag hvor antallet timer brukt på organiserte læringsaktiviteter har gått ned fra 19 til 12 timer. Her er det ikke så mange studenter eller utdanninger, så variasjon i det som tilbys fra år til år påvirker resultatene her vesentlig. Det har også vært noe nedgang i tid brukt på studier blant heltidsstudenter i tekniske fag.

Antall timer brukt på betalt arbeid har ikke økt vesentlig og er i år på 7 timer for en heltidsstudent. Dersom man legger dette til tid brukt på studiet, så bruker en heltidsstudent over 43 timer i uka på jobb og studier, altså litt over det som er en vanlig arbeidsuke. Resultatene viser også at det å være deltidsstudent er enda mer arbeidskrevende. Disse studentene bruker samlet sett nesten 46 timer i uka på jobb og studier.

1 Innledning

1.1 Om Studiebarometeret for fagskolestudenter 2024

I 2017 ga Kunnskapsdepartementet (KD) NOKUT i oppdrag å gjennomføre Studiebarometeret for fagskolestudenter. Oppdraget besto i å gjennomføre en pilotundersøkelse høsten 2017 med forventninger om en fullskalaundersøkelse i 2018. Fullskalaundersøkelsen ble bekreftet i tildelingsbrevet fra KD til NOKUT for 2018. Oppdraget bestod også i å legge ut informasjon fra undersøkelsen på utdanningstilbudsnivå i en nettportal.

Årets undersøkelse ble gjennomført i perioden april–mai. Spørreskjemaet ble sendt til alle fagskolestudenter som hadde studert mer enn ett semester og til enkelte fagskolestudenter som var i sitt første semester. Totalt inngikk over 24 000 studenter fra 61 fagskoler og 817 utdanningstilbud i populasjonen. Studenter fra samtlige fagskoler deltok i undersøkelsen. 9 461 studenter svarte på undersøkelsen, noe som tilsvarer 38 prosent av populasjonen. Detaljer i gjennomføringen av spørreundersøkelsen beskrives i en separat dokumentasjonsrapport som blir publisert senere i 2024.² Resultatene for hvert utdanningstilbud³ publiseres på www.studiebarometeret.no/no/fagskole den 26. september 2024.

Spørreskjemaet bestod av ca. 90 spørsmål. Disse handlet primært om studentenes oppfatning av studiekvaliteten på utdanningstilbudet sitt. Vi spurte blant annet om synspunkter på studie- og læringsmiljø, undervisning og veiledning og opplevd arbeidslivsrelevans. I tillegg dekket vi dimensjonen studentinvolvering ved at studentene fikk en del spørsmål om motivasjon, studieinnsats og deltagelse i studentdemokratiet. Spørreskjemaet bestod både av spørsmål og påstander. I denne rapporten blir termen *spørsmål* brukt om begge. Spørsmålene ble i all hovedsak besvart ved hjelp av en fem-delt skala (fra «ikke tilfreds» til «svært tilfreds», fra «ikke enig» til «helt enig» eller fra «i liten grad» til «i stor grad») og med en vet ikke-kategori. Unntakene er blant annet noen av spørsmålene om bidrag fra arbeidslivet, kunstig intelligens, bakgrunns spørsmål om studenten (kjønn, arbeids- og utdanningserfaring mm.) og spørsmålene om studieinnsats, der et timetall skrives inn.

Det samme skjemaet ble sendt til alle studenter uavhengig av type utdanningstilbud, med noen få unntak. Praksisspørsmålene blir kun stilt til studenter som opplyser at de har / har hatt praksis og spørsmålene om hva studentene bruker kunstig intelligens til ble kun stilt til studenter som opplyste at de hadde brukt kunstig intelligens i studiearbeidet. Spørsmålene om arbeidslivsrelevans inneholdt to ekstra spørsmål som kun kunstfagstudenter svarte på. I tillegg fikk studenter som hadde blitt mindre motiverte underveis i studietiden, ett spørsmål om hva som gjorde at motivasjonen hadde blitt mindre.

² Fjorårets dokumentasjonsrapport kan leses her:

https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2023/fagskole/studiebarometeret-for-fagskolestudenter_2022_dokumentasjonsrapport_3-2023.pdf

³ Nettportalen viser bare svardata på utdanningstilbud som tilfredsstillers terskelverdiene våre for svarprosent og antall svarende, som er satt ut fra krav til robusthet og anonymitet. Hovedregelen er at minst 10 studenter skal ha svart for at vi viser svardata.

1.2 Om rapporten

I kapittel 2 blir bakgrunnsinformasjon om fagskolestudentene presentert. Noe av denne informasjonen har vi mottatt fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) hos Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), mens annen informasjon er gitt av studentene selv i spørreskjemaet. I dette kapitlet blir det også sett nærmere på undersøkelsens representativitet. I kapittel 3 blir alle resultatene gjennomgått. Denne gjennomgangen er i hovedsak deskriptiv, og de ulike delkapitlene er bygget opp på mer eller mindre samme måte. Det vises gjennomsnittsverdier og svarfordeling på hvert spørsmål. For de fleste spørsmålene er det mulig å svare «vet ikke / ikke relevant». Disse er tatt ut av både gjennomsnittene og svarandelene som vises. Andelen som svarer «vet ikke / ikke relevant» blir imidlertid kommentert for enkelte av spørsmålene. I tillegg brytes resultatene også ned i mer detalj på henholdsvis utdanningsform (nett-, sted- og samlingsbaserte utdanninger) og utdanningskategori. Mer om klassifiseringen av utdanningskategori finnes i kapittel 1.5. I tillegg til den deskriptive gjennomgangen blir noen av spørsmålstemaene analysert mer i detalj.

Spørsmålene innenfor de fleste temaene slås sammen til en indeksverdi for temaet som helhet. I den sammenhengen er det gjort faktoranalyser som viser at indeksene som presenteres i denne rapporten er statistisk valide. Disse analysene blir publisert i en egen metoderapport på et senere tidspunkt.

1.3 Om endringer og testing av nye spørsmål

NOKUT har kontinuerlig søkelys på å forbedre spørsmålene i spørreskjemaet. Samtidig ønsker vi å beholde de fleste spørsmålene uendret fra år til år slik at det blir mulig å sammenligne resultatene over tid. Likevel gjøres det større eller mindre endringer i spørsmålsbatteriene der vi mener dette er hensiktsmessig for å forbedre kvaliteten på spørreskjemaet og dataene vi samler inn. Endringene er gjort på bakgrunn av egne vurderinger, innspill fra institusjonene og innspill fra referansegruppen for Studiebarometeret for fagskoler. Referansegruppen består av representanter fra fagskolene, Fagskolerådet, Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF), NIFU og Kunnskapsdepartementet.

Nye spørsmål og endringer i eksisterende spørsmål blir testet både kvalitativt og kvantitativt. Den kvalitative testingen består av fokusgruppeintervjuer med studenter fra ulike fagområder. Dette gir oss svar på hvordan ulike spørsmålsformuleringer blir forstått og tolket, og hva studentene legger vekt på når de svarer. Den kvantitative testingen gjennomføres som en spørreundersøkelse til en stor gruppe av studenter, der spørreskjemaet består av de nye spørsmålene vi ønsker å teste. Resultatene fra den kvantitative testingen brukes blant annet til statistiske analyser for å se på svarfordelingen og for å vurdere hvorvidt et spørsmålsbatteri egner seg til å lage en indeks. I den kvantitative testingen er det også fritekstfelt hvor respondentene kan svare på hvordan de forsto spørsmålet, noe som også gir oss nyttig informasjon. I sum er dette svært verdifullt når vi utvikler spørreskjemaet.

De fleste spørsmålene er uendret i 2023, men utviklingen av spørreskjemaet har likevel medført noen endringer. Noen nye batterier er lagt til i årets skjema. Det viktigste tillegget i

år er spørsmål om bruk av generativ kunstig intelligens. I tillegg kom det inn noen spørsmål som har vært stilt tidligere, men som ble tatt ut i fjor. Dette er spørsmål om digitale verktøy og studentmedvirkning, temaer det ble stilt andre typer spørsmål om i fjor. En grunn til at disse kom inn igjen var for å se om fjorårets fokus kan ha ført til positive endringer på akkurat disse spørsmålene.

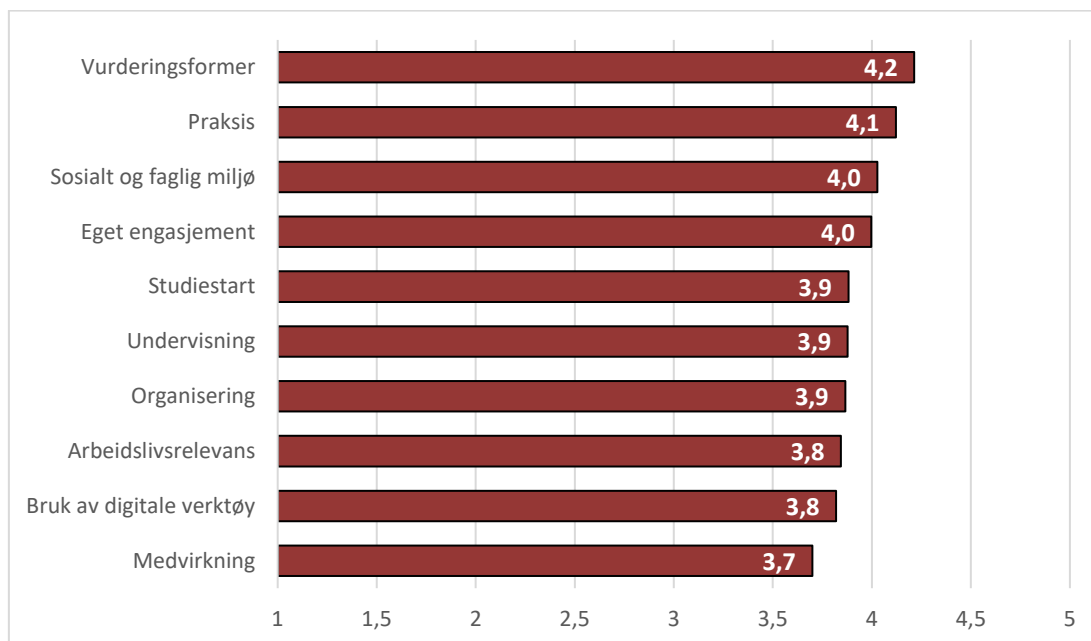
1.4 Indeksene i Studiebarometeret

Studiebarometerets spørreskjema består i hovedsak av tematisk grupperte spørsmål (spørsmålsbatterier) som dekker ulike sider av et tema. I de fleste tilfeller brukes disse spørsmålsbatteriene til å konstruere en indeks. Hensikten med dette er å få et bedre mål på studentenes oppfattelse av kvaliteten i studieprogrammene når det gjelder for eksempel undervisning, tilbakemelding og veiledning, tilknytning til arbeidslivet osv.

I hvert tilfelle gjør vi en evaluering av hvorvidt spørsmålene egner seg til å konstruere en indeks. Det første trinnet i denne evalueringen består av en kvalitativ vurdering av hvorvidt spørsmålene er relevante og dekkende for det overordnede temaet. Det andre trinnet består av kvantitative analyser. Her undersøker vi om spørsmålene henger godt nok sammen (korrelasjon), om spørsmålene har en høy nok indre konsistens (Cronbach's Alpha) og hvorvidt alle spørsmålene er relaterte til den samme underliggende dimensjonen (faktoranalyse). Resultatet av de kvantitative analysene gjengis i dokumentasjonsrapporten for Studiebarometeret for fagskoler, som publiseres senere i år.

For å se de ulike indeksene i perspektiv kan vi se på gjennomsnittsverdiene for alle indeksene i spørreskjemaet. Skalaen på de fleste spørsmålene i Studiebarometeret går fra 1 til 5, der 5 er det mest positive svaralternativet. Denne svarkategorien er benevnt med «I stor grad», «Helt enig» eller «Svært tilfreds». Den midterste verdien er dermed 3,0 og kan sies å være en middels verdi. I realiteten ser vi at svært få respondenter i Studiebarometeret angir verdien 1 på spørsmålene (mest negativt), og det er bare et lite fåtall av spørsmålene i hele undersøkelsen som har gjennomsnittsverdier på under 3,0 i resultatene på nasjonalt nivå. De nasjonale snittverdiene på spørsmålene med Likert-skala i Studiebarometeret for fagskoler 2024 ligger i intervallet 3,7–4,2. Fire av indeksene har en snittverdi på over 4,0. Noen tidligere batterier med tilhørende indekser er ikke inkludert i årets skjema (fysisk læringsmiljø og forventninger fra lærerne), mens et par er lagt til igjen (medvirkning og bruk av digitale verktøy).

I figur 1.1 ser vi at indeksen for vurderingsformer har høyest gjennomsnittsverdi av alle indeksene i Studiebarometeret, mens arbeidslivsrelevans, bruk av digitale verktøy og medvirkning har lavest gjennomsnittsverdi. Ingen av verdiene kan derimot sies å være lave. Samtidig kan ikke verdiene på de ulike indeksene sammenlignes direkte i alle tilfeller. Noen av indeksene bygger på spørsmål om tilfredshet, for eksempel hvor tilfredse studentene er når det gjelder tilbakemelding og veiledning, mens andre inneholder spørsmål om i hvilken grad visse ting forekommer. For eksempel inneholder indeksen arbeidslivsrelevans spørsmål om studentenes oppfatning av kontakt med arbeidslivet. Her er det altså ulike typer spørsmål, og det kan tenkes at dette påvirker hvordan studentene svarer, selv om alle spørsmålene har en skala fra 1 til 5. Dette ser vi nærmere på i gjennomgangen av enkeltspørsmålene i hvert batteri i kapittel 4.

Figur 1.1: Gjennomsnittsverdier på indekser i Studiebarometeret for fagskoler 2024.

1.4.1 Hvilke nivåer presenteres resultatene på?

Utgangspunktet for undersøkelsen er at resultatene skal presenteres på utdannings-tilbudsnivå, da det er dette nivået studentene blir spurt om å vurdere. Derfor presenteres resultatene på dette nivået i portalen Studiebarometeret.no. Utdanningstilbud er termen som brukes på akkrediterte fagskoleutdanninger. Dersom samme utdanning på en fagskole gis på ulike studiesteder eller i ulike undervisningsformer (f.eks. ved institusjonen eller på nett) eller tilbys med ulik progresjon (heltid eller deltid), regnes det som ulike utdanningstilbud.

Denne rapporten har et overordnet perspektiv hvor vi på et nasjonalt nivå forsøker å si noe om fagskolestudentenes meninger om utdanningene de går på. I tillegg til nasjonale tall bryter vi opp resultatene på ulike faglige undergrupper. I juni 2020 lanserte NOKUT et nytt felles klassifiseringssystem for fagskoleutdanninger (FKF). FKF er en ren faglig inndeling av fagskoleutdanning og erstattet den gamle «utdanningstype»-grupperingen NOKUT benyttet seg av tidligere. Formålet med det felles klassifiseringssystemet er å gjøre det enklere å sammenligne kunnskap om fagskolesektoren, uavhengig av hvor kunnskapen kommer fra. FKF ble utviklet i samarbeid mellom Diku, NIFU, NOKUT og NSD i dialog med SSB.

FKF har to nivåer: utdanningskategori og utdanningstype. Utdanningskategori deler utdanningene inn i seks overordnede kategorier. Utdanningstype er en mer finmasket inndeling. Det inngår mellom 3–7 utdanningstyper under hver utdanningskategori. Det er 33 utdanningstyper totalt. Merk at fire av utdanningskategoriene også inkluderer utdanningstypen «Annet», som samler utdanningstilbud innenfor kategorien som er små eller vanskelig å kategorisere. Mer detaljert informasjon om det felles klassifiseringssystemet finnes på <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/fagskole/felles->

[klassifiseringssystem-for-fagskoleutdanninger-fkf/](#). Tabell 1.1 viser en oversikt over utdanningskategoriene sammen med data om størrelsen på utvalget, antall svarende og svarprosent. Tabell 1.2 viser tilsvarende data for utdanningstypene.

Tabell 1.1: Oversikt over utdanningskategori samt svarstatistikk per utdanningskategori.

Utdanningskategori (FKF)	Antall spurte	Antall svarende	Andel svarende
Annet ⁴	585	219	37 %
Helse og velferd	5 356	2 042	38 %
Kreativ	2 272	925	41 %
Samferdsel	1 169	570	49 %
Teknisk	11 110	4 321	39 %
ØkAdm	4 340	1 384	32 %
Totalt	24 832	9 461	38 %

Tabell 1.2: Oversikt over utdanningstypene samt svarstatistikk per utdanningstype.

Utdanningstype (FKF)	Antall spurte	Antall svarende	Andel svarende
Annet	789	280	36 %
Bygg og anlegg	3 228	1 475	46 %
Data-IT	3 119	1 040	33 %
Design	697	255	37 %
Elektro/energi	2 584	1 001	39 %
Film og foto	393	122	31 %
Grønne fag	253	122	48 %
Helse	3 986	1 559	39 %
Industri/kjemi	1 432	552	39 %
Interiør	191	49	26 %
Jernbane	115	72	63 %
Kontor	979	274	28 %
Ledelse	1 547	601	39 %
Luftfart	250	49	20 %
Lønn og regnskap	996	231	23 %
Maritim-Dekk	467	296	63 %
Maritim-Maskin	337	153	45 %
Markedsføring	662	222	34 %
Mat og drikke	126	36	29 %
Modellering	401	142	35 %
Mote	124	55	44 %
Musikk, dans og drama	334	178	53 %
Oppvekst	1 038	369	36 %
Petroleum	225	59	26 %

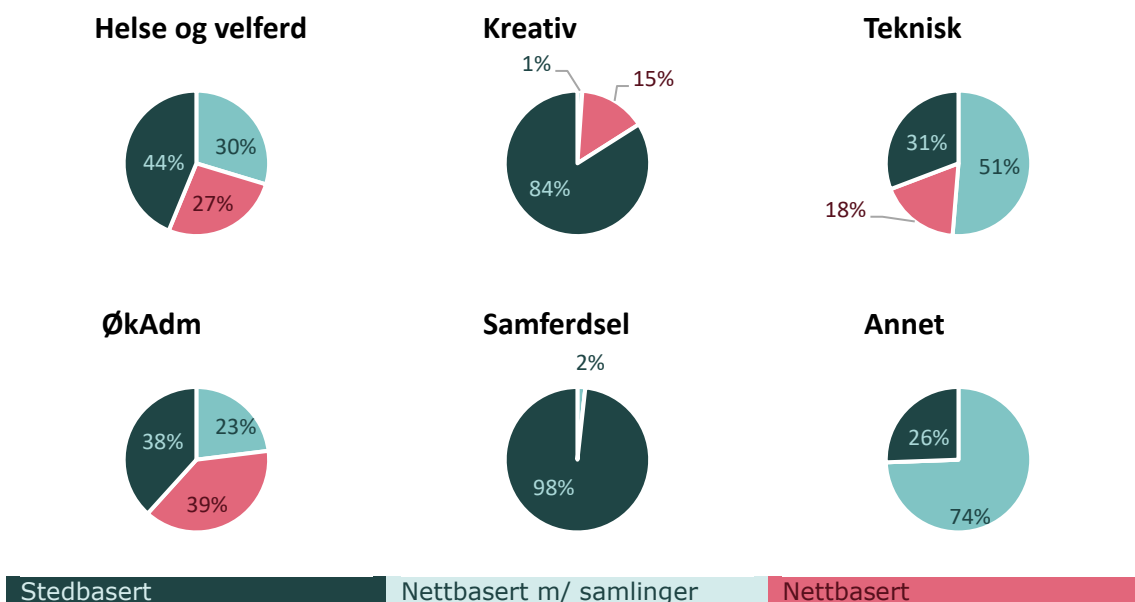
⁴ «Annet»-kategorien i det felles klassifiseringssystemet omfatter utdanningstyper som er ikke passer godt inn i de andre kategoriene. Dette inkluderer for eksempel religionsfag, grønne fag og skjønnhetspleie. Siden «Annet» er en samlekategori, kommenteres den generelt sett ikke inngående i gjennomgang av resultatene brutt ned på utdanningskategori i senere kapitler.

Reiseliv	93	43	46 %
Religion	118	28	24 %
Skjønnhetspleie	39	6	15 %
Visuell kunst	309	192	62 %
Total	24 832	9 461	38 %

1.4.2 Populasjon og utdanningsform

I kapittelet om resultatene for de enkelte batteriene ser vi først på de overordnede resultatene, deretter ser vi nærmere på resultatene innen hver utdanningskategori. I noen tilfeller ser vi i tillegg nærmere på utdanningsform, det vil si om utdanningene er «nettbaserte», «stedbaserte» eller «nettbaserte med samlinger» (samlingsbaserte). Der det er naturlig å se samlingsbaserte og stedbaserte under ett, omtales de som «stedbundne» utdanninger.

Figur 1.2 viser andelen studenter på de ulike utdanningsformene innenfor de ulike utdanningskategoriene. Andelen er beregnet ut fra respondenter, det vil si de som har svart på Studiebarometeret. Figuren viser at det er betydelige forskjeller på tvers av utdanningskategoriene med henhold til f.eks. andel nett- eller samlingsbaserte studenter. Kreative fag og samferdselsfag har i all hovedsak stedsbaserte studenter, mens økonomi og administrasjon har en mer jevn fordeling av utdanningsformer. På tekniske fag er derimot nesten halvparten av de svarende på samlingsbaserte utdanninger.

Figur 1.2: Andel nettstudenter, samlingsbaserte studenter og stedbaserte studenter fordelt på utdanningskategori.

2 Hvem er fagskolestudentene?

2.1 Bakgrunnsinformasjon og representativitet

Tabell 2.1 viser en oversikt over enkelte bakgrunnsvariabler. Ca. 45 prosent av fagskolestudentene er kvinner, snittalderen er rundt 33 år, ca. 31 prosent tar studiet sitt på heltid og litt i overkant av 40 prosent følger utdanningstilbud som tilbys fysisk ved fagskolen (stedbasert undervisning). Ca. 40 prosent av studentene studerer tekniske fag. Deretter følger helse- og velferdsfag, som utgjør omtrent en fjerdedel av studentene, mens kreative fag og økonomi- og administrasjonsfag utgjør henholdsvis 10 og 15 prosent av studentmassen. Samferdselsfag er utdanningskategorien med færrest studenter og utgjør i underkant av 5 prosent av populasjonen.

Det er i hovedsak mindre forskjeller mellom alle mottakerne av undersøkelsen (utvalget) og de studentene som valgte å svare på undersøkelsen. Vi ser derimot at studentene på heltids- og stedbaserte utdanninger har en høyere tendens til å svare enn studentene på deltids- og nettstudier, og at studentene på økonomi- og administrasjonsfag har en noe lavere tendens til å svare enn de fra andre utdanningskategorier.

Tabell 2.1: Bakgrunnsvariabler og utdanningskategori, fordelt på alle mottakere / kun svarende.

Bakgrunnsvariabel	Alle mottakere	Svarende	Differanse
Kjønn (kvinne)	44,9 %	44,9 %	0,0 %
Alder (gjennomsnitt)	33,0	33,6	0,6
1. semester	10,1 %	8,4 %	-1,7 %
Heltid	31,2 %	34,9 %	3,7 %
Stedsbasert undervisning	38,1 %	43,8 %	5,7 %
Samlingsbasert undervisning	32,2 %	35,1 %	2,9 %
Nettundervisning	29,7 %	21,0 %	-8,7 %
Utdanningskategori	Alle mottakere	Svarende	Differanse
Annet	2,4 %	2,3 %	-0,1 %
Helse og velferd	21,6 %	21,6 %	0,0 %
Kreativ	9,6 %	9,8 %	0,2 %
Samferdsel	4,7 %	6,0 %	1,3 %
Teknisk	44,7 %	45,7 %	1,0 %
ØkAdm	17,5 %	14,6 %	-2,9 %

Som en følge av at de fleste studentene i første studiesemester er tatt ut av utvalget, er ikke undersøkelsen representativ for alle fagskolestudenter. Siden det er en liten andel førstesemesterstudenter med i undersøkelsen, vil undersøkelsen primært være representativ for fagskolestudenter som er på andre eller senere semestre i utdanningen de går på.

2.2 Betydelige forskjeller i studentenes bakgrunn mellom ulike utdanningskategorier

Mens studenter i tekniske fag fortsatt nesten utelukkende er menn og snittalderen er på rundt 30 år, er studentene i helse- og velferdsfag primært kvinner med en snittalder på rundt 40 år. Vi ser også at samferdselsfagene består nesten utelukkende av menn, men her er snittalderen noe lavere, på 25 år. På økonomi og administrasjon er omtrent to tredjedeler av studentene kvinner. Det er også forskjeller i hvordan utdanningstilbudene tilbys. Helse- og velferdsfagene tilbys nesten utelukkende som 60 studiepoengsenheter på deltid, mens de tekniske fagene tilbys som 120 studiepoengsenheter jevnt fordelt på heltid og deltid. Samferdselsfagene er nesten utelukkende gitt som heltidsstudier, i hovedsak på 120 studiepoeng. I kreative fag er snittalderen rundt 26 år, kjønnsfordelingen noe jevnere (ca. 65 prosent kvinner) og utdanningstilbudene gis primært på heltid.

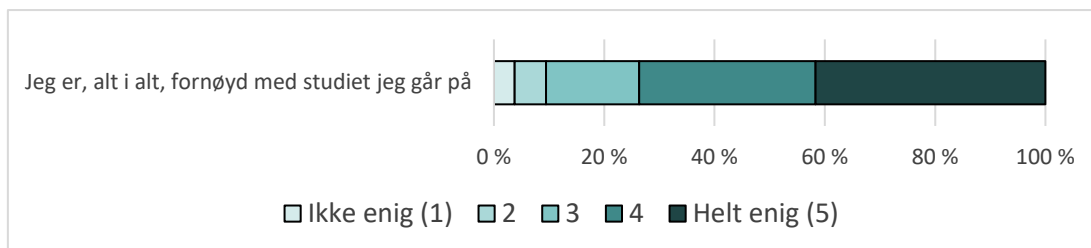
3 Spørsmålsbatteriene

Dette kapittelet starter med et underkapittel om overordnet tilfredshet og er videre delt inn i underkapitler ordnet etter de ulike spørsmålsbatteriene i undersøkelsen.

I første del av hvert underkapittel ser vi på overordnede tall for hvert spørsmålsbatteri. Vi viser her primært utviklingen i gjennomsnittsverdiene og svarfordelingene. Deretter bryter vi også ned resultatene på henholdsvis utdanningskategori og utdanningsform for å undersøke eventuelle utviklingstrekk på disse nivåene. Noen spørsmål har et litt annet format og disse underkapitlene vil derfor fremstå litt annerledes. Dette gjelder for eksempel spørsmål arbeidslivets bidrag i utdanningene og om kunstig intelligens. For enkelte temaer gjøres det også noen ytterligere analyser enn de som er beskrevet over.

3.1 Overordnet tilfredshet

På spørsmålet om overordnet tilfredshet («Jeg er, alt i alt, fornøyd med studiet jeg går på») oppgir studentene graden av enighet på en fem-delt skala, der 1 er mest negativt og 5 er mest positivt. Figur 3.1 viser svarfordelingen, altså andelen av respondentene som har valgt hver kategori.

Figur 3.1: Overordnet tilfredshet, svarfordeling.

Hele 74 prosent av respondentene er fornøyd med studiet sitt. Kun rundt 10 prosent er uenige i påstanden. Fra dette kan vi konkludere med at fagskolestudentene i all hovedsak er fornøyd med utdanningen de går på. Det er imidlertid nyttig å bryte ned resultatene for å se på variasjon på lavere nivå.

Tabell 3.1 viser gjennomsnittsverdier på de ulike utdanningskategoriene fra 2018 til 2024. Gjennomsnittsverdiene har enten holdt seg stabile eller steget for alle kategoriene.

Tabell 3.1: Overordnet tilfredshet, antall svarende (N), standardavvik (sd) og gjennomsnittsverdier fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	198	0,7	4,0	4,4	4,2	4,0	4,2	4,4	4,6
Helse og velferd	1787	0,9	4,5	4,5	4,4	4,3	4,3	4,4	4,5
Kreativ	825	1,1	4,1	4,1	4,0	3,7	4,1	4,0	4,0
Samferdsel	512	1,1	3,7	3,8	3,8	3,6	3,6	3,7	3,9
Teknisk	3865	1,1	3,7	3,7	3,7	3,5	3,7	3,7	3,8
ØkAdm	1188	1,1	4,2	4,0	4,1	3,9	3,9	4,0	4,1
Totalt	8375	1,1	4,0	4,0	4,0	3,8	3,9	4,0	4,0

I tidligere undersøkelser har det vært små endringer i snittverdiene. De har enten vært stabile eller endret seg med 0,1 poeng. Denne tendensen fortsetter også i 2024. Det er fortsatt relativt store forskjeller mellom noen av utdanningskategoriene, som for eksempel

mellom helse- og velferdsfag (4,5) og tekniske fag (3,8)⁵. Både Kreativ og Teknisk holder seg på historisk stabilt nivå etter en markant nedgang i 2021.

Tabell 3.2 viser gjennomsnittsverdier på de ulike utdanningstypene fra 2018 til 2024. Utdanningstyper med færre enn 40 respondenter i 2024 er utelatt.⁷

Tabell 3.2: Overordnet tilfredshet, antall svarende (N), standardavvik (sd) og gjennomsnittsverdier fordelt på utdanningstype.

Altialt	N, 2024	Sd, 2024	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Diff. 23-24 ⁶
Annet	248	1,0	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	-0,1
Bygg og anlegg	1 355	1,0	3,8	3,8	3,7	3,5	3,8	3,9	3,9	0,0
Data-IT	928	1,2	3,7	3,6	3,6	3,6	3,9	3,6	3,8	0,2
Design	224	1,2	4,1	4,1	4,1	3,7	4,0	3,9	3,9	0,0
Elektro/energi	877	1,1	3,7	3,7	3,6	3,4	3,5	3,6	3,7	0,1
Film og foto	109	1,2	3,9	3,8	3,9	3,4	4,0	4,1	3,8	-0,3
Grønne fag	108	0,7	4,3	4,4	4,1	4,2	4,0	4,3	4,5	0,2
Helse	1 366	0,9	4,5	4,5	4,4	4,2	4,3	4,3	4,5	0,2
Industri/kjemi	482	1,1	3,4	3,7	3,8	3,5	3,6	3,7	3,7	0,0
Interiør	44	1,4	3,7	4,1	3,1	3,3	3,6	3,4	3,4	0,0
Jernbane	67	0,9	4,7	4,6	4,4	4,3	4,3	4,4	4,3	-0,1
Kontor	235	1,1	4,3	4,0	4,1	3,9	3,9	4,0	4,1	0,1
Ledelse	527	1,0	4,2	3,9	4,1	3,9	4,1	4,1	4,2	0,1
Luftfart	40	1,3	3,2	3,4	3,6	3,1	3,1	3,4	3,5	0,1
Lønn og regnskap	187	1,0	4,3	4,2	4,2	4,2	4,3	4,2	4,2	0,0
Maritim-Dekk	265	1,0	3,9	3,8	3,9	3,6	3,6	3,6	3,9	0,3
Maritim-Maskin	140	1,1	3,3	3,6	3,8	3,3	3,7	3,4	3,8	0,4
Markedsføring	195	1,2	3,6	3,8	3,2	3,5	3,3	3,4	3,7	0,3
Modellering	125	1,1	4,3	4,1	4,2	3,6	3,7	3,7	3,9	0,2
Mote	45	0,9	3,4	3,0	3,8	3,4	3,9	3,8	4,2	0,4
Musikk, dans og drama	169	1,0	4,2	4,1	4,0	3,8	4,3	3,9	4,0	0,1
Oppvekst	320	0,8	4,4	4,5	4,5	4,3	4,3	4,4	4,5	0,1
Petroleum	51	1,2	3,0	3,4	3,3	3,1	3,6	3,7	3,8	0,1
Visuell kunst	171	0,8	4,5	4,5	4,6	4,3	4,4	4,4	4,5	0,1
Totalt	8375	1,1	4,0	4,0	4,0	3,8	3,9	4,0	4,0	0,0

Når vi bryter resultatene ned på utdanningstyper, ser vi noe mer variasjon i utviklingen over tid. Grønne fag og Mote har sine høyeste snittverdier siden undersøkelsen startet. I all hovedsak er resultatene stabile eller positive sammenlignet med 2023. Bortsett fra Mote, er det de maritime fagene som øker mest fra fjoråret. Film og foto går mest ned sammenlignet med 2023.

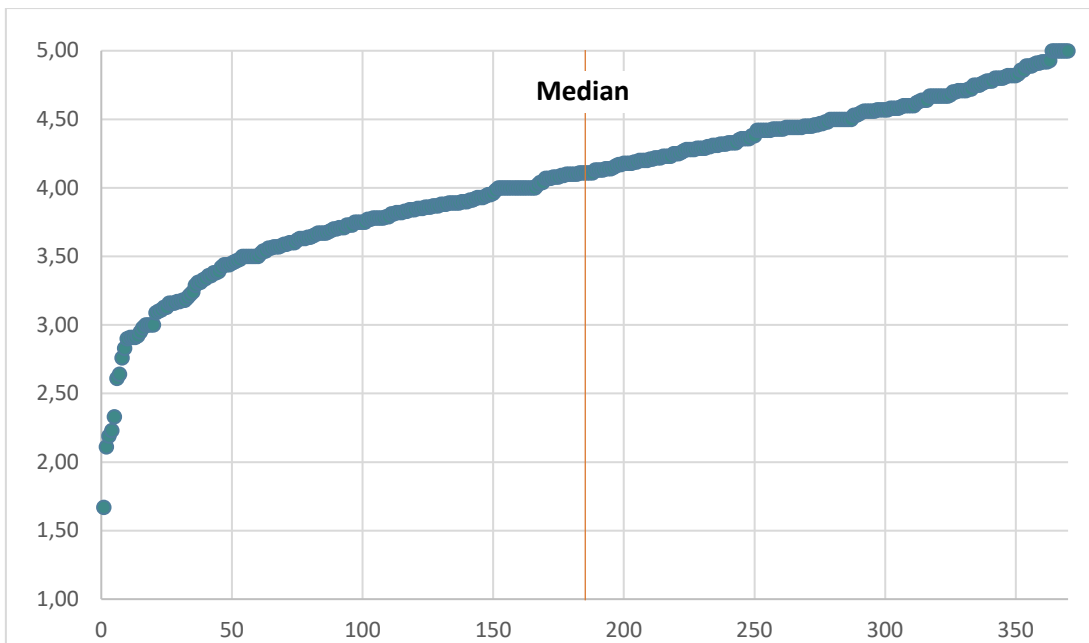
⁵ Forskjellene mellom Helse og velferd og Teknisk er utdypet i NOKUTs temaside Organisering av teknisk fagskoleutdanning, <https://www.nokut.no/utdanningskvalitet/kvalitetsoppsummeringer--hoyere-yrkesfaglig-utdanning/organisering-av-teknisk-fagskoleutdanning/>

⁶ Misforhold mellom differansen i siste kolonne og verdiene for 2023 og 2024 skyldes at verdiene for de enkelte år er avrundet til nærmeste tittel.

⁷ Dette gjelder Mat og drikke, Religion og Skjønnhetspleie.

3.1.1 Overordnet tilfredshet per utdanningstilbud

På utdanningstilbudsnivå ser vi større variasjon i studentenes overordnede tilfredshet enn på utdanningskategori- og utdanningstypenivå. Figur 3.2 viser gjennomsnittsskåren (skala fra 1 til 5) per utdanningstilbud blant de utdanningstilbudene som har nok svarende i 2024 til at de når terskelverdiene våre for visning i portalen; det vil si ti respondenter eller mer.

Figur 3.2: Overordnet tilfredshet (gjennomsnittsverdier) per utdanningstilbud. Den horisontale akse viser antallet utdanningstilbud som har nok svarende til at det når terskelverdiene for visning i portalen.

Hver prikk i figur 3.2 representerer ett utdanningstilbud. Figuren inkluderer 370 utdanningstilbud. Selv om gjennomsnittlig verdi på de aller fleste utdanningstilbudene ligger rundt 4,0, ligger ikke ubetydelige andeler et godt stykke over eller under gjennomsnittet. Utdanningskategoriene hadde en snittverdi på mellom 3,8 og 4,6. På utdanningstilbudsnivå varierer snittet imidlertid fra 1,7 til 5,0. I den nedre enden av skalaen finner vi at 4 prosent av utdanningene har en skår lavere enn 3,0. Dette er på samme nivå som i 2020 og lavere enn både 2022 (6 prosent) og 2023 (9 prosent). Motsatt er det 25 prosent av utdanningene som har en gjennomsnittsskår på 4,5 eller mer. Dette er en liten nedgang fra 2023 (28 prosent), men fortsatt høyere enn i 2022 (21 prosent) og 2021 (15 prosent).

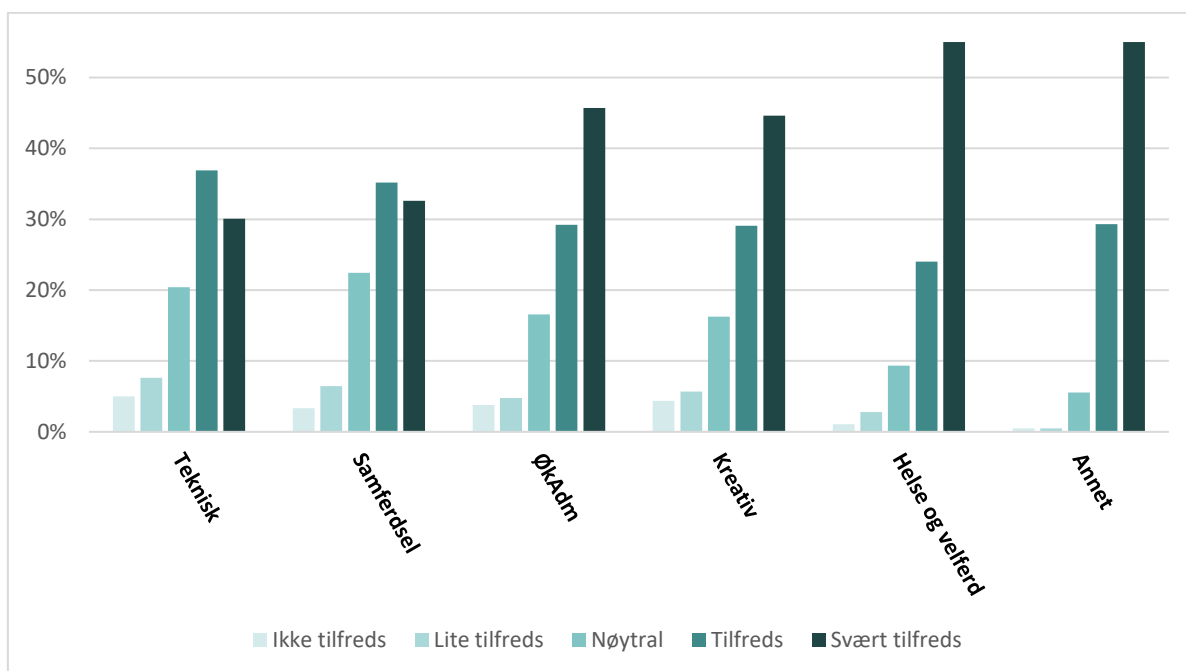
Tallene viser både at det er en betydelig variasjon mellom utdanningstilbudene i hvordan studentene svarer, men også at studentene på de aller fleste utdanningene i hovedsak er fornøyde.

3.1.2 Utdanningskategoriene i detalj

Figur 3.3 viser svarfordelingen for overordnet tilfredshet i 2024 for studenter fordelt på de ulike utdanningskategoriene. Den viser at de fleste studentene i alle utdanningskategoriene fortsatt er tilfredse eller svært tilfredse med utdanningstilbudet sitt. Figuren viser også tydelige forskjeller mellom kategoriene. Over 80 prosent av studentene på Helse og velferd

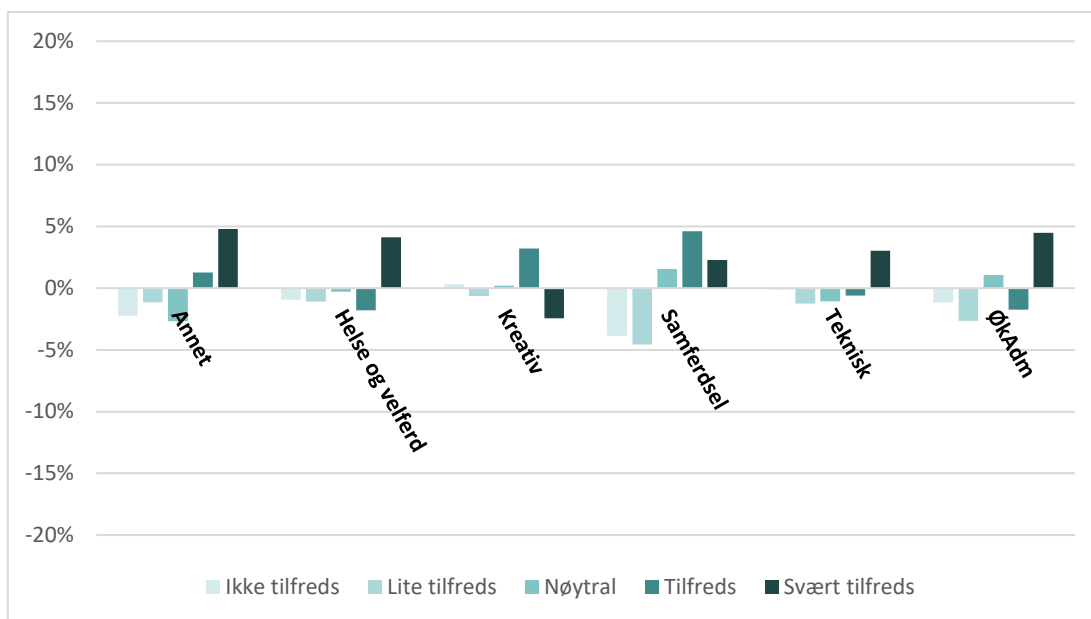
sier at de er «tilfredse» eller «svært tilfredse» med utdanningen de går på. Tilsvarende tall for Teknisk er 65 prosent. Disse andelen har holdt seg forholdsvis stabile over tid – vi finner stort sett høyest andel tilfredse på Helse og velferd og lavest andel tilfredse enten på Teknisk eller Samferdsel. Det er imidlertid verdt å bemerke at innenfor samtlige utdanningskategorier er flertallet av studentene fornøyde med utdanningen.

Figur 3.3 viser også at tilfredse studenter på Helse og velferd og Annet i større grad er svært tilfredse når de er tilfredse, enn studenter ved de andre kategoriene. Studentene på Teknisk er de som i minst grad svarer at de er «svært tilfreds» – kun 30 prosent velger denne svarkategorien.

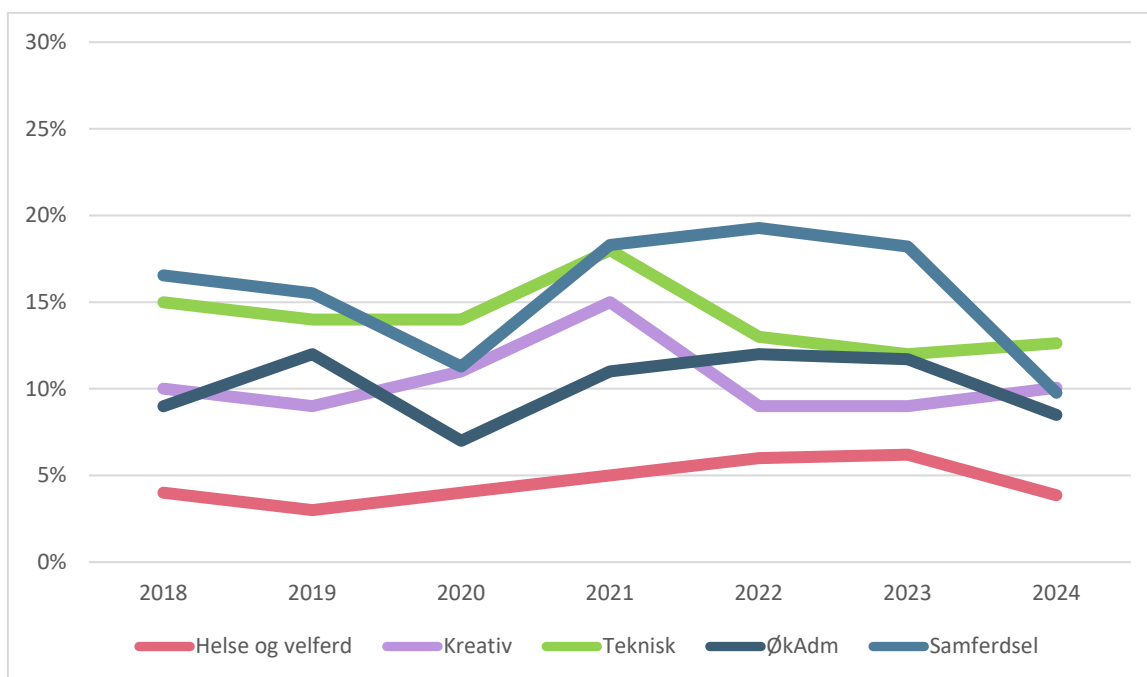
Figur 3.3: Overordnet tilfredshet, svarfordeling fordelt på utdanningskategori.

Figur 3.4 viser endringen i svarfordelingen på spørsmålet om overordnet tilfredshet fra 2023 til 2024. Det er ikke store endringer fra 2023 til 2024. Ved siden av Annet-kategorien ser vi den mest markante endringen for Samferdsel, som har en oppgang i andelen «tilfredse» og «svært tilfredse» på ca. 7 prosentpoeng. Samtidig er det en nedgang i andelen «lite tilfredse» og «ikke tilfredse» på 9 prosentpoeng. Vi ser også noen få prosentpoengs endring i andelen «svært tilfredse» for Helse og velferd (+4) og ØkAdm (+4). Hvis vi for eksempel sammenligner med oppgangen i andelen «svært tilfredse» på 17 prosentpoeng for Kreativ i 2022, er dette relativt små endringer. Den overordnede tilfredsheten på utdanningskategoriene holder seg stabil fra 2023 til 2024.

Figur 3.4: Overordnet tilfredshet, endring i svarfordeling fordelt på utdanningskategori.

Figur 3.5 viser utviklingen i andelen studenter som er misfornøyde med utdanningen de går på, fra 2018 til 2024. Med «misfornøyd» mener vi at studentene har svart kategori 1 eller 2 på spørsmålet om overordnet tilfredshet.

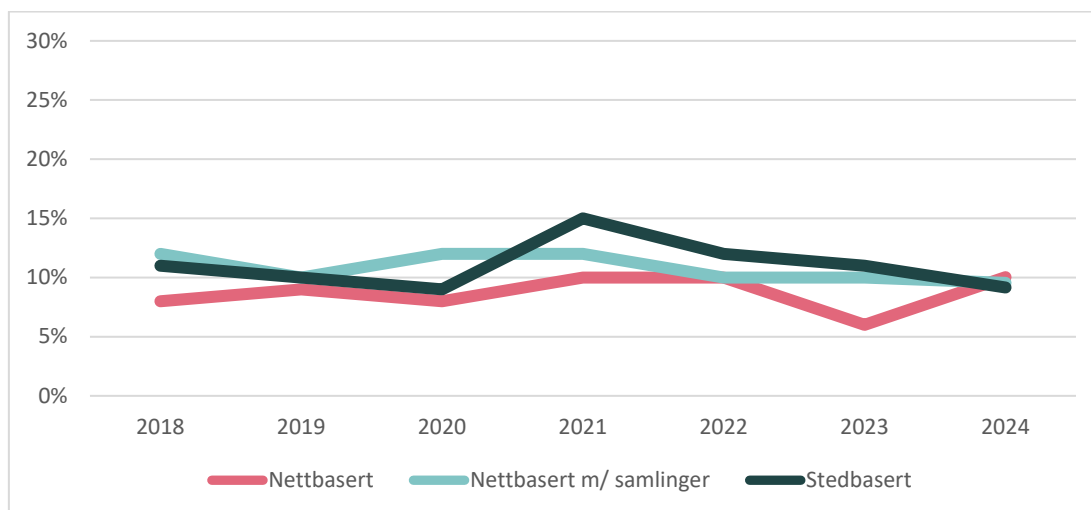
Figur 3.5: Overordnet tilfredshet, andel misfornøyde fordelt på utdanningskategori.

Helse og velferd har færrest misfornøyde studenter. Andelen ligger på 4 prosent og er nokså stabil, men vi ser en nedgang etter et toppunkt i fjor på 6 prosent.

Det er høyest andel misfornøyde studenter på Teknisk, hvor 13 prosent er misfornøyde. Kreativ, Samferdsel og ØkAdm ligger omtrent likt, på mellom 10 og 9 prosent. De store

svingningene for Samferdsel skyldes trolig at det er færre studenter på disse utdanningene, og dermed i større grad blir påvirket av enkeltutdanninger.

Figur 3.6 viser andelen studenter som er misfornøyde med utdanningen, fordelt på utdanningsform.

Figur 3.6: Overordnet tilfredshet, andel misfornøyde fordelt på utdanningsform.

I år har de ulike utdanningsformene nesten lik andel misfornøyde. For første gang ligger de nettbaserte utdanningene noe høyere (10 prosent) enn de samlingsbaserte og stedbaserte (9 prosent). Andelen misfornøyde har økt med fire prosentpoeng fra 2023 for de nettbaserte utdanningene.

3.1.3 Hva forklarer overordnet tilfredshet?

I tillegg til en gjennomgang av resultatene på spørsmålet om overordnet tilfredshet har vi i år også ønsket å gjøre en grundigere analyse av resultatene på spørsmålet om overordnet tilfredshet. En tilsvarende analyse ble gjort i 2023.

Ved å bruke bakgrunnsvariablene og svar på de andre spørsmålene i undersøkelsen skal vi forsøke å svare på følgende problemstilling: Hva påvirker studentenes svar på spørsmålet om overordnet tilfredshet? Vi bruker maskinlæring til å finne ulike måter å analysere dataene på slik at vi lettere kan få kunnskap om de faktorene som i størst grad påvirker studentenes svar. De faktorene vi undersøker kan sorteres i to grupper:

- Personlige bakgrunnsvariabler om studenten (kjønn, alder, karakterer mm.)
- Spørsmålsvariabler (studentenes svar på andre spørsmål i Studiebarometeret)

Metode

Det finnes svært mange maskinlæringsmodeller. I denne rapporten har vi valgt å bruke en random forest-modell.⁸

⁸ Du kan lese mer om random forest-modellen her: <https://www.ibm.com/topics/random-forest>

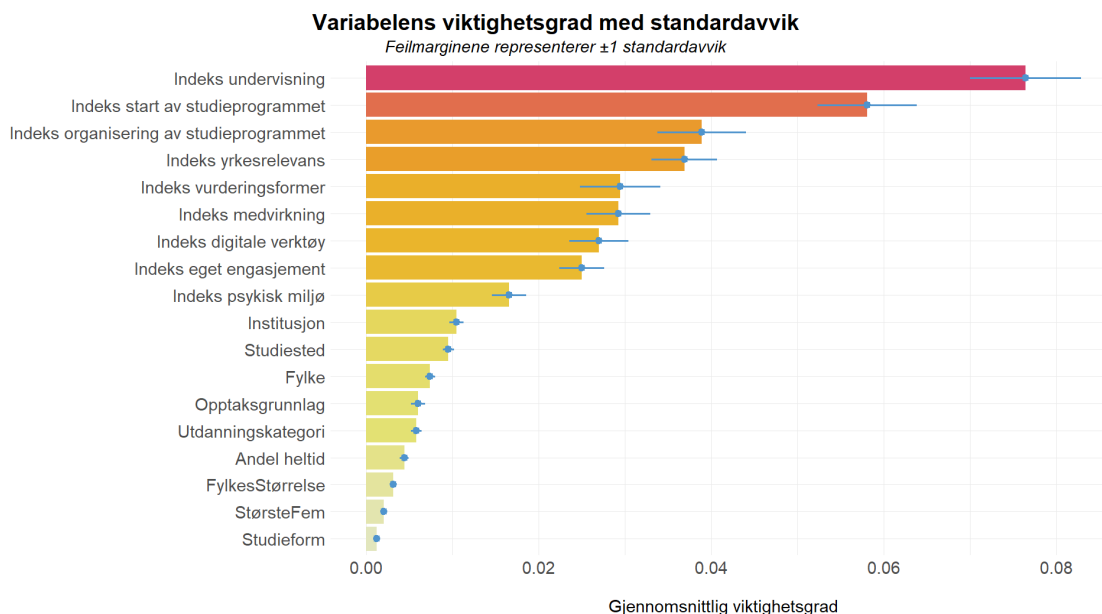
En random forest-modell er en metode som bygger på flere såkalte beslutningstrær. Innenfor maskinlæring er et beslutningstre en type algoritme som brukes for å lage prognoser eller ta beslutninger basert på en rekke variabler. Det fungerer ved å bygge en tre-liknende modell av beslutninger og mulige utfall, hvor hvert knutepunkt representerer et valg og hver gren representerer en konsekvens av det valget. Flere trær gir mer nøyaktig prediksjon enn ett, og det er fordi modellen består av mange slike individuelle trær at den kalles for en random forest-modell. Etter at alle beslutningstrærne er beregnet, kombineres resultatene fra alle for å gi den endelige prediksjonen.

Det første vi gjorde var å transformere svarene på spørsmålet om overordnet tilfredshet fra en variabel med fem verdier til en variabel med to verdier. Verdiene 5 og 4 regnes som positive, 1, 2 og 3 som negative. Dette valget ble gjort etter at vi trente et nevralt nettverk og fant ut at det ikke var lett å skille mellom negative (1 og 2) og nøytrale verdier (3) på skalaen. I analysene kom det frem at disse var mer like enn forskjellige. Metoden vi har brukt i denne analysen er mer detaljert beskrevet i vedlegg

I tillegg til indeksene inkluderte modellen de følgende bakgrunnsvariablene: *fagfelt*, *fylke*, *fylkesstørrelse (liten, medium, stor og nett)*, *institusjon*, *opptaksgrunnlag*, *studiested*, *studieform (nett eller campus)* og *størstefem (binær variabel som viser til om institusjonen er en av de fem største institusjonene eller ikke)*.

Random forest med indeksene og bakgrunnsvariablene

I figur 3.7 viser vi resultatene for modellen med indeksene og bakgrunnsvariablene som uavhengige variabler. Basert på kryssvalidering fant vi at en random forest-modell med 1 900 trær ga de beste resultatene. Denne modellen har en ROC-verdi på 0.94, noe som betyr at modellen fungerer svært godt til å skille mellom positive og negative tilfeller, med en høy sannsynlighet for å rangere et tilfeldig valgt positivt tilfelle høyere enn et tilfeldig valgt negativt tilfelle.

Figur 3.7: Relativ viktighetsgrad av indeksene og bakgrunnsvariablene i random forest modell.

Figur 3.7 illustrerer viktighetsgraden til variablene i henhold til modellen. Den er sortert etter viktigheten av de ulike variablene, der undervisningsindeksen er den mest betydningsfulle variabelen for studentenes overordnede tilfredshet. Deretter følger indeksen for studiestart på andreplass og organiseringen av utdanningstilbudet på tredjeplass. Om en institusjon er en av de fem største institusjonene eller om utdanningstilbudet er nett- eller stedbasert, har klart lavest innvirkning på overordnet tilfredshet i modellen.

Resultatene indikerer at undervisning er en svært viktig faktor for hvor tilfredse studentene er med utdanningstilbudet som helhet, men også at studiestart og organisering av studieprogrammet er viktige faktorer for tilfredsheten. Funnene er positive i den forstand at faktorene med høyest viktighetsgrad også er de som institusjonene selv kan påvirke i stor grad – samtidig som både undervisning, start og organisering av utdanningstilbudet er helt sentrale aspekter ved utdanningskvalitet, også sett fra NOKUTs perspektiv. Studentenes svar reflekterer altså dette. Aspekter som institusjonene har mindre mulighet til å påvirke direkte, som studentenes engasjement, ser ut til å ha mindre å si for den overordnede tilfredsheten med utdanningen.

Et annet poeng er at alle bakgrunnsvariablene er mindre viktige enn indeksene. Disse resultatene forsterker funnet om at studentenes tilfredshet med et utdanningstilbud ikke er sterkt påvirket forhold som institusjonene i liten grad kan påvirke selv.

Fra modellen kan vi også se nærmere på interaksjonene mellom variablene. Vi kommenterer her de tre sterkeste interaksjonene som er (i) indeks studiestart med indeks undervisning, (ii) indeks organisering med indeks arbeidslivsrelevans og (iii) indeks studiestart med indeks organisering.

Disse funnene fremhever viktige samspill mellom ulike forhold ved utdanningstilbudet som bidrar til økt studenttilfredshet. Særlig tydelig er interaksjonen mellom studiestart og kvaliteten på undervisningen og interaksjonen mellom utdanningstilbudets organisering og arbeidslivsrelevans. Dette tyder på at en god studiestart, kombinert med god undervisning og et velorganisert, arbeidslivsrelevant program, skaper en synergieffekt som øker studentenes tilfredshet i betydelig grad.

Resultatene er også i tråd med fjorårets funn, der vi også fant at de samme tre indeksene (undervisning, organisering av studieprogrammet og start av studieprogrammet) var blant de tre viktigste faktorene som påvirker studentenes tilfredshet med studieprogrammet.

3.2 Startkompetanse og studiestart

3.2.1 Overordnet om startkompetanse og studiestart

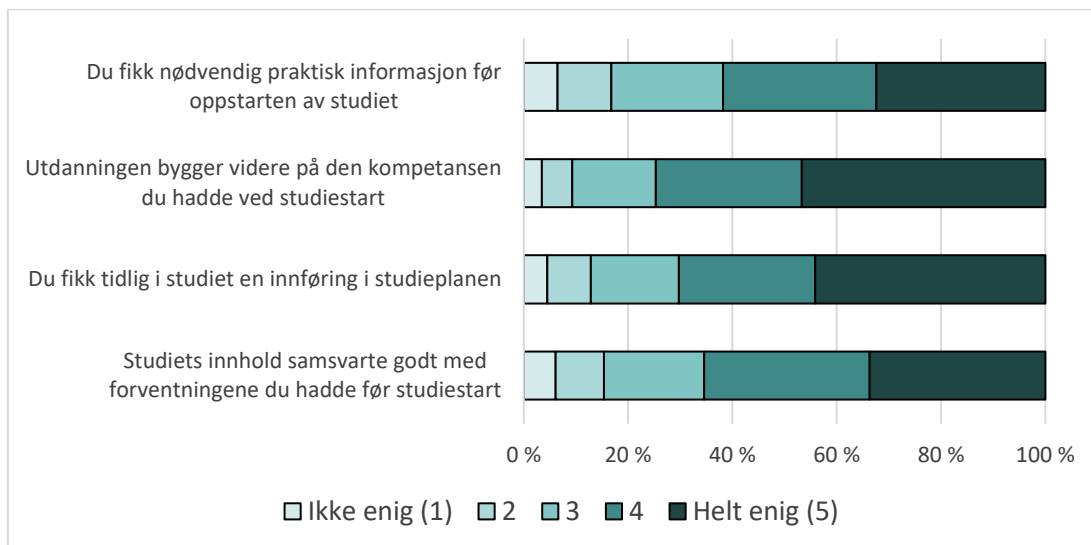
Spørsmålsbatteriet om startkompetanse og studiestart ble inkludert i Studiebarometeret 2019. Spørsmålene er ment å fange opp studentenes opplevelse av oppstarten av studiet, samt hvor godt studieprogrammet bygger videre på og tar høyde for kompetansen til studentene som kommer inn. I 2024 fikk studentene seks spørsmål i dette batteriet, med den innledende teksten «I hvilken grad opplevde/oplever du at:»

1. Du fikk nødvendig praktisk informasjon før oppstarten av studiet

2. Utdanningen bygger videre på den kompetansen du hadde ved studiestart
3. Store deler av studiet er repetisjon av det du allerede kan
4. Du fikk tidlig i studiet en innføring i studieplanen
5. Studiets innhold samsvarte godt med forventningene du hadde før studiestart
6. Du var motivert for studieinnsats da du begynte på studiet

Spørsmålene i batteriet er uendret fra 2019, med unntak av det sjette spørsmålet som er nytt i år. I indeksverdien for batteriet inkluderes ikke spørsmål 3 eller spørsmål 6. Spørsmål 3 tas ut fordi svarskalaen gjerne tolkes slik at et lavt svar er positivt og høyt svar er negativt. Spørsmål 6 tas ut fordi spørsmålet handler om forhold som institusjonene i liten grad selv kan påvirke, i motsetning til de andre spørsmålene. At spørsmålet er nytt betyr også at det ikke hadde vært mulig å vise tidsserie av indeksen dersom det hadde blitt inkludert.

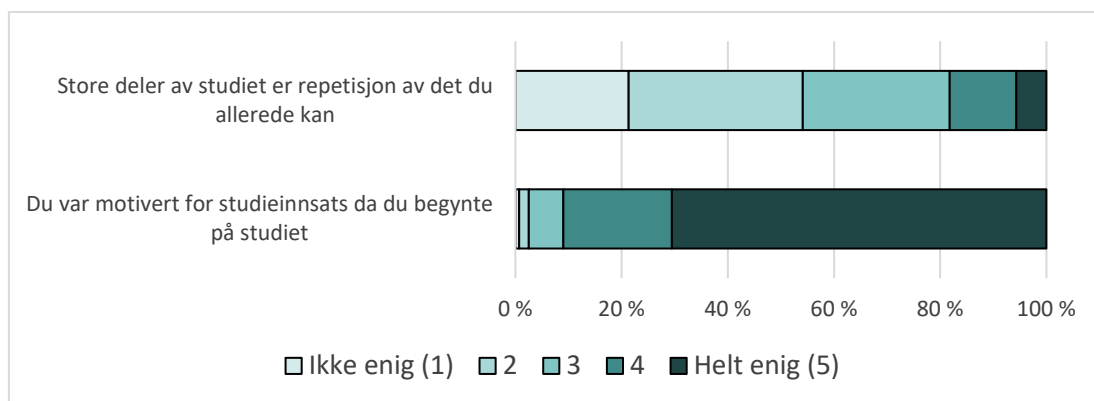
Figur 3.8 viser svarfordelingen for spørsmålene om startkompetanse og studiestart, med unntak av spørsmål 3 og 6. Respondentene kunne svare på hvert spørsmål på en skala fra 1 til 5, der 1 er «I liten grad» og 5 er «I stor grad». Det var også mulig å svare «vet ikke / ikke relevant». «Vet ikke»-andelen er forholdsvis lav for disse spørsmålene og varierer mellom 1 og 3 prosent.

Figur 3.88: Startkompetanse og studiestart – svarfordeling.

For alle spørsmålene ser vi at et stort flertall av respondentene er enige (kategori 4 eller 5) i påstandene. Spørsmålet «Du fikk nødvendig praktisk informasjon før oppstarten av studiet» hadde lavest andel enige studenter (61 prosent), mens «Utdanningen bygger videre på den kompetansen du hadde ved studiestart» hadde høyest andel (75 prosent). For spørsmålene om tidlig innføring i studieplanen og samsvar mellom forventninger og innhold i studiet var andelen henholdsvis 70 og 66 prosent. Utover en liten oppgang i andel enige er det ikke nevneverdige endringer i svarfordelingene sammenlignet med 2023.

Figur 3.9 viser svarfordelingen på spørsmål 3 og 6.

Figur 3.9: Startkompetanse og studiestart, spørsmål 3 og 6 – svarfordeling.

54 prosent av studentene er uenige i at store deler av studiet er repetisjon av det de allerede kan (kategori 1 eller 2). Kun 19 prosent er enige i påstanden (kategori 4 eller 5). På spørsmålet «Du var motivert for studieinnsats da du begynte på studiet» er hele 91 prosent av studentene enige. Svært få studenter svarer altså at de var lite motiverte for studieinnsats da de begynte på studiet.

Tabell 3.3 viser gjennomsnittsverdiene på alle de seks spørsmålene samt studiestartindeksen.

Tabell 3.3: Startkompetanse og studiestart. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

I hvilken grad opplevde/opplever du at:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Du fikk nødvendig praktisk informasjon før oppstarten av studiet	9 331	1,2	3,8	3,9	3,5	3,6	3,7	3,7
Utdanningen bygger videre på den kompetansen du hadde ved studiestart	9 132	1,1	4,1	4,1	3,9	4,0	4,0	4,1
Du fikk tidlig i studiet en innføring i studieplanen	9 264	1,2	4,0	4,0	3,8	3,9	3,9	4,0
Studiets innhold samsvarte godt med forventningene du hadde før studiestart	9 299	1,2	3,7	3,8	3,6	3,7	3,7	3,8
Studiestartindeks			3,9	3,9	3,7	3,8	3,8	3,9
Store deler av studiet er repetisjon av det du allerede kan	9 293	1,1	-	2,3	2,3	2,5	2,5	2,5
Du var motivert for studieinnsats da du begynte på studiet	9 358	0,8	-	-	-	-	-	4,6

På tre av spørsmålene som er inkludert i indeksen, er det en liten økning i gjennomsnitt sammenliknet med 2023. Det eneste spørsmålet uten økning i år er spørsmålet om

informasjon før oppstart. Dette var imidlertid det eneste som økte litt i fjor, så sammenliknet med årene hvor svarene var mest påvirket av pandemien (2021 og 2022) er snittverdien i 2024 høyere. Vi ser det samme mønsteret som i flere av batteriene i årets undersøkelse. Resultatene fortsetter den positive trenden fra 2022-undersøkelsen og er nå omtrent tilbake til nivået det var før pandemien. Noen unntak er det fortsatt, for eksempel er spørsmålet om studentene fikk nødvendig praktisk informasjon før oppstarten av studiet fortsatt noe bak resultatet i 2020⁹. Samtidig var det dette spørsmålet som hadde den største nedgangen fra 2020 til 2021.

3.2.2 Kategori og utdanningsform

Tabell 3.4 viser gjennomsnittscoren for studiestartindeksen i perioden 2019–2024, fordelt på utdanningskategori.¹⁰ Tabell 3.5 viser tilsvarende verdier fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.4: Studiestart, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	219	0,7	4,1	4,1	3,8	4,0	4,1	4,3
Helse og velferd	2 039	0,8	4,3	4,3	4,1	4,1	4,2	4,2
Kreativ	923	0,9	4,0	4,0	3,7	3,9	3,9	3,9
Samferdsel	568	0,9	3,8	3,8	3,5	3,5	3,6	3,8
Teknisk	4 310	0,9	3,7	3,7	3,4	3,6	3,7	3,7
ØkAdm	1 380	0,9	3,9	4,0	3,8	3,8	3,9	3,9

Teknisk har den laveste gjennomsnittsverdien på studiestart-indeksen (3,7), mens helse- og velferdsfagene ligger høyest (4,2) dersom man ser bort fra Annet-kategorien. Alle utdanningskategoriene har en positiv utvikling og nærmer seg nivået som var før pandemien.

Tabell 3.5: Studiestart, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	3 321	0,9	3,8	3,8	3,6	3,7	3,9	3,8
Nettbasert	1 983	0,9	4,1	4,1	3,9	3,9	3,9	4,0
Stedbasert	4 135	0,9	3,9	4,0	3,7	3,7	3,8	3,9

Det er ikke store forskjeller på studiestart-indeksen på tvers av utdanningsformene. Nettbaserte og stedbaserte utdanninger ligger imidlertid noe over de samlingsbaserte utdanningene, etter at de i fjor lå på omtrent samme nivå.

⁹ Studentene som svarte på Studiebarometeret våren 2020, startet på utdanningen før pandemien kom til Norge.

¹⁰ Studiestartindeksen ble først regnet ut i 2022. Indeksverdiene for perioden 2019–2021 er regnet ut retroaktivt, med historiske data.

3.3 Undervisning

3.3.1 Overordnet om undervisning

Spørsmålene i dette batteriet tar sikte på å måle studentenes grad av enighet med påstander knyttet til ulike deler av undervisningen. Det ble gjort større endringer i batteriet i 2019.¹¹ Spørsmålsbatteriet var uendret i 2020. I 2021 ble to av ni spørsmål fjernet fra undersøkelsen. De syv resterende er likelydende som i 2019 og 2020. Det ble ikke gjort endringer i 2023. I 2024 ble et spørsmål lagt til (spørsmål 1).

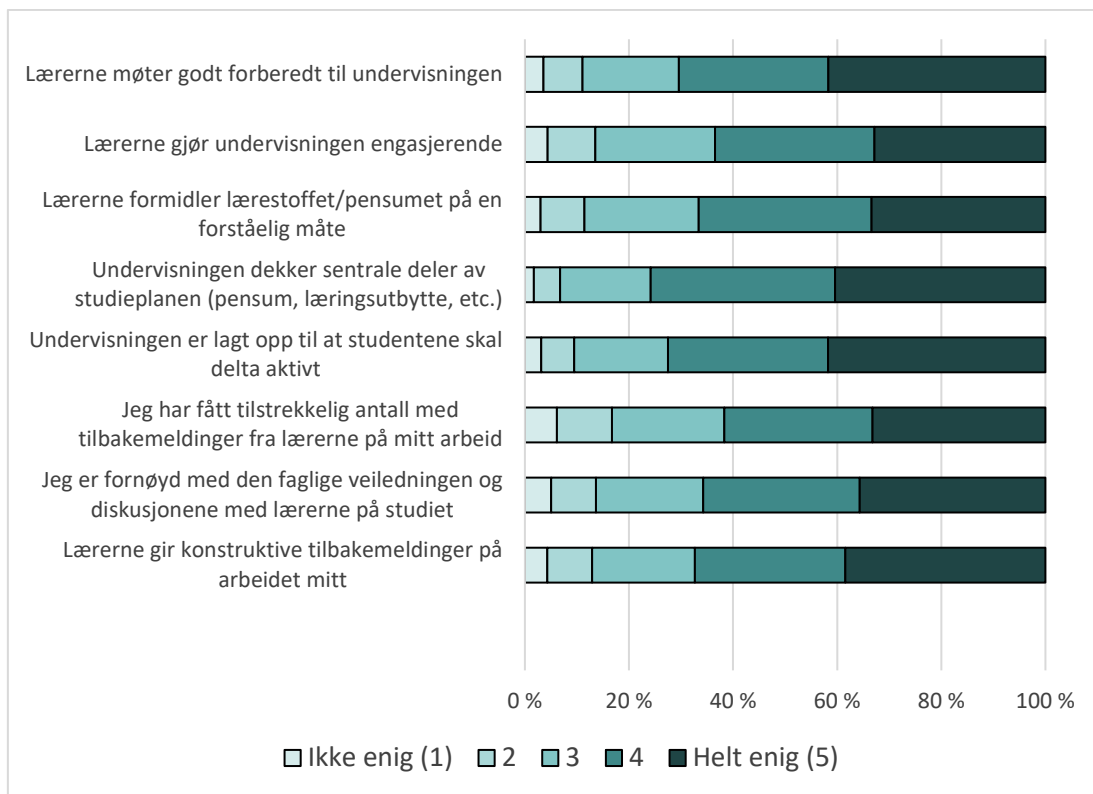
Studentene fikk følgende åtte spørsmål i dette batteriet, med den innledende teksten «Hvor enig er du i følgende påstander»:

1. Lærerne møter godt forberedt til undervisningen
2. Lærerne gjør undervisningen engasjerende
3. Lærerne formidler lærestoffet/pensumet på en forståelig måte
4. Undervisningen dekker sentrale deler av studieplanen (pensum, læringsutbytte, etc.)
5. Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt
6. Jeg har fått tilstrekkelig antall med tilbakemeldinger fra lærerne på mitt arbeid
7. Jeg er fornøyd med den faglige veiledningen og diskusjonene med lærerne på studiet
8. Lærerne gir konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet mitt

Figur 3.10 viser svarfordelingen for spørsmålene. Respondentene kunne svare på hvert spørsmål på en skala fra 1 til 5, der 1 er «Ikke enig» og 5 er «Helt enig». Det var også mulig å svare «vet ikke / ikke relevant». «Vet ikke»-andelen er forholdsvis lav for disse spørsmålene og varierer mellom 1 og 3 prosent.

Flertallet av studentene er enige (kategori 4 eller 5) i samtlige av påstandene i spørsmålene som blir stilt. Studentene er i størst grad enige i påstandene om at undervisningen dekker sentrale deler av studieplanen (75 %) og at undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt (73 %). Studentene er minst enige i påstandene om at de får tilstrekkelig antall med tilbakemeldinger fra lærerne (61 %) og at lærerne gjør undervisningen engasjerende (64 %).

¹¹ Endringene som ble gjort i 2019, er beskrevet på side 10 i «Studiebarometeret for fagskolestudenter 2019: hovedtendenser»: https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2019/fagskole/studiebarometeret-fagskoler_hovedtendenser_4-2019.pdf.

Figur 3.109: Undervisning, svarfordeling.

Tabell 3.6 viser gjennomsnittsverdiene på hvert av spørsmålene i batteriet fra 2019 til 2024.

Tabell 3.6: Undervisning. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor enig er du i følgende påstander:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lærerne møter godt forberedt til undervisningen	8 860	1,1	-	-	-	-	-	4,0
Lærerne gjør undervisningen engasjerende	8 994	1,1	3,7	3,8	3,5	3,7	3,7	3,8
Lærerne formidler lærestoffet/pensumet på en forståelig måte	9 084	1,1	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,9
Undervisningen dekker sentrale deler av studieplanen (pensum, læringsutbytte, etc.)	8 916	1,0	4,0	4,1	3,9	4,0	4,0	4,1
Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt	9 038	1,1	4,0	4,0	3,6	3,8	4,0	4,0
Jeg har fått tilstrekkelig antall med tilbakemeldinger fra lærerne på mitt arbeid	9 104	1,2	3,6	3,7	3,5	3,6	3,7	3,7
Jeg er fornøyd med den faglige veiledningen og diskusjonene med lærerne på studiet	9 059	1,2	3,8	3,8	3,5	3,7	3,7	3,8
Lærerne gir konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet mitt	9 094	1,1	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,9
Undervisningsindeks			3,8	3,8	3,6	3,8	3,8	3,9

På alle spørsmål er gjennomsnittsverdiene like eller noe høyere i 2024 enn alle tidligere år. Dette gjør at indeksverdien i 2024 er den høyeste som er målt noen gang. Merk at det første spørsmålet, som ble stilt første gang i år, ikke er med i indeksverdien for 2024. Samtidig er forskjellene såpass små at det ikke kan utelukkes at de kommer som en følge av endringer i sammensetningen av fagskolestudenter.

3.3.2 Kategori og utdanningsform

Tabell 3.7 viser gjennomsnittsverdiene for indeksen «undervisning» (undervisningsindeksen) fra 2019 til 2024, fordelt på utdanningskategori. Tabell 3.8 viser samme verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.7: Undervisning, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	214	0,7	4,1	4,1	3,9	4,1	4,2	4,4
Helse og velferd	2 001	0,7	4,2	4,2	4,1	4,2	4,3	4,4
Kreativ	900	0,9	4,0	4,0	3,8	4,1	4,0	4,0
Samferdsel	558	0,9	3,6	3,6	3,3	3,4	3,6	3,7
Teknisk	4 225	0,9	3,4	3,5	3,2	3,5	3,5	3,6
ØkAdm	1 332	0,9	3,9	4,0	3,8	3,9	3,9	4,0

Det er store forskjeller mellom kategoriene i indeksverdier. Helse og velferd ligger høyest med 4,4. Teknisk og Samferdsel ligger lavest, med henholdsvis 3,6 og 3,7. Det er en økning blant alle kategoriene sammenlignet med i fjor, bortsett fra for Kreativ som holder samme nivå.

Tabell 3.8: Undervisning, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

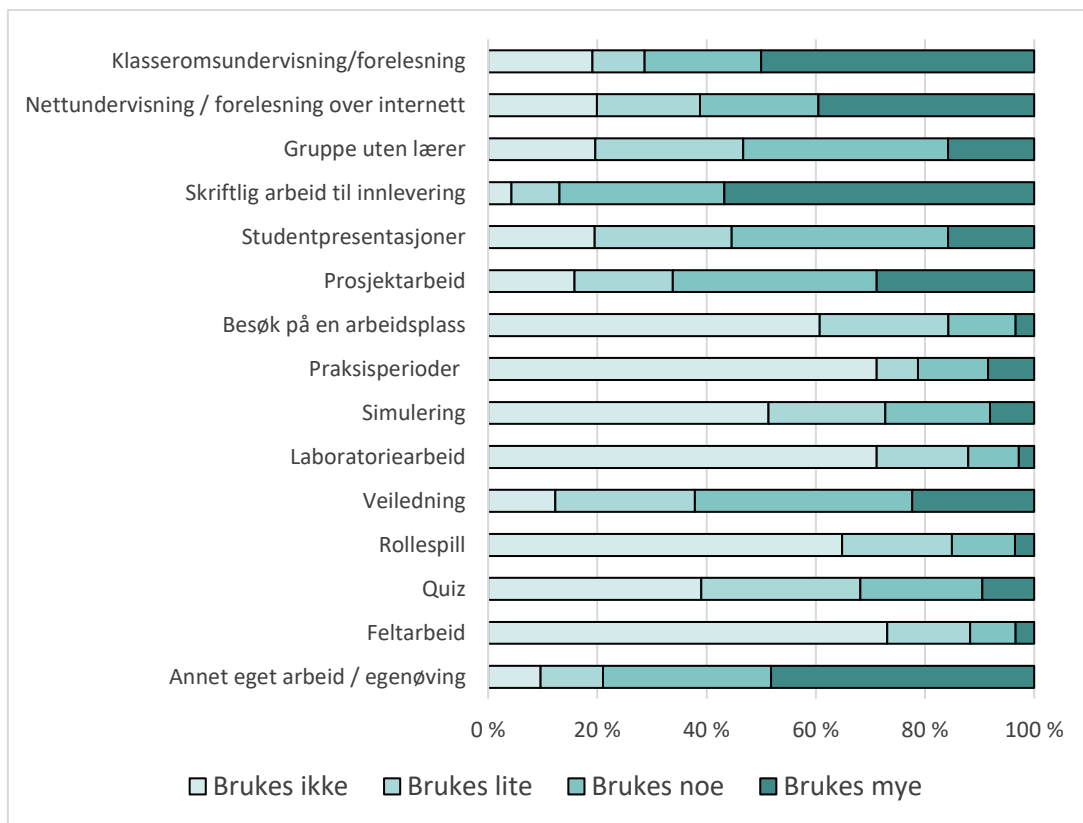
Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	3 259	0,9	3,6	3,6	3,5	3,7	3,8	3,8
Nettbasert	1 918	1,0	3,9	3,9	3,8	3,8	3,7	3,9
Stedbasert	4 053	0,9	3,8	3,9	3,6	3,8	3,9	3,9

Det er ikke store forskjeller i undervisningsindeksen mellom utdanningsformene. Samlingsbasert ligger lavest med 3,8, mens nettbasert og stedbasert begge ligger på 3,9. Nettbasert økte med 0,2 fra et historisk lavpunkt i 2023.

3.3.3 Undervisnings- og arbeidsformer

Senere i spørreskjemaet fikk studentene et spørsmål om i hvilken grad et utvalg undervisnings- og arbeidsformer ble brukt i utdanningen deres. Resultatene fra disse spørsmålene vises i figur 3.11.

Blant undervisnings- og arbeidsformene som brukes mest («Brukes noe» eller «Brukes mye»), finner vi skriftlig arbeid til innlevering (87 prosent), annet eget arbeid / egenøving (79 prosent) og klasseromsundervisning/forelesning (71 prosent). Motsatt rapporteres det at feltarbeid (73 prosent), laboratoriearbeid (71 prosent), praksisperioder (71 prosent), rollespill (65 prosent) og besøk på arbeidsplass (61 prosent) ikke brukes i det hele tatt.

Figur 3.1110: Bruk av undervisnings- og arbeidsformer, svarfordeling.

3.4 Studie- og læringsmiljø

3.4.1 Overordnet om læringsmiljø

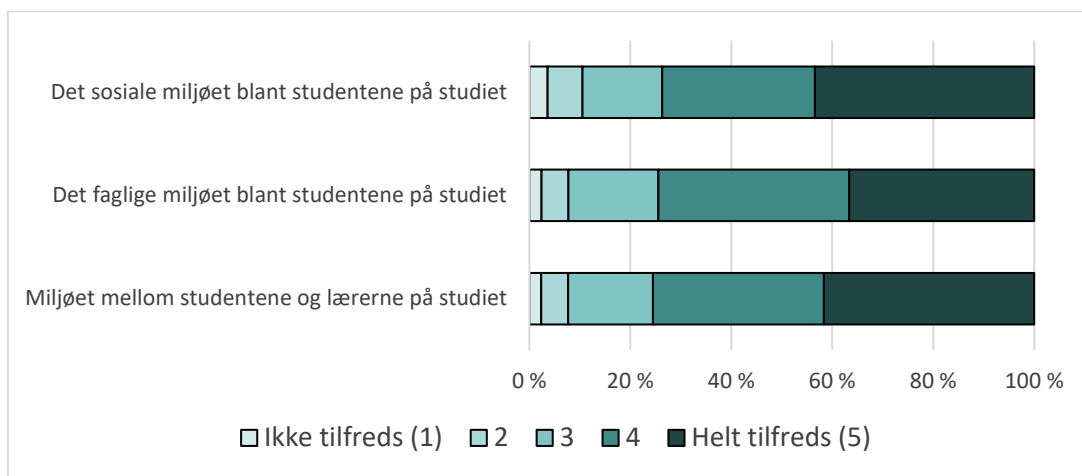
Spørsmålene om studie- og læringsmiljø dekker vanligvis to dimensjoner – det psykososiale miljøet på studiet, i tillegg til det fysiske læringsmiljøet og infrastruktur. I 2023 og 2024 ble ikke spørsmålene om fysisk læringsmiljø inkludert. Årsaken er at vi ønsker å begrense lengden på skjemaet, samtidig som det på utdanningstilbudsnivå vanligvis tar tid før det fysiske læringsmiljøet endrer seg. Det kan derfor være relevant å stille disse spørsmålene igjen på et senere tidspunkt.

Når det gjelder det psykososiale læringsmiljøet, fikk studentene til sammen tre spørsmål, med den innledende teksten «Hvor tilfreds er du med»:

- Det sosiale miljøet blant studentene på studiet
- Det faglige miljøet blant studentene på studiet
- Miljøet mellom studentene og lærerne på studiet

Figur 3.12 viser svarfordelingen på de tre spørsmålene. Respondentene kunne svare på hvert spørsmål på en skala fra 1 til 5, der 1 er «ikke tilfreds» og 5 er «svært tilfreds». Det var også mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant». Andelen «Vet ikke» er jevnt over noe høyere for disse spørsmålene sammenlignet med andre spørsmål i undersøkelsen og

varierer fra 6 til 9 prosent. Spørsmålet med høyest «vet ikke»-andel var «Det sosiale miljøet blant studentene på studiet».

Figur 3.12.11: Sosialt og faglig læringsmiljø, svarfordeling.

På alle de tre spørsmålene kommer det frem at omtrent 75 % av studentene er tilfredse (kategori 4 eller 5) med de ulike forholdene det spørres om. Dette er noen prosentpoeng høyere enn i 2023, og det er tredje året på rad vi ser en økende tilfredshet det psykososiale læringsmiljøet.

Dette kommer også tydelig frem i tabell 3.9 hvor gjennomsnittsverdiene på hvert av spørsmålene i batteriet fra 2019 til 2024 vises. I 2024 er resultatene like som de var i 2020, og det har vært en gradvis økning i tilfredshet helt siden de relativt sett svake pandemieresultatene i 2021.

Tabell 3.9: Studie- og læringsmiljø. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor tilfreds er du med:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Det sosiale miljøet blant studentene på studiet	8 255	1,1	4,1	4,0	3,4	3,8	4,0	4,0
Det faglige miljøet blant studentene på studiet	8 368	1,0	4,0	4,0	3,6	3,9	3,9	4,0
Miljøet mellom studentene og lærerne på studiet	8 557	1,0	4,0	4,1	3,7	3,9	4,0	4,1
Indeks – faglig/sosialt miljø			4,1	4,0	3,6	3,9	4,0	4,0

3.4.2 Kategori og utdanningsform

Tabell 3.10 viser gjennomsnittsverdien på indeksen fra 2019 til 2024 for sosialt og faglig læringsmiljø, fordelt på utdanningskategori. For sosialt og faglig læringsmiljø går snittverdiene opp for alle kategorier med unntak av ØkAdm. I 2024 har Helse og velferd og Samferdsel den høyeste verdien (4,2), sett bort ifra Annet-kategorien. Helse og velferd har

også økt mest, med 0,2 fra 2023. ØkAdm er kategorien med lavest verdi på 3,9, men ingen av verdiene kan sies å være lave.

Tabell 3.10: Sosial og faglig læringsmiljø – gjennomsnitt indeks, fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	207	0,6	4,2	4,2	3,9	4,1	4,4	4,5
Helse og velferd	1 859	0,9	4,2	4,1	3,7	4,0	4,0	4,2
Kreativ	878	0,9	4,0	4,1	3,6	4,0	3,9	4,0
Samferdsel	549	0,8	4,1	4,1	3,6	3,9	4,1	4,2
Teknisk	4 013	0,9	4,0	3,9	3,5	3,8	3,9	4,0
ØkAdm	1 180	1,0	3,8	3,9	3,5	3,7	3,9	3,9

Tabell 3.11 viser resultatene fordelt på utdanningsform. Nettstudentene skiller seg ut med den desidert laveste verdien på den sosiale læringsmiljø-indeksen (3,6). Dette representerer likevel en oppgang fra tidligere år og en tilbakegang til nivået før pandemien. De stedbasererte utdanningene har en historisk høy verdi på indeksen med 4,2. Blant de tre spørsmålene i indeksen er det spørsmålet om det sosiale miljøet blant studentene som trekker gjennomsnittet mest ned for nettstudentene, med en verdi på 3,3.

Tabell 3.11: Sosial og faglig læringsmiljø – gjennomsnitt indeks, fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	3 133	0,8	4,1	4,0	3,6	4,0	4,1	4,1
Nettbasert	1 557	1,1	3,6	3,6	3,4	3,4	3,4	3,6
Stedbaserert	3 996	0,8	4,1	4,1	3,6	4,0	4,1	4,2

3.5 Organisering av studiet

3.5.1 Overordnet om organisering

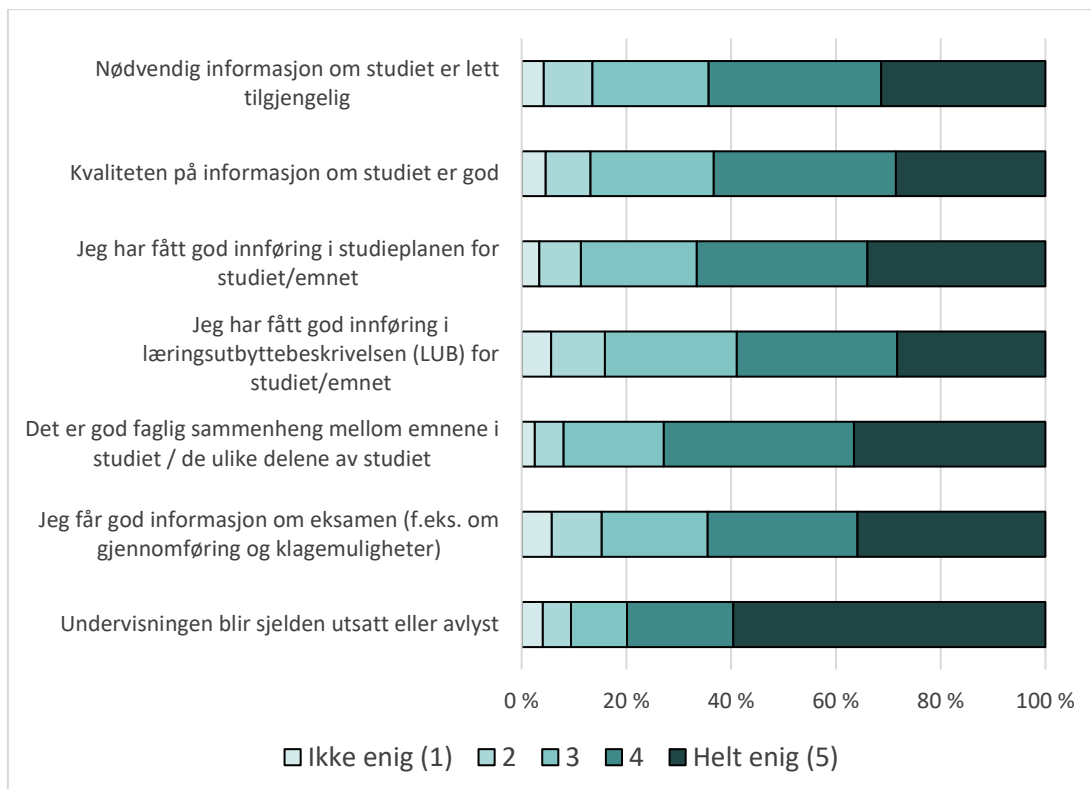
I batteriet om organisering av studiet har vi som mål å kartlegge hvordan studentene opplever den administrative og faglige organiseringen av utdanningstilbudet. Batteriet inneholder spørsmål om informasjon (om eksamen og studiet generelt), praktisk tilrettelegging og faglig sammenheng mellom emnene. Det er ikke gjort endringer i spørsmålsbatteriet siden 2019.

Studentene fikk syv spørsmål i dette batteriet, med den innledende teksten «Hvor enig er du i følgende påstander»:

1. Nødvendig informasjon om studiet er lett tilgjengelig
2. Kvaliteten på informasjon om studiet er god
3. Jeg har fått god innføring i studieplanen for studiet/emnet
4. Jeg har fått god innføring i læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) for studiet/emnet
5. Det er god faglig sammenheng mellom emnene i studiet / de ulike delene av studiet

6. Jeg får god informasjon om eksamen (f.eks. om gjennomføring og klagemuligheter)
7. Undervisningen blir sjelden utsatt eller avlyst

Figur 3.13 viser svarfordelingene på de enkelte spørsmålene. Respondentene kunne svare på hvert spørsmål på en skala fra 1 til 5, der 1 er «ikke enig» og 5 er «helt enig». Det var også mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant». «Vet ikke»-andelen varierer mellom 1 og 6 prosent. Spørsmål 4 om læringsutbyttebeskrivelsen, spørsmål 6 om informasjon om eksamen og spørsmål 7 om utsettelse av undervisning har høyest «Vet ikke»-andel med henholdsvis 6, 5 og 4 prosent.

Figur 3.1312: Organisering av studiet, svarfordeling.

For alle spørsmål er flertallet av studentene enig (kategori 4 og 5) i påstandene. Andelen som er enig varierer fra 59 prosent i spørsmålet om de har fått god innføring i læringsutbyttebeskrivelsen for studiet, til 80 prosent i spørsmålet om undervisningen sjeldent blir utsatt eller avlyst. Det er ikke store endringer i svarfordelingene sammenlignet med fjoråret, men andelen enige går noe opp.

Tabell 3.12 viser gjennomsnittsverdiene på enkeltspørsmålene fra 2019 til 2024. Spørsmålet med lavest gjennomsnittsverdi er spørsmålet om læringsutbyttebeskrivelsen for studiet med en gjennomsnittsverdi på 3,7, og har steget gradvis fra bunnivået i 2021. Når det gjelder spørsmålet om undervisningen sjeldent blir utsatt eller avlyst, ser vi bedre resultater enn i alle tidligere år, selv om det ikke er store forskjeller. Alle gjennomsnittsverdiene er høyere enn i 2023 med unntak av påstanden om kvaliteten på informasjonen om studiet som ligger på samme nivå. Foruten spørsmålet om avlysning av undervisning gir studentene

høyest skår på spørsmålet om det er god faglig sammenheng mellom emnene i studiet (4,0).

Tabell 3.12: Organisering av studiet. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor enig er du i følgende påstander:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nødvendig informasjon om studiet er lett tilgjengelig	8 888	1,1	3,8	3,8	3,7	3,7	3,7	3,8
Kvaliteten på informasjon om studiet er god	8 878	1,1	3,7	3,8	3,6	3,7	3,7	3,7
Jeg har fått god innføring i studieplanen for studiet/emnet	8 874	1,1	3,8	3,9	3,7	3,7	3,8	3,9
Jeg har fått god innføring i læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) for studiet/emnet	8 374	1,2	3,5	3,7	3,4	3,5	3,6	3,7
Det er god faglig sammenheng mellom emnene i studiet / de ulike delene av studiet	8 803	1,0	3,9	4,0	3,8	3,9	3,9	4,0
Jeg får god informasjon om eksamen (f.eks. om gjennomføring og klagemuligheter)	8 554	1,2	3,7	3,7	3,5	3,7	3,7	3,8
Undervisningen blir sjelden utsatt eller avlyst	8 587	1,1	4,1	4,2	4,1	4,1	4,2	4,3
Organiseringsindeks			3,8	3,9	3,7	3,8	3,8	3,9

3.5.2 Kategori og utdanningsform

Tabell 3.13 viser gjennomsnittsverdiene i indeksen i perioden 2019–2024, fordelt på utdanningskategori.

Tabell 3.13: Organisering av studiet – gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	209	0,7	4,1	4,1	3,8	4,0	4,0	4,3
Helse og velferd	1 959	0,8	4,2	4,2	4,1	4,1	4,2	4,3
Kreativ	878	0,9	3,9	3,9	3,7	3,9	3,8	3,9
Samferdsel	538	0,9	3,6	3,7	3,4	3,3	3,5	3,7
Teknisk	4 086	0,9	3,5	3,5	3,4	3,6	3,6	3,6
ØkAdm	1 294	0,9	3,8	4,0	3,9	3,9	3,9	4,0

Med unntak av Teknisk, som holder seg på samme nivå, så øker verdiene for alle utdanningskategoriene fra året før. Helse og velferd har en historisk høy verdi på 4,3. Teknisk er kategorien med lavest gjennomsnitt med 3,6. Samferdsel, som i perioden etter pandemien har hatt lavest gjennomsnittverdi, økte i år med 0,2 og ligger nå på 3,7. Annet-kategorien øker mest, med 0,3, og ligger på samme nivå som Helse og velferd.

Tabell 3.14 viser tilsvarende verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.14: Organisering av studiet – gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	3 165	0,9	3,7	3,7	3,6	3,7	3,8	3,8
Nettbasert	1 851	0,9	4,0	4,1	4,0	4,0	3,9	4,0
Stedbasert	3 948	0,9	3,8	3,9	3,7	3,7	3,8	3,9

Også her er det noe økning de siste årene. Forskjellene mellom kategoriene er små, men nettstudiene har historisk sett ligget stabilt med et noe høyere snitt enn både samlings- og stedbaserte studier. For studenter på samlings- og stedbaserte studier har resultatene blitt noe bedre siden pandemiårene, mens det for studenter på de nettbaserte utdanningene har fått en liten økning i 2024 sammenliknet med resultatene i 2023, som var de dårligste for nettstudentene i alle årene spørsmålene har blitt stilt.

3.6 Medvirkning

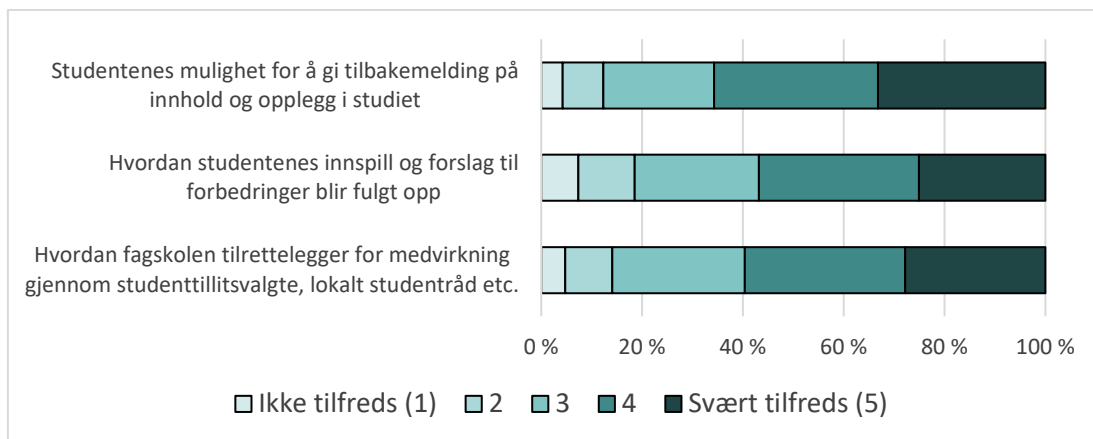
3.6.1 Overordnet om medvirkning

Dette spørsmålsbatteriet forsøker å måle hvor tilfredse studentene er med mulighetene for medvirkning på utdanningstilbudet deres. Batteriet inneholder spørsmål om tilrettelegging av formelle studentorganer, muligheter for å gi innspill til forbedringer og hvordan disse innspillene blir fulgt opp. Spørsmålene ble ikke inkludert i fjorårets skjema, men er likelydende fra 2022.

Det ble gitt tre spørsmål, med den innledende teksten «Hvor tilfreds er du med»:

1. Studentenes mulighet for å gi tilbakemelding på innhold og opplegg i studiet
2. Hvordan studentenes innspill og forslag til forbedringer blir fulgt opp
3. Hvordan fagskolen tilrettelegger for medvirkning gjennom studenttillitsvalgte, lokalt studentråd etc.

Figur 3.14 viser svarfordelingen for spørsmålene. Hvert spørsmål kunne besvares med en skala fra 1 til 5, der 1 er «Ikke tilfreds» og 5 er «Svært tilfreds». Det var også mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant». «Vet ikke»-andelen er høy for de to siste spørsmålene – henholdsvis 13 og 22 prosent på spørsmål 2 og 3. På spørsmål 1 er «Vet ikke»-andelen på 4 prosent.

Figur 3.14: Medvirking, svarfordeling.

Sammenlignet med da batteriet sist var med i Studiebarometeret, ser vi at det er små endringer i svarfordelingen. Det er imidlertid flere studenter som svarer at de er svært tilfredse på alle påstandene enn det det var i 2022.

Tabell 3.15 viser gjennomsnittsverdiene på enkeltspørsmålene fra 2019 til 2024, med unntak av 2023 da batteriet ikke ble inkludert i spørreskjemaet.

Tabell 3.15: Medvirking. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor tilfreds er du med:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Studentenes mulighet for å gi tilbakemelding på innhold og opplegg i studiet	8 398	1,1	3,7	3,8	3,6	3,7	-	3,8
Hvordan studentenes innspill og forslag til forbedringer blir fulgt opp	7 593	1,2	3,5	3,5	3,3	3,5	-	3,6
Hvordan fagskolen tilrettelegger for medvirking gjennom studenttillitsvalgte, lokalt studentråd etc.	6 821	1,1	3,6	3,7	3,5	3,6	-	3,7
Medvirkningsindeks			3,6	3,7	3,5	3,6	-	3,7

Siden sist ser vi en liten økning i gjennomsnittsverdiene for alle spørsmålene samt medvirkningsindeksen. Verdiene har returnert til nivået før pandemien, og for spørsmålet om hvordan studentenes innspill og forbedringsforslag blir fulgt opp, ser vi den høyeste gjennomsnittsverdien i perioden.

3.6.2 Kategori og utdanningsform

Tabell 3.16 viser gjennomsnittsverdiene i indeksen i perioden 2019–2024, fordelt på utdanningskategori.

Tabell 3.16: Medvirkning – gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	203	0,9	4,0	4,0	3,7	4,0	-	4,2
Helse og velferd	1 831	0,9	4,0	4,1	3,9	3,9	-	4,1
Kreativ	844	1,0	3,7	3,7	3,4	3,7	-	3,7
Samferdsel	522	1,0	3,4	3,5	3,3	3,2	-	3,6
Teknisk	3 916	1,0	3,3	3,4	3,2	3,4	-	3,5
ØkAdm	1 207	1,1	3,6	3,8	3,7	3,7	-	3,7

Det har skjedd noen endringer siden sist spørsmålene var med i spørreskjemaet. Alle kategoriene ligger enten på samme nivå eller har økt siden 2022. Samferdsel har økt med hele 0,4 siden sist måling.

Tabell 3.17 viser tilsvarende verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.17: Medvirkning – gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	3 019	1,0	3,5	3,5	3,4	3,6	-	3,7
Nettbasert	1 706	1,1	3,8	3,8	3,7	3,6	-	3,8
Stedbasert	3 798	1,0	3,6	3,7	3,5	3,6	-	3,7

Også her ser vi endringer fra 2022. Alle utdanningsformene ser en økning. De nettbaserte og stedbaserte utdanningene har returnert til verdiene de hadde før pandemien, mens de samlingsbaserte har nå en historisk høy verdi.

3.7 Arbeidslivsrelevans

3.7.1 Overordnet om arbeidslivsrelevans

Med spørsmålene i dette batteriet tar vi sikte på å måle i hvilken grad studentene mener at studiet har god tilknytning til arbeidslivet. Spørsmålsbatteriet gjennomgikk omfattende endringer i 2019. I 2022 fjernet vi spørsmålet «Det legges godt til rette for at jeg kan knytte kontakter i arbeidslivet» fra batteriet på bakgrunn av rapporten «Arbeidslivsrelevans i Fagskoleutdanningene», som indikerte at de to spørsmålene om kontakt med arbeidslivet hadde høy korrelasjon og hver for seg tilstrekkelig dekket dette aspektet ved studieprogrammet.¹² Dette spørsmålet er derfor også tatt ut av indeksverdien i årene 2019–2022 i resultatene under.

Spørsmålene i batteriet kan sorteres i tre ulike kategorier. De første tre handler om studentenes oppfattelse av arbeidslivsrelevansen og informasjonen de får om dette, det neste om studentenes oppfattelse av kontakten med arbeidslivet gjennom utdanningen,

¹² https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2021/fagskole/arbeidslivsrelevans-i-fagskoleutdanningene_11-2021.pdf

mens de to siste er spørsmål spesifikt rettet mot studenter som studerer kreative fag og er kun stilt til disse studentene.

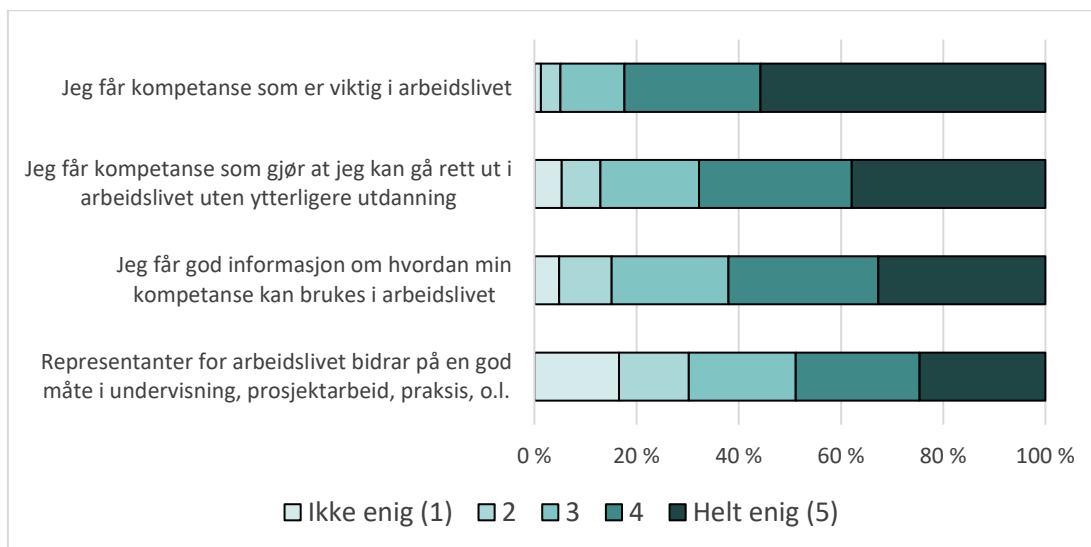
Alle studentene fikk fire spørsmål i dette batteriet, med den innledende teksten «Hvor enig er du i følgende påstander»:

1. Jeg får kompetanse som er viktig i arbeidslivet
2. Jeg får kompetanse som gjør at jeg kan gå rett ut i arbeidslivet uten ytterligere utdanning
3. Jeg får god informasjon om hvordan min kompetanse kan brukes i arbeidslivet
4. Representanter for arbeidslivet bidrar på en god måte i undervisning, prosjektarbeid, praksis, o.l.

Studentene i kreative fag fikk i tillegg de følgende to spørsmålene:

5. Jeg har ambisjoner om å jobbe profesjonelt med kreative fag etter endt fagskoleutdanning
6. I studiet blir jeg forberedt på å drive selvstendig næringsvirksomhet / freelancevirksomhet

Figur 3.15 viser svarfordelingen for spørsmålene i batteriet som alle studenter fikk. Svarkategoriene går fra «Ikke enig» (1) til «Helt enig» (5). Det var også mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant». Det er stor variasjon i «Vet ikke»-andelen. Den varierer mellom 2 og 23 prosent. Spørsmål 4, om arbeidslivets bidrag i undervisningen, har en «Vet ikke»-andel på 23 prosent. En del av denne høye «Vet ikke»-andelen kommer av at en del studenter ikke opplever kontakt med representanter for arbeidslivet i det hele tatt.¹³ De øvrige spørsmålene har en «Vet ikke»-andel på 9 prosent eller lavere.

Figur 3.15.13: Tilknytning til arbeidslivet, svarfordeling.

¹³ Merk at for studentene som krysser av for «Ingen bidrag» på opplevd bidrag fra arbeidslivet, er andelen «Vet ikke» 38 prosent. Blant de som *ikke* har krysset av for «Ingen bidrag» er andelen 14 prosent. Se kapittel 3.1 for mer detaljer om spørsmålene om bidrag fra arbeidslivet i utdanningen.

Det er stor variasjon i hvordan svarene fordeler seg på de ulike spørsmålene. Det er imidlertid små endringer fra 2023.

83 prosent av studentene er enige (4 eller 5) i påstanden i det første spørsmålet om hvorvidt de får kompetanse som er viktig i arbeidslivet. Tilsvarende andel på spørsmålene om studentene får kompetanse som gjør at de kan gå rett ut i arbeidslivet og om studentene får god informasjon om hvordan kompetansen kan benyttes er henholdsvis 68 og 62 prosent – begge opp to prosentpoeng fra året før.

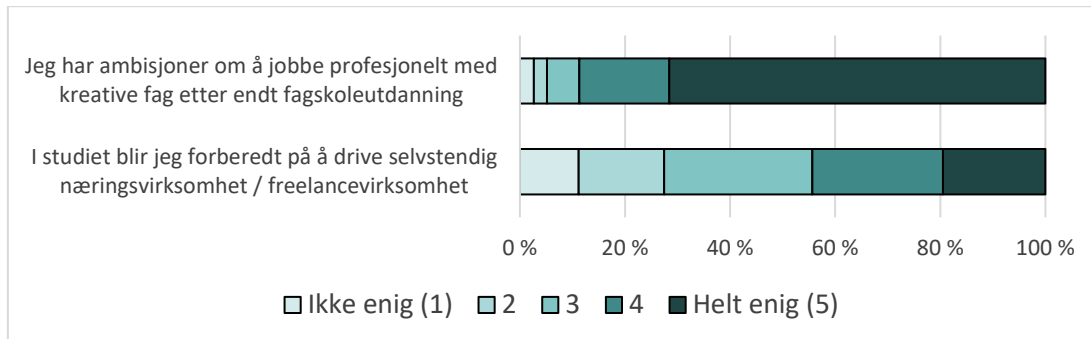
På spørsmålet om representanter for arbeidslivet bidrar godt i undervisning er det 49 prosent av studentene som er enige (4 eller 5). Spørsmålet har med 31 prosent også den høyeste andelen studenter som ikke er enige påstanden (kategori 1 og 2) blant spørsmålene om dette temaet.

Spørsmål kun til kreative fag

Figur 3.16 viser svarfordelingen på spørsmålene som kun gikk til studenter på kreative fag.

I spørsmålet om studentenes ambisjoner om å jobbe profesjonelt med kreative fag etter endt fagskoleutdanning (spørsmål 5) er det 89 prosent som er enige (4 eller 5) i påstanden, noe som viser at nesten alle studentene ser for seg å jobbe med kreative fag etter endt utdanning.

På spørsmålet om studentene blir forberedt på å drive selvstendig virksomhet (spørsmål 6) er andelen enige på 44 prosent.

Figur 3.16: Tilknytning til arbeidslivet, svarfordeling. Merk: Spørsmålene ble kun stilt til studenter som studerer kreative fag.

Gjennomsnittsverdier

Tabell 3.18 viser gjennomsnittsverdiene på spørsmålene fra 2019 til 2024. Spørsmålene som kun ble gitt til de kreative fagskolestudentene, ble ikke brukt til å beregne indeksverdien for batteriet og vises i tabell 3.19. Siden ett av spørsmålene om arbeidslivskontakt ble fjernet i 2022, er indeksverdiene for årene 2019–2021 regnet ut på nytt uten dette spørsmålet, for å gi et bedre sammenligningsgrunnlag. Indeksverdiene vil dermed ikke stemme overens med de som er presentert i hovedtendenser-rapportene for tidligere år. De nye indeksverdiene er jevnt over 0,1 høyere enn de gamle verdiene fra 2019–2021.

Tabell 3.18: Arbeidslivsrelevans. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor enig er du i følgende påstander:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jeg får kompetanse som er viktig i arbeidslivet	8 409	0,9	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Jeg får kompetanse som gjør at jeg kan gå rett ut i arbeidslivet uten ytterligere utdanning	7 764	1,2	3,9	3,8	3,8	3,9	3,8	3,9
Jeg får god informasjon om hvordan min kompetanse kan brukes i arbeidslivet	8 333	1,2	3,6	3,7	3,6	3,7	3,7	3,7
Representanter for arbeidslivet bidrar på en god måte i undervisning, prosjektarbeid, praksis, o.l.	6 609	1,4	3,2	3,2	3,0	3,3	3,2	3,3
Arbeidslivsindeks			3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,8

Tabell 3.19: Arbeidslivsrelevans kreative fag. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor enig er du i følgende påstander:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jeg har ambisjoner om å jobbe profesjonelt med kreative fag etter endt fagskoleutdanning	753	0,9	4,5	4,4	4,5	4,5	4,6	4,5
I studiet blir jeg forberedt på å drive næringsvirksomhet / freelancevirksomhet	744	1,3	3,2	3,3	3,1	3,4	3,3	3,3

Resultatene viser at det er lite til ingen variasjon over tid når det gjelder spørsmålene om arbeidslivsrelevans. Unntaket er spørsmålet om representanter for arbeidslivet bidrar på en god måte i undervisning, hvor det var en nedgang i pandemiåret 2020. I 2024 er resultatet på dette spørsmålet marginalt høyere enn før pandemien. Akkurat dette spørsmålet har blitt diskutert og tatt opp i flere sammenhenger, både på lansering av Studiebarometeret, fagskolekonferanser mm., fordi mange har oppfattet dette som for svakt. Det er ingen tydelig positiv trend på spørsmålet på nasjonalt nivå ennå, men det kan fortsatt være at fokuset dette spørsmålet har fått, på sikt kan føre til mer positive svar. Under ser vi også nærmere på om det har vært tydeligere trender innenfor visse underkategorier.

Det andre spørsmålet hvor det har vært noe endring over tid er spørsmålet til kreative fagskolestudenter om forberedelse til å drive selvstendig næringsvirksomhet. Igjen var det først og fremst en nedgang under pandemiåret i 2021. Dette ble etterfulgt med en markant forbedring fra 3,1 til 3,4 i 2022, men det har vært lite utvikling siden da, og resultatene er nå på nivå med resultatene før pandemien.

3.7.2 Kategori og utdanningsform

I tabell 3.20 vises gjennomsnittsverdiene for indeksen arbeidslivsrelevans, fordelt på utdanningskategori fra 2019 til 2024. Tabell 3.21 viser tilsvarende verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.20: Arbeidslivsrelevans, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	203	0,7	4,1	3,9	4,0	4,0	4,1	4,3
Helse og velferd	1 827	0,8	4,2	4,2	4,1	4,2	4,2	4,3
Kreativ	824	1,0	3,7	3,7	3,6	3,9	3,8	3,8
Samferdsel	519	0,9	3,5	3,6	3,7	3,6	3,7	3,9
Teknisk	3 929	1,0	3,5	3,4	3,4	3,6	3,6	3,6
ØkAdm	1 218	0,9	3,8	3,9	3,8	3,8	3,8	3,9

Indeksen for arbeidslivsrelevans holder seg forholdsvis stabil for hver utdanningskategori over tid. Som i tidligere år er det noe variasjon på tvers av utdanningskategoriene, med en forskjell i snittskår på 0,7 mellom laveste (Teknisk, 3,6) og høyeste kategori (Helse og velferd, 4,3). De andre kategoriene varierer mellom 3,8 og 4,3. I 2024 ser vi en økning i indeksverdi blant samferdselsfagene fra 3,7 i 2023 til 3,9 i 2024. Ser man lenger tilbake, var snittverdien helt ned i 3,5 i 2019, økningen frem til i år framstår derfor som betydelig.

Tabell 3.21: Arbeidslivsrelevans, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	3 015	0,9	3,7	3,6	3,6	3,8	3,8	3,8
Nettbasert	1 729	1,0	3,9	3,9	3,8	3,9	3,8	3,8
Stedbasert	3 776	0,9	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,9

Snittverdiene på arbeidslivsrelevans-indeksen er like som i 2023 med unntak av for de stedbaserte utdanningene, som har steget med 0,1. I likhet med tidligere år ser vi små forskjeller i gjennomsnittsverdier på tvers av utdanningsformer, og det er heller ikke store forskjeller over tid.

3.7.3 Bidrag fra arbeidslivet i utdanningen

I 2023 inkluderte vi et nytt batteri for å undersøke i større detalj hvordan arbeidslivet bidrar inn i fagskoleutdanningene. Spørsmålene ble stilt igjen i 2024. Spørsmålsbatteriet ble inkludert først og fremst for å nansere resultatene på følgende spørsmål fra arbeidslivsrelevans-batteriet: «Representanter for arbeidslivet bidrar på en god måte i

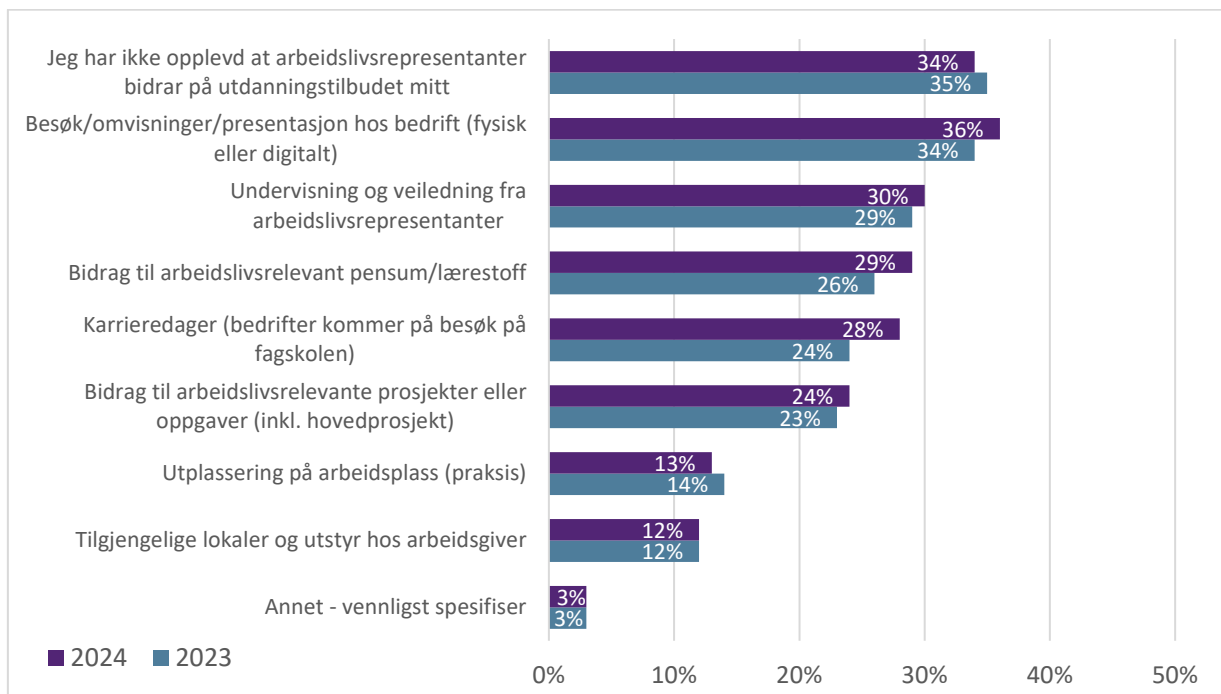
undervisning, prosjektarbeid, praksis, o.l.». Spørsmålet har en av de laveste gjennomsnittene i Studiebarometeret og favner et potensielt bredt spekter av arbeidslivsbidrag. Ved å kartlegge nettopp hvilke bidrag studentene har opplevd hittil i studiet, kan vi undersøke hvordan disse bidragene påvirker hvordan studentene svarer på det aktuelle spørsmålet i arbeidslivsrelevans-batteriet. I tillegg får vi innsikt i omfang og forekomst av spesifikke bidrag.

Studentene fikk følgende spørsmål i skjemaet, med mulighet for å krysse av for de alternativene som passet for dem (for de som krysset av for kategorien «Annet» var det også mulig å skrive inn fritekstsvar):

Hvilke av de følgende formene for bidrag fra arbeidslivsrepresentanter **har du opplevd** på utdanningen din?

Flere svar mulig.

- Besøk/omvisninger/presentasjon hos bedrift (fysisk eller digitalt)
- Karrieredager (bedrifter kommer på besøk på fagskolen)
- Utplassering på arbeidsplass (praksis)
- Undervisning og veiledning fra arbeidslivsrepresentanter
- Bidrag til arbeidslivsrelevant pensum/lærestoff
- Bidrag til arbeidslivsrelevante prosjekter eller oppgaver (inkl. hovedprosjekt)
- Tilgjengelige lokaler og utstyr hos arbeidsgiver
- Annet – vennligst spesifiser
- Jeg har ikke opplevd at arbeidslivsrepresentanter bidrar på utdanningstilbudet mitt

Figur 3.1714: Andelen respondenter som har krysset av for hver svarkategori i spørsmålsbatteriet om opplevde bidrag fra arbeidslivsrepresentanter i utdanningen. Kun studenter som har krysset av for minst en av kategoriene er inkludert. Tall fra 2023 og 2024.

Figur 3.17 viser andelen av studentene i både 2023 og 2024 som krysset av for hvert av svaralternativene, sortert fra høyest til lavest andel i 2023. Merk at andelen er basert på studentene som svarte på *minst ett spørsmål* i batteriet – respondenter som hoppet over batteriet regnes ikke som svarende.

Den største andelen av respondentene svarer at de ikke har opplevd at representanter fra arbeidslivet har bidratt i utdanningen hittil i studiet. Over en tredjedel (34 %) av studentene krysser av for dette alternativet. Besøk/omvisninger/presentasjon hos bedrift (fysisk eller digitalt) er bidraget som flest studenter har opplevd (36 %). Deretter kommer undervisning og veiledning (30 %), bidrag til arbeidslivsrelevant pensum/lærestoff (29 %), tilstedeværelse på karrieredager (28 %) og bidrag til arbeidslivsrelevante prosjekter eller oppgaver (24 %). Færrest krysser av for praksis (13 %) og tilgjengelige lokaler og utstyr hos arbeidsgivere (12 %). At så få krysser av for praksis henger mest sannsynlig sammen med tidspunktet for undersøkelsen og måten spørsmålet er formulert. Siden vi spør om *opplevde* bidrag hittil på studiet, er det nok en del studenter som ennå ikke har vært ute i praksis, men som skal ha det på et senere tidspunkt.

Det er kun mindre forskjeller sammenliknet med 2023, men de forskjellene vi finner er i stor grad forskjeller som indikerer økning av kontakt. Det er en liten økning fra 34 til 36 prosent av studentene som rapporterer om at de har vært på besøk i bedrift. Det er en økning fra 26 prosent til 29 prosent på bidrag til arbeidslivsrelevant pensum. Den største positive endringen er at 28 prosent av studentene i 2024 har hatt kontakt med arbeidslivet gjennom karrieredager, mot 24 prosent i 2023.

Tabell 3.22 og 3.23 viser andelene som har krysset av for hvert svaralternativ fordelt på henholdsvis utdanningskategori og utdanningsform. Cellene er fargegradert fra grønt (relativt høy andel avkryssninger) til rødt (relativt lav andel avkryssninger) for å gjøre sammenligning på tvers av spørsmål og utdanningskategori/-form enklere.

Tabell 3.22: Andelen respondenter som har krysset av for hver svarkategori i spørsmålsbatteriet om opplevde bidrag fra arbeidslivsrepresentanter i utdanningen, fordelt på utdanningskategori.

Variabel	Helse og velferd	Kreativ	Samferdsel	Teknisk	ØkAdm	Overordnet gjennomsnitt
besøk	29 %	51 %	62 %	34 %	27 %	36 %
karrieredag	15 %	38 %	44 %	34 %	15 %	28 %
praksis	32 %	14 %	13 %	4 %	7 %	13 %
undervisning	31 %	56 %	23 %	25 %	26 %	30 %
pensum	34 %	41 %	28 %	23 %	26 %	29 %
prosjekter	21 %	43 %	18 %	22 %	23 %	24 %
lokaler	17 %	14 %	11 %	10 %	8 %	12 %
annet	2 %	2 %	2 %	3 %	3 %	3 %
ingen bidrag	35 %	16 %	20 %	35 %	46 %	34 %

Tabell 3.23: Andelen respondenter som har krysset av for hver svarkategori i spørsmålsbatteriet om opplevde bidrag fra arbeidslivsrepresentanter i utdanningen, fordelt på utdanningsform.

Variabel	Samling	Nett	Sted	Overordnet gjennomsnitt
besok	33 %	13 %	49 %	36 %
karriered	16 %	18 %	42 %	28 %
praksis	9 %	7 %	18 %	13 %
underv	26 %	18 %	38 %	30 %
pensum	26 %	23 %	33 %	29 %
prosj	20 %	16 %	31 %	24 %
lokaler	13 %	5 %	14 %	12 %
annet	3 %	3 %	2 %	3 %
ingen	39 %	50 %	22 %	34 %

Vi ser betydelig variasjon i hvilke arbeidslivsbidrag studentene har opplevd på tvers av både utdanningskategori og -form. Alle utdanningskategoriene har en markert forekomst av bidrag inn i undervisning, arbeidslivsrelevant pensum, men det varierer hvilke andre bidrag studentene har opplevd. For eksempel ser vi at studentene på kreative fag opplever et relativt bredere spekter av bidrag – både inn i undervisning, arbeidslivsrelevant pensum og prosjektarbeid/oppgaver samt bedriftsbesøk og karrieredager. På samferdselsfagene – som inkluderer jernbane-, luftfart og de maritime utdanningene – er det bedriftsbesøk og tilstedeværelse på karrieredager som forekommer klart mest. Samferdsel har også den høyeste andelen som krysser av for disse bidragene blant utdanningskategoriene. Ikke overraskende ser vi en relativt høy andel studenter som har opplevd praksis innenfor Helse og velferd (32 %). Med unntak av Kreativ (14 %) og Samferdsel (13 %) er ikke praksis utbredt på de andre utdanningskategoriene i særlig grad, i alle fall på dette tidspunktet i utdanningene. Studentene på Helse og velferd, Teknisk og Økonomi og administrasjon er de som i størst grad svarer at de *ikke* har opplevd arbeidslivsbidrag på utdanningen sin. På Økonomi og administrasjon svarer nesten halvparten (46 %) at de ikke har opplevd bidrag, etterfulgt av Helse og velferd (35 %) og Teknisk (35 %). Relativt få svarer at de ikke har opplevd arbeidslivsbidrag på Kreativ og Samferdsel, henholdsvis 18 og 19 prosent.

For utdanningsformene ser vi markant større forekomst av alle former for bidrag fra arbeidslivet på stedsbaserte utdanninger. På samlingsbaserte utdanninger ser vi noe forekomst i form av bedriftsbesøk og bidrag til undervisning, pensum og prosjekter, mens det med unntak av pensum er relativt liten forekomst av også disse på de nettbaserte utdanningene. På nettutdanningene svarer halvparten (50 %) at de ikke har opplevd bidrag fra arbeidslivet, mens tilsvarende tall for samlings- og stedsbaserte utdanninger er henholdsvis 39 og 22 prosent.

I tabell 3.24 og 3.25 vises økning (positive verdier) og nedgang (negative verdier) fra 2023 til 2024 i andelen som opplyser at de opplever de ulike typene av arbeidslivsbidrag fordelt på utdanningskategoriene. Sammenliknet med 2023 så er det i 2024 jevnt over en liten økning de fleste arbeidslivsbidragene innen helse- og velferdsfag og kreative fag, og det er også en liten nedgang i andelen som ikke opplever noen bidrag. I samferdselsfagene er trenden noe motsatt, men innenfor denne kategorien er det få utdanningstilbud som har ganske ulike

måter å strukturere utdanning på, slik at endring her kan være et resultat av endringer i svarfordeling mellom maritime fag, jernbane- og luftfartsfag. Når det gjelder tekniske fag, så ser vi en liten økning i bruk av karrieredager, noe som også har ført til en liten nedgang i andel studenter som ikke opplever bidrag fra arbeidslivet.

Tabell 3.24: Prosentpoeng endring fra 2023 til 2024 i andelen respondenter som har krysset av for hver svarkategori i spørsmålsbatteriet om opplevde bidrag fra arbeidslivsrepresentanter i utdanningen, fordelt på utdanningskategori. Positive tall angir en økning fra 2023 til 2024, mens negative tall angir nedgang.

Variabel	Helse og velferd	Kreativ	Samferdsel	Teknisk	ØkAdm	Overordnet gjennomsnitt
besøk	7 %	2 %	-6 %	0 %	2 %	2 %
karrieredag	5 %	2 %	-4 %	4 %	1 %	4 %
praksis	0 %	6 %	-4 %	-1 %	-1 %	-1 %
undervisning	3 %	8 %	-2 %	0 %	-2 %	1 %
pensum	4 %	7 %	2 %	1 %	1 %	3 %
prosjekter	3 %	6 %	1 %	1 %	0 %	1 %
lokaler	1 %	-2 %	1 %	-1 %	1 %	0 %
annet	0 %	-1 %	-1 %	0 %	1 %	0 %
ingen bidrag	-3 %	-2 %	1 %	-2 %	2 %	-1 %

Når det gjelder utdanningstypene, så er det jevnt over mer bedriftsbesøk og karrieredager i 2024 enn i 2023. Jevnt over er det positive endringer på flere av de ulike bidragene innenfor nett- og samlingsbaserte utdanninger. Her ser vi også en nedgang i andelen studenter som ikke opplever bidrag fra arbeidslivet på henholdsvis seks og tre prosentpoeng.

Tabell 3.25: Prosentpoeng endring fra 2023 til 2024 i andelen respondenter som har krysset av for hver svarkategori i spørsmålsbatteriet om opplevde bidrag fra arbeidslivsrepresentanter i utdanningen, fordelt på utdanningsform. Positive tall angir en økning fra 2023 til 2024, mens negative tall angir nedgang.

Variabel	Samling	Nett	Sted	Overordnet gjennomsnitt
besøk	4 %	4 %	2 %	2 %
karriered	5 %	4 %	4 %	4 %
praksis	-1 %	-2 %	-1 %	-1 %
underv	1 %	4 %	0 %	1 %
pensum	2 %	4 %	2 %	3 %
prosj	0 %	2 %	3 %	1 %
lokaler	0 %	-2 %	0 %	0 %
annet	0 %	-1 %	0 %	0 %
ingen	-3 %	-6 %	0 %	-1 %

3.8 Vurderingsformer

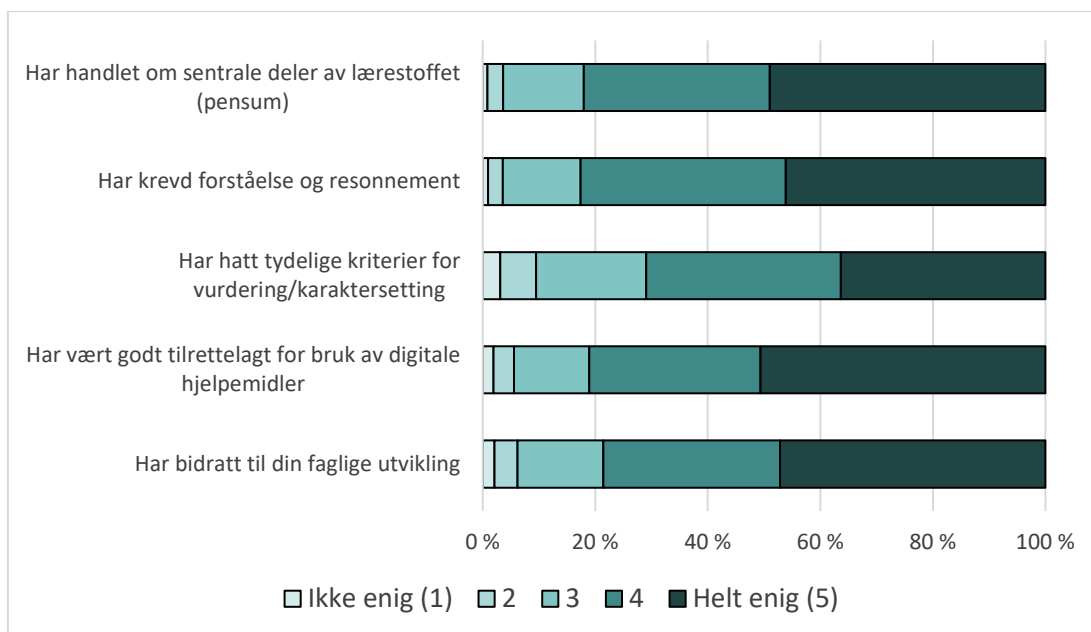
3.8.1 Overordnet om vurderingsformer

Med spørsmålene i dette batteriet tar vi sikte på å måle hvordan studentene vurderer ulike aspekter ved eksamen og andre vurderingsformer på studiet. Batteriet inneholdt fem spørsmål. Det er ikke gjort noen endringer i disse i 2024.

De fem spørsmålene studentene fikk, hadde den innledende teksten «I hvilken grad mener du at eksamen, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studiet ditt:»

1. Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)
2. Har krevd forståelse og resonnement
3. Har hatt tydelige kriterier for vurdering/karaktersetting
4. Har vært godt tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler (der det er aktuelt)
5. Har bidratt til din faglige utvikling

Figur 3.18 viser svarfordelingen for spørsmålene om vurderingsformer. Respondentene kunne svare på en skala fra 1–5, der 1 indikerer «i liten grad» og 5 indikerer «i stor grad». I tillegg kunne de svare «Vet ikke / ikke relevant». Andelen som svarer «Vet ikke / ikke relevant» er forholdsvis lav for de fleste spørsmålene, mellom 2 og 4 prosent. Unntaket er spørsmål 5 om tilrettelegging for bruk av digitale hjelpemidler, som har en «Vet ikke»-andel på ca. 8 prosent.

Figur 3.18: Vurderingsformer, svarfordeling.

Vi ser at mellom 78 og 82 prosent sa seg enige (4 eller 5) i påstandene i alle spørsmålene bortsett fra spørsmålet om eksamener og vurderingsformer har hatt tydelige kriterier for vurdering – her er tilsvarende andel 71 prosent. Alt i alt er imidlertid hovedinntrykket at studentene er positive til de forskjellige aspektene ved vurdering.

Tabell 3.26 viser gjennomsnittsverdiene for spørsmålene i batteriet i perioden 2019 til 2024. Snittverdiene for spørsmålene i dette batteriet er generelt høye, og indeksen er den med høyest verdi i undersøkelsen. I år er det for første gang ingen spørsmål i batteriet som har snittverdier under 4,0.

Tabell 3.26: Vurderingsformer. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

I hvilken grad mener du at eksamen, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studiet ditt:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)	8 231	0,9	4,2	4,2	4,1	4,1	4,2	4,3
Har krevd forståelse og resonnement	8 151	0,9	4,2	4,2	4,1	4,1	4,2	4,2
Har hatt tydelige kriterier for vurdering/karaktersetting	8 124	1,1	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0
Har vært godt tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler (der det er aktuelt)	7 733	1,0	4,0	4,1	4,0	4,1	4,2	4,2
Har bidratt til din faglige utvikling	8 281	1,0	4,2	4,1	4,0	4,1	4,1	4,2
Vurderingsindeks			4,1	4,2	4,1	4,1	4,2	4,2

3.8.2 Kategori og utdanningsform

Tabell 3.27 viser gjennomsnittsverdiene for indeksen Vurderingsformer i perioden 2019–2024, fordelt på utdanningskategorier.

Tabell 3.27: Vurderingsformer, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	199	0,7	4,4	4,2	4,1	4,2	4,3	4,5
Helse og velferd	1 794	0,7	4,5	4,5	4,4	4,4	4,5	4,5
Kreativ	805	0,9	4,3	4,2	4,0	4,3	4,3	4,3
Samferdsel	512	0,9	3,9	4,0	3,8	3,7	3,9	4,0
Teknisk	3 861	0,9	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0	4,1
ØkAdm	1 194	0,8	4,2	4,3	4,2	4,2	4,2	4,3

Som tidligere ser vi også her en del variasjon på tvers av utdanningskategoriene, men variasjonen er mindre enn det er for flertallet av de andre indeksene. Igjen ser vi Helse og velferd på topp sammen med Annet (4,5). Samferdsel er på bunn (4,0). Ingen av indeksverdiene kan imidlertid sies å være lave, og for første gang er også alle verdier over 4,0. Kategoriene holder seg stabile eller øker fra året før. Det er lite endring over tid. Det eneste som er verdt å merke seg er en noe positiv endring blant studentene på tekniske fag. Her var snittet 3,9 i mange år. Det økte til 4,0 i 2023 og videre til 4,1 i 2024. Selv om

forskjellene ikke er store, så kan dette tyde på at studenter i tekniske fag i de siste årene har blitt noe mer positive til vurderingsformene som brukes.

Tabell 3.28: Vurderingsformer, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	2 961	0,8	4,1	4,0	4,0	4,1	4,2	4,2
Nettbasert	1 702	0,8	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3	4,4
Stedbasert	3 702	0,9	4,2	4,2	4,0	4,1	4,1	4,2

Tabell 3.28 viser gjennomsnittsverdiene for indeksen, fordelt på utdanningsform. For utdanningsformer ser vi at studentene på de nettbaserte utdanningene svarer mer positivt enn både de samlingsbaserte og stedbaserte studentene på vurderingsformer-indeksen. Denne forskjellen har holdt seg stabil over tid.

3.9 Eget engasjement

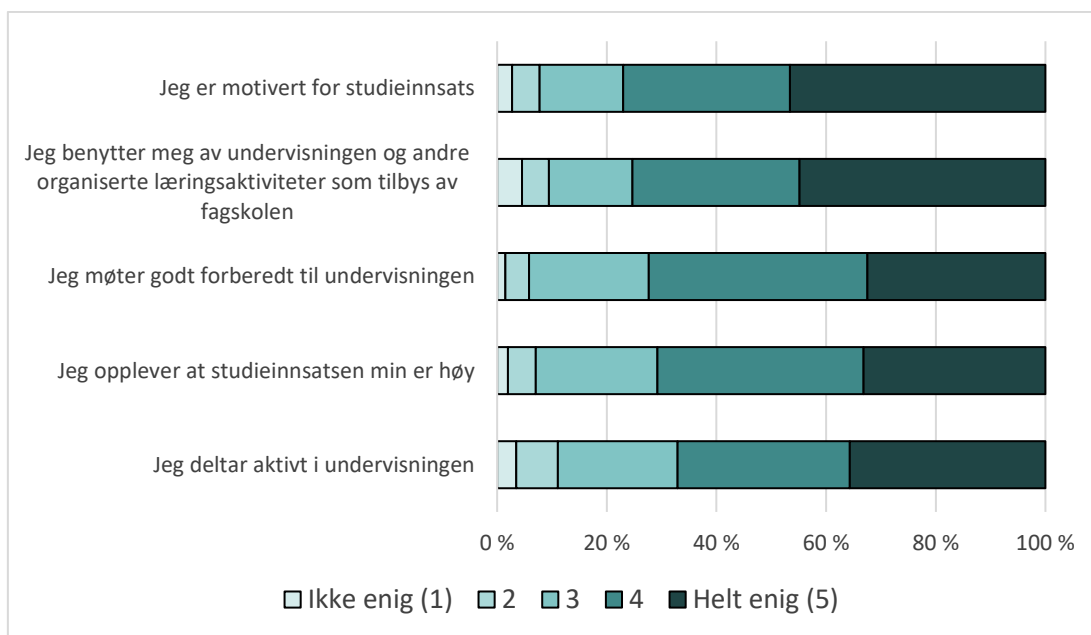
3.9.1 Overordnet om engasjement

I dette spørsmålsbatteriet blir studentene spurt om sitt eget engasjement og motivasjon for studiene. Spørsmålene har vært uendret helt siden de kom inn i undersøkelsen i 2019.

Studentene fikk fem spørsmål i dette batteriet, med den innledende teksten «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene»:

1. Jeg er motivert for studieinnsats
2. Jeg benytter meg av undervisningen og andre organiserte læringsaktiviteter som tilbys av fagskolen
3. Jeg møter godt forberedt til undervisningen
4. Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy
5. Jeg deltar aktivt i undervisningen

I Figur 3.19 vises svarfordelingene for alle enkeltspørsmålene. Respondentene kunne svare på hvert spørsmål på en skala fra 1 til 5, der 1 er «Ikke enig» og 5 er «Helt enig». Det var også mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant». «Vet ikke»-andelen er forholdsvis lav og varierer mellom 1 og 4 prosent.

Figur 3.19: Eget engasjement, svarfordeling.

Flertallet av studentene er enige (kategori 4 eller 5) i påstandene på samtlige spørsmål. Andelen enige varierer fra 67 på spørsmålet om de deltar aktivt i undervisningen og 77 prosent på spørsmålet om de er motivert for studieinnsats (spørsmål 1).

I tabell 3.29 vises gjennomsnittsverdiene på enkeltspørsmålene fra 2019 til 2024.

Tabell 3.29: Eget engasjement. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jeg er motivert for studieinnsats	8 314	1,0	4,1	4,0	3,8	4,0	4,1	4,1
Jeg benytter meg av undervisningen og andre organiserte læringsaktiviteter som tilbys av fagskolen	8 005	1,1	4,1	4,1	3,9	4,0	4,0	4,1
Jeg møter godt forberedt til undervisningen	8 091	0,9	4,0	4,0	3,9	3,9	3,9	4,0
Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy	8 303	1,0	4,0	4,0	3,8	3,9	4,0	4,0
Jeg deltar aktivt i undervisningen	8 050	0,8	4,0	3,9	3,7	3,9	3,9	3,9
Engasjementsindeks			4,0	4,0	3,8	3,9	4,0	4,0

Resultatene er svært stabile over tid, men gikk ned med rundt 0,2 på de fleste spørsmålene under pandemien. Utover dette er det lite/ingen variasjon i resultatene på nasjonalt nivå.

3.9.2 Kategori og utdanningsform

I tabell 3.30 vises gjennomsnittsverdiene for indeksen «Eget engasjement» (engasjementsindeksen) fra 2019 til 2024, fordelt på utdanningskategori. Tabell 3.31 viser tilsvarende verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.30: Eget engasjement, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	200	0,6	4,3	4,2	4,1	4,1	4,2	4,2
Helse og velferd	1 785	0,7	4,3	4,2	4,1	4,1	4,2	4,2
Kreativ	823	0,8	4,2	4,1	3,9	4,1	4,1	4,1
Samferdsel	512	0,8	3,9	4,0	3,7	3,8	4,0	4,0
Teknisk	3 855	0,8	3,8	3,8	3,6	3,8	3,8	3,9
ØkAdm	1 190	0,8	4,1	4,0	3,9	4,0	4,0	4,0

Nesten alle verdiene har holdt seg stabile. Den eneste endringen fra 2023 til 2024 er en liten økning blant studentene i tekniske fag. Teknisk er imidlertid fortsatt den eneste kategorien som ligger under 4,0, men årets verdi er likevel det høyeste resultatet for denne gruppen noensinne. Helse og velferd og Annet er også her de kategoriene med høyeste gjennomsnittsverdier (4,2).

Tabell 3.31: Eget engasjement, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	2 965	0,8	3,9	3,8	3,7	3,8	3,9	3,9
Nettbasert	1 688	0,9	4,1	4,0	3,9	4,0	4,0	4,0
Stedbasert	3 712	0,8	4,1	4,1	3,8	4,0	4,0	4,1

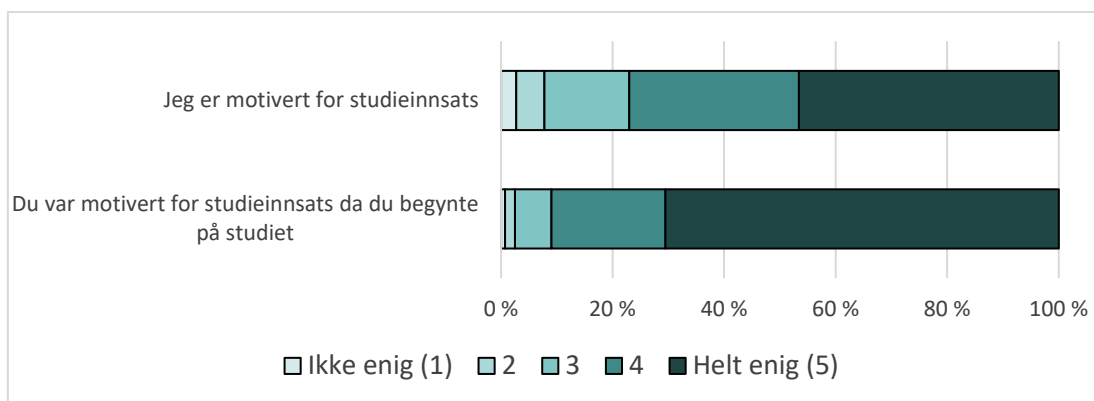
Vi ser ingen vesentlige forskjeller mellom utdanningsformene i 2024 for indeksen eget engasjement. Samtidig er dette en av få indekser hvor studenter på stedbaserte utdanninger er litt mer positive enn andre studenter. Etter en nedgang under pandemien er resultatene nå tilbake til nivået det var på før.

3.10 Endret motivasjon

3.10.1 Overordnet om endret motivasjon

I tillegg til et nytt spørsmål om motivasjon ved oppstart på studiet, ble det i årets undersøkelse inkludert et oppfølgingsspørsmål basert på endret motivasjon. Spørsmålet gikk til respondentene som oppga en negativ endring i motivasjon fra da de begynte på studiet til nå.

Figur 3.20 viser svarfordelingen på de to spørsmålene «Jeg er motivert for studieinnsats» og «Du var motivert for studieinnsats da du begynte på studiet».

Figur 3.20. Motivasjon for studieinnsats nå og ved oppstart. Svarfordeling.

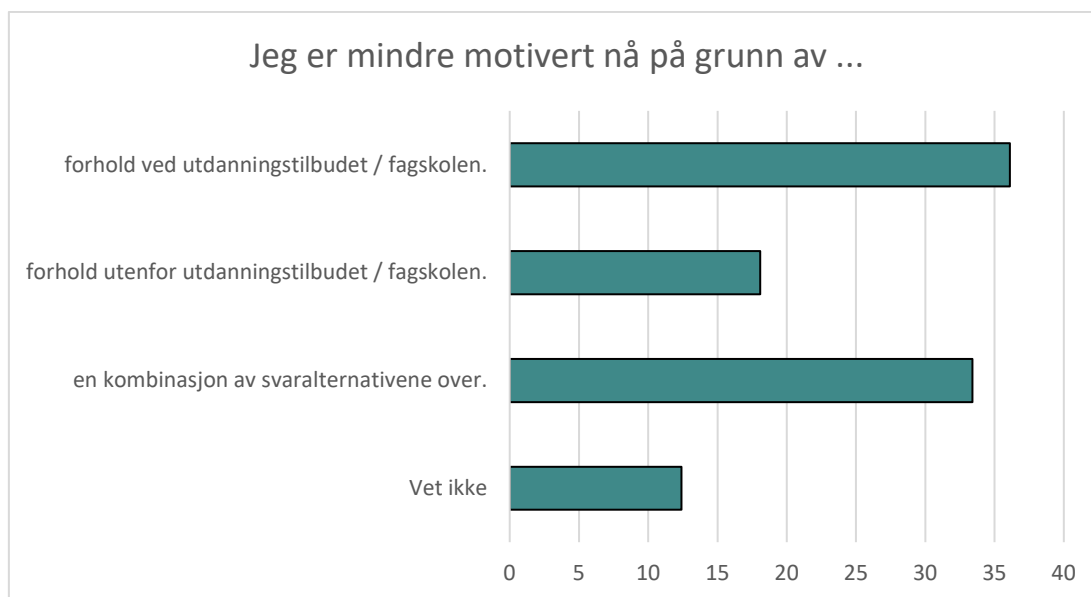
Som figuren viser, er det en relativt sett betydelig nedgang i motivasjonen fra studiestart til tidspunktet de besvarte undersøkelsen. Tabell 3.32 viser en krysstabulering av disse to spørsmålene. Litt over 50 % av studentene svarte det samme på begge spørsmålene. Disse boksene er markert med fet skrifttype på skrått fra øverst til venstre til nederst til høyre. Det er veldig få studenter som har blitt mer motiverte fra studiestart til tidspunktet de besvarte undersøkelsen på. Dette er de studentene som er øverst til høyre i tabellen, mens de som har blitt mer negative er nede til venstre. Den vanligste endringen var å gå fra 5 ved studiestart til 4 underveis i utdanningen. 18,5 % av studentene hadde denne endringen. Samtidig er dette studenter som fortsatt var mer enige enn uenige i at de var motiverte, så å sende et oppfølgingsspørsmål om hvorfor motivasjonen ble endret ble ikke vurdert som veldig relevant. Vi valgte derfor kun å stille oppfølgingsspørsmålet til studenter som svarte 4 eller 5 på spørsmålet om de var motivert for studieinnsats da de begynte på studiet og som samtidig svarte 1, 2 eller 3 på spørsmålet om de var motivert for studieinnsats på tidspunktet data ble samlet inn. Det vil si de studentene i tabellcellene som er markert i rødt, totalt 17,6 prosent eller 1 443 studenter. Totalt 1 332 studenter endte opp med å besvare oppfølgingsspørsmålet.

Tabell 3.32: Krysstabulering av spørsmålene «Du var motivert for studieinnsats da du begynte på studiet» og «Jeg er motivert for studieinnsats».

		Jeg er motivert for studieinnsats				
		1	2	3	4	5
Du var motivert for studieinnsats da du begynte på studiet	1	0,3 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
	2	0,2 %	0,5 %	0,5 %	0,2 %	0,2 %
	3	0,2 %	0,7 %	2,9 %	1,8 %	0,7 %
	4	0,6 %	1,5 %	4,9 %	9,9 %	3,5 %
	5	1,4 %	2,3 %	6,9 %	18,5 %	42,0 %

3.10.2 Årsaker til endret motivasjon

Figur 3.21 viser svarfordelingen på oppfølgingsspørsmålet om årsaker til endret motivasjon. Studentene ble bedt om å ta stilling til hovedårsaken til endret motivasjon og fikk mulighet til å krysse av for det alternativet som passet best.

Figur 3.21 Årsaker til endret motivasjon. Svarfordeling.

36 prosent av studentene oppga forhold ved utdanningstilbudet/fagskolen som årsak til hvorfor motivasjonen deres hadde endret seg. 18 prosent mente det var på grunn av forhold utenfor utdanningstilbudet/fagskolen, mens 33 prosent svarte at det var en kombinasjon av forhold ved og forhold utenfor. 12 prosent svarte «Vet ikke».

Tabell 3.33 gir en oversikt over gjennomsnittsverdiene på indeksene til ulike grupper av respondenter.

Tabell 3.33: Oversikt over gjennomsnittsverdi på indeksene.

	Forhold ved utdanningstilbudet / fagskolen	Forhold utenfor utdanningstilbudet / fagskolen	Alle respondenter
Studiestartindeks	2,8	4,0	3,9
Undervisningsindeks	2,7	3,9	3,9
Indeks – faglig/sosialt miljø	3,4	4,0	4,0
Organiseringsindeks	2,9	3,9	3,9
Praksisindeks	3,1	3,9	4,1
Medvirkningsindeks	2,5	3,8	3,7
Arbeidslivsindeks	2,8	3,8	3,8
Vurderingsindeks	3,3	4,2	4,2
Engasjementsindeks	3,1	3,1	4,0
Digitalindeks	2,9	3,9	3,8

Vi ser at studentene som oppga at forhold ved utdanningstilbudet/fagskolen var årsaken til endring i motivasjon, jevnt over har lavere gjennomsnittsscore på samtlige indekser. For de fleste indeksene er forskjellen på rundt 1,0 poeng, men for f.eks. undervisning er forskjellen på hele 1,2 poeng. Unntaket er engasjementsindeksen. Der svarer de ikke annerledes enn studentene som mente at endring i motivasjon skyldes utenforliggende forhold. Disse to gruppene skiller seg imidlertid fra gjennomsnittet blant alle respondentene. Dette gir

mening, siden spørsmålsbatteriet inneholdt spørsmålet om motivasjon nå samt andre nærliggende spørsmål om egen studieinnsats og engasjement.

3.11 Bruk av digitale verktøy

3.11.1 Overordnet om bruk av digitale verktøy

Spørsmålene om bruk av digitale verktøy har vært med hvert år siden 2019 med unntak av i fjor. I år er spørsmålsbatteriet tilbake igjen.

Over spørsmålene i spørreskjemaet ligger det en tekst som forklarer hva vi legger i begrepet digitale verktøy: «Med digitale verktøy mener vi for eksempel:»

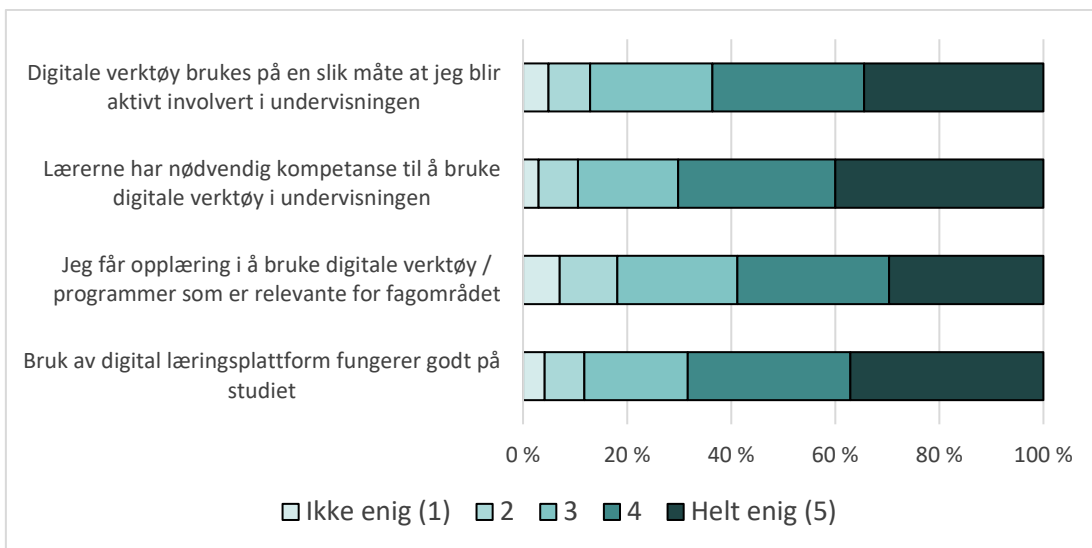
- Digitale læringsplattformer (itslearning, Fronter, Canvas, Blackboard etc.)
- Programvare (Excel, Stata, MatLab, Photoshop, annen fagspesifikk programvare etc.)
- Sosiale medier (Forum, Facebook, etc.)
- Nettbaserte verktøy og medier (Youtube, Kahoot, Google Drive, etc.)
- Videoopptak, streaming, podcast, etc.

Studentene fikk fire spørsmål i dette batteriet, med den innledende teksten «I hvilken grad opplever du følgende»:

1. Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen
2. Lærerne har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen
3. Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy / programmer som er relevante for fagområdet
4. Bruk av digital læringsplattform fungerer godt på studiet

Merk at spørsmålene dekker tre ulike sider ved bruk av digitale verktøy: Bruk i undervisningen (spørsmål 1 og 2), opplæring (spørsmål 3) og administrativ bruk (spørsmål 4). Det siste spørsmålet om læringsplattform kan også sies å dekke en faglig dimensjon, da faglærere gjerne bruker læringsplattformen til å kommunisere rundt faget.

I figur 3.22 vises svarfordelingen for spørsmålsbatteriet. Studentene kunne svare på en skala fra 1–5, der 1 indikerer «Ikke enig» og 5 indikerer «Helt enig». I tillegg kunne de svare «Vet ikke / ikke relevant». «Vet ikke»-andelen varierer mellom 3 og 5 prosent. Spørsmål 3 om opplæring i digitale verktøy har høyest andel «Vet ikke»-svar.

Figur 3.22: Bruk av digitale verktøy, svarfordeling.

For alle spørsmålene er et flertall av studentene enige (kategori 4 og 5) i påstandene, men det er noe variasjon mellom spørsmålene. Mens 59 prosent er enige i påstanden «Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy / programmer som er relevante for fagområdet» er det hele 70 prosent av studentene som er enige i påstanden «Lærerne har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen».

Tabell 3.34 viser gjennomsnittsverdiene på enkeltspørsmålene fra 2019 til 2024.

Tabell 3.34: Bruk av digitale verktøy. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

I hvilken grad opplever du følgende:	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen	7 947	1,1	3,6	3,8	3,6	3,6	-	3,8
Lærerne har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen	7 972	1,1	3,7	3,8	3,6	3,7	-	4,0
Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy / programmer som er relevante for fagområdet	7 862	1,2	3,4	3,6	3,4	3,5	-	3,6
Bruk av digital læringsplattform fungerer godt på studiet	7 990	1,1	3,7	3,8	3,6	3,7	-	3,9
Indeks – digitale verktøy			3,6	3,7	3,5	3,6	-	3,8

Resultatene for 2024 gjenspeiler resultatene over. Spørsmålet med lavest gjennomsnittsverdi er spørsmålet om opplæring i digitale verktøy (3,6), mens gjennomsnittsverdiene for de andre spørsmålene varierer fra 3,8 til 4,0. Når vi

sammenlikner med tidligere år så ser vi en positiv endring. Alle verdiene har økt siden 2022 og er i 2024 historisk høye. Spørsmålet om lærernes digitale kompetanse har økt mest, med 0,3, og ligger nå på et historisk høyt nivå på 4,0. Digitalindeksen har økt med 0,2 siden 2022 og ligger nå på 3,8. At den digitale kompetansen blant lærerne har økt kan være et resultat av at det ble nødvendig å satse på dette under pandemien. Når pandemien nå er over, så kan man begynne å se resultater av dette arbeidet. Bedre digital kompetanse blant lærerne kan også ha ført til at studentene nå i større grad opplever at bruken av digital læringsplattform fungerer godt.

3.11.2 Kategori og utdanningsform

I tabell 3.35 vises gjennomsnittsverdiene for indeksen «Bruk av digitale verktøy» (digitalindeksen) i 2019–2024, fordelt på utdanningskategori. Tabell 3.36 viser tilsvarende verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.35: Bruk av digitale verktøy, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori.

Utdanningskategori	N 2024	Sd 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Annet	194	0,9	3,5	3,8	3,5	3,6	-	4,0
Helse og velferd	1 744	0,9	3,8	4,0	3,8	3,8	-	4,1
Kreativ	778	1,0	3,8	3,8	3,5	3,8	-	3,9
Samferdsel	509	1,0	3,3	3,6	3,2	3,3	-	3,6
Teknisk	3 807	0,9	3,4	3,5	3,4	3,5	-	3,7
ØkAdm	1 158	1,0	3,7	3,9	3,7	3,7	-	3,9

Også for digitalindeksen ser vi en økning for alle utdanningskategoriene, og samtlige er enten tilbake på 2020-nivået eller over. Samferdsel og Teknisk har laveste verdier, med henholdsvis 3,6 og 3,7, mens Helse og velferd har høyest verdi med 4,1. Mest variasjon over tid ser vi blant studentene i samferdselsfagene i kategorien «Annet». Begge disse kategoriene inneholder relativt sett få utdanningstilbud, noe som gjør at endringer i noen få utdanninger får et større utslag på nasjonale resultater enn det gjør for de andre kategoriene.

Tabell 3.36: Bruk av digitale verktøy, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	2 914	0,9	3,5	3,6	3,5	3,6	-	3,8
Nettbasert	1 655	0,9	3,9	4,0	4,0	4,0	-	4,1
Stedbasert	3 621	1,0	3,6	3,8	3,5	3,6	-	3,8

De nettbaserte utdanningene har over tid hatt studenter som har vært mer enige i påstandene i spørsmålene om bruk av digitale verktøy. Dette er ikke spesielt overraskende. Samtidig ser vi en liten økning blant studenter på nettbaserte utdanninger også i år, gjennomsnittsverdien er 4,1 og er den høyeste som er målt hittil. Blant studenter på stedbaserte utdanninger er det en økning fra 3,6 i 2022 til 3,8 i år. Samtidig er resultatet i år likt med toppåret i 2020. Den klart beste utviklingen ser vi blant studentene på samlingsbaserte utdanninger med nettstøtte. Her er resultatet i 2024 0,2–0,3 bedre enn det

var i årene før pandemien, noe som tyder på at digitale verktøy brukes på en bedre måte i disse utdanningene enn tidligere.

3.12 Kunstig intelligens (KI)

3.12.1 Overordnet om kunstig intelligens

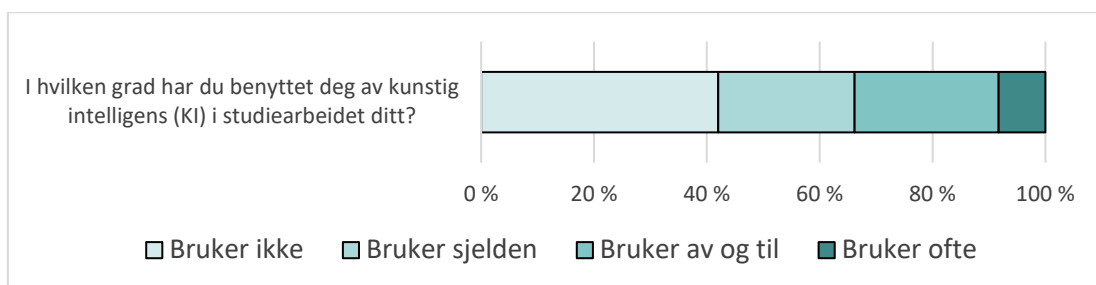
I spørreskjemaet for 2024 inkluderte vi for første gang spørsmål om kunstig intelligens (KI). Tilsvarende spørsmål ble inkludert i Studiebarometeret for universiteter og høyskoler i 2023. Bakgrunnen for at temaet ble inkludert, er den store oppmerksomheten rundt generativ KI som fulgte lanseringen av ChatGPT i november 2022, derunder bruken av KI i høyere utdanning. Siden teknologien er forholdsvis ny, ønsket vi i første omgang å fokusere på *studentenes* bruk av KI i studiearbeidet.

Spørsmålsbatteriet består av to deler – ett spørsmål om omfanget av bruk av KI og ett avkryssningsspørsmål med ulike kategorier som dekker hva studentene eventuelt bruker KI til. Kun studenter som svarte at de bruker KI, fikk de påfølgende spørsmålene om hva de bruker KI til.

3.12.2 Bruk av KI – omfang

Studentene fikk spørsmålet «I hvilken grad har du benyttet deg av kunstig intelligens (KI) i studiearbeidet ditt?», med følgende hjelpetekst: «Med "kunstig intelligens" refererer vi i denne sammenhengen mer spesifikt til det som kalles generativ kunstig intelligens (KI). Generativ kunstig intelligens er i stand til å skape nytt innhold eller bearbeide eksisterende innhold innenfor ulike medieformer. En vanlig form for generativ KI er språkmodeller (f.eks. ChatGPT, Bing), men det finnes også varianter som genererer eller bearbeider bilder (f.eks. Midjourney, Stable Diffusion), lyd (f.eks. Musenet, Magenta) eller video (f.eks. Deepdream)».

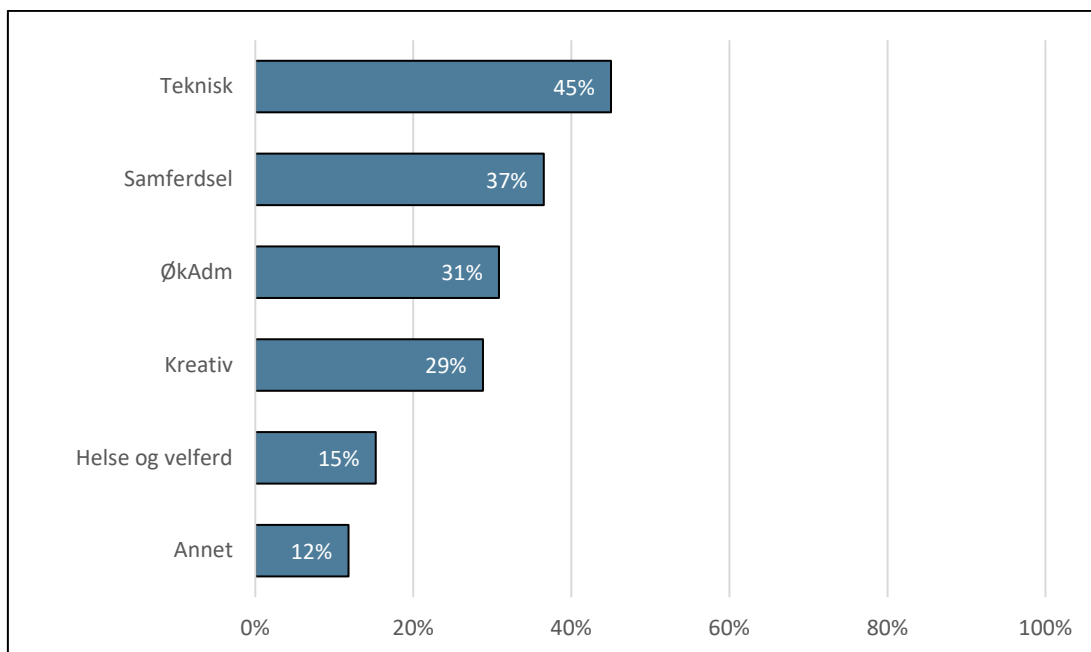
Det var mulig å svare på en skala fra 0–3, med tekstene «Bruker ikke» (0), «Bruker sjelden» (1), «Bruker av og til» (2) og «Bruker ofte» (3). Figur 3.23 viser svarfordelingen for spørsmålet.

Figur 3.23: Bruk av KI. Svarfordeling

Den største andelen av studentene oppgir at de ikke bruker KI i studiearbeidet sitt (42 prosent). 24 prosent svarer at de bruker KI sjelden, 26 prosent av og til, mens det kun er 8 prosent som svarer at de bruker KI ofte. Denne fordelingen ligner den i Studiebarometeret

for universiteter og høyskoler fra høsten 2023¹⁴. Samtidig skjer utviklingen raskt på feltet, og vi har gode holdepunkter for å tro at bruken av KI blant universitets- og høyskolestudenter har økt bare på et halvt år.

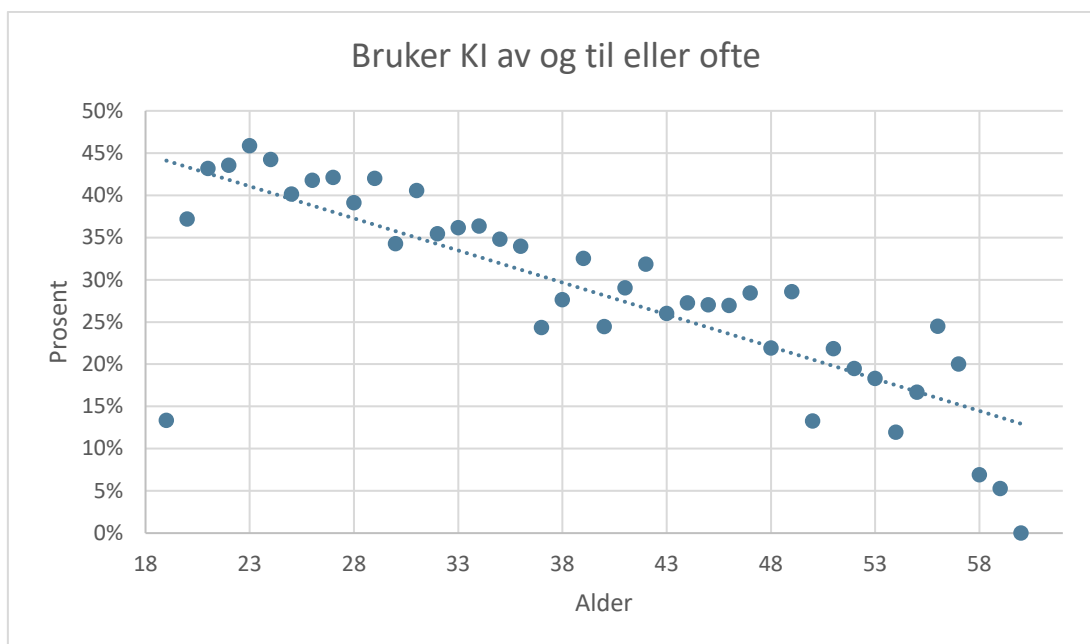

Figur 3.24: Bruk av KI. Andel som har svart at de bruker KI av og til eller ofte, fordelt på utdanningskategori

I figur 3.24 vises andelen studenter som bruker kunstig intelligens av og til eller ofte fordelt på utdanningskategoriene. Med 45 prosent er det de tekniske fagskolestudentene som i størst grad rapporterer at de benytter seg av KI i studiearbeidet av og til eller ofte. I motsatt ende bruker kun 15 prosent av studentene i helse- og velferdsfag og 12 prosent av studentene i utdanningskategorien «Annet» generativ kunstig intelligens i studiearbeidet. Denne forskjellen kjenner vi igjen også fra universitets- og høyskoleutdanningene.

Generativ KI til kommersielt/allment bruk er en forholdsvis ny teknologi, og det er også nærliggende å anta at vi vil se variasjon i bruk på tvers av aldersgrupper. Figur 3.25 viser andelen av respondentene som svarer at de bruker KI av og til eller ofte, fordelt på alder. Kun aldersgrupper med flere enn 10 respondenter er inkludert (for de fleste aldersgruppene er det 100 eller flere respondenter).

¹⁴ Se side 48 i hovedrapporten for Studiebarometeret for universitets- og høyskolestudenter her: https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2024/hoyere-utdanning/studiebarometeret-2023_hovedtendenser_4-2024.pdf

Figur 3.25: Bruk av KI. Andel som har svart at de bruker KI, fordelt på alder.

Vi ser en tydelig tendens til at flere benytter seg av KI i studiearbeidet blant unge studenter, særlig de i aldersspennet 21–31, sammenlignet med eldre studenter. Blant studenter på 23 år ser vi at nesten halvparten (46 prosent) svarer at de benytter seg av KI. Blant studenter på 32 år eller eldre ligger den tilsvarende andelen på 36 prosent eller lavere. Vi har gjort analyser hvor vi ser nærmere på hva som påvirker bruk av KI. Alder er det desidert viktigste foran hvilket utdanningstilbud studenten går på, fagskolens studiested og faglig utdanningskategori.

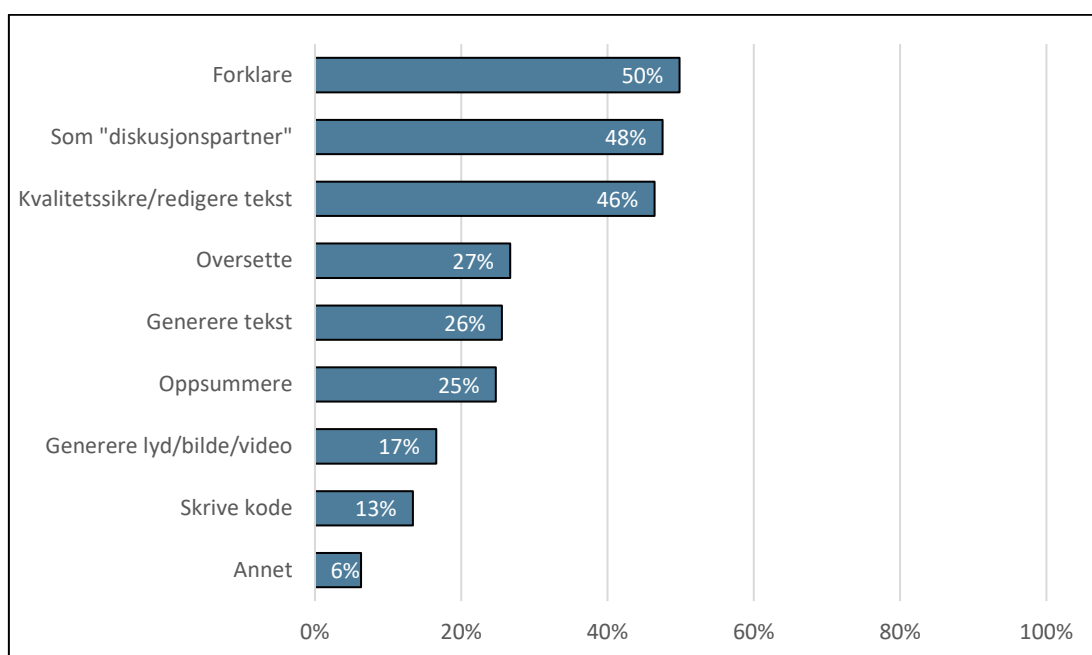
3.12.3 Bruk av KI – bruksområder

Studentene som svarte enten «Bruker sjelden» (1), «Bruker av og til» (2) eller «Bruker ofte» (3) på spørsmålet «I hvilken grad har du benyttet deg av kunstig intelligens (KI) i studiearbeidet ditt?», fikk følgende spørsmål: «Hva bruker du KI til?» Det var deretter mulig å krysse av for svaralternativene under, og respondentene kunne krysse av for mer enn ett alternativ. Dersom man valgte kategorien «Annet – vennligst spesifiser:», var det også mulig å skrive inn til hva i et tekstfelt.

- Generere/skrive tekst
- Kvalitetssikre/redigere egen tekst (stavekontroll, omformulering, etc.)
- Oversette tekst
- Oppsummere eksisterende tekst (artikler, pensum, egne oppgaver, etc.)
- Forklare tema, pensum, konsepter, terminologi, etc.
- Som "diskusjonspartner", inspirasjon for oppgaver, idémyldring, etc.
- Generere/skrive kode (f.eks. til programmeringsverktøy)
- Generere lyd, bilde, eller video
- Annet – vennligst spesifiser:

Avhengig av hva de svarte på det innledende spørsmålet, var det mellom 2 og 4 prosent av respondentene som ikke krysset av for noen alternativer. Det vil si at de aller fleste som svarte at de bruker KI i studiarbeidet, også krysset av for minst ett av svaralternativene over.

Figur 3.26 viser andelen av respondentene som krysset av for hvert svaralternativ, blant de respondentene som har svart på spørsmålsbatteriet. Respondentene i undersøkelsen regnes som å ha svart på batteriet kun dersom de har krysset av for *minst ett* svaralternativ. Dersom respondenten ikke har krysset av for noen av svaralternativene, er de ikke regnet med i andelen i figuren.

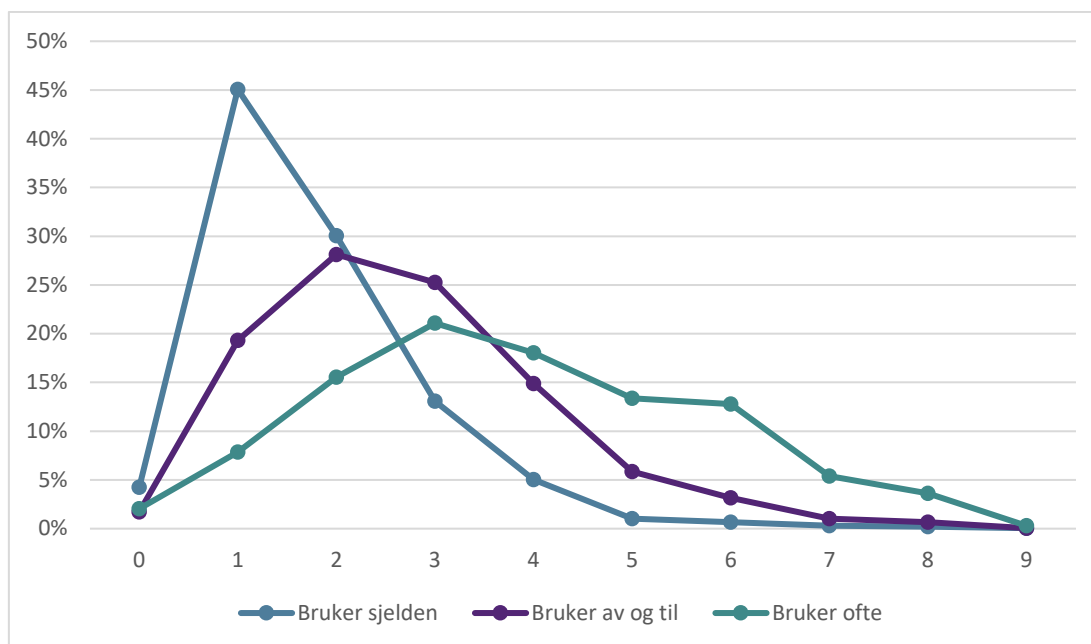
Figur 3.26: Andel som svarer at de benytter KI til spesifikke formål.

Halvparten av respondentene har krysset av for at de bruker generativ KI til å «forklare tema, pensum, konsepter, terminologi, etc.». Dette svaralternativet har også høyest andel avkryssninger uavhengig av om respondenten bruker KI sjelden, av og til eller ofte. Videre krysset 48 prosent av for at de bruker KI til henholdsvis «som "diskusjonspartner", inspirasjon for oppgaver, idémyldring, etc.», mens 46 prosent oppga at de bruker det til å «kvalitetssikre/redigere egen tekst (stavekontroll, omformulering, etc.)». Færrest svarer at de bruker KI til å generere lyd, bilde eller video (17 prosent) eller skrive kode (13 prosent). Det er imidlertid grunn til å tro at nytteverdien av generativ KI, da særlig bruk av generativ KI til spesifikke formål, vil variere på tvers av utdanningskategorier.

Tabell 3.37: Andel som svarer at de benytter KI til spesifikke formål, fordelt på utdanningskategori.

	Annet	Helse og velferd	Kreativ	Samferdsel	Teknisk	ØkAdm
Generere tekst	18 %	24 %	45 %	22 %	24 %	24 %
Kvalitetssikre/ redigere tekst	25 %	43 %	45 %	45 %	49 %	41 %
Oversette	16 %	24 %	24 %	32 %	27 %	27 %
Oppsummere	14 %	16 %	17 %	34 %	27 %	22 %
Forklare	39 %	36 %	32 %	60 %	55 %	48 %
Som "diskusjons- partner"	46 %	35 %	42 %	37 %	51 %	53 %
Skrive kode	4 %	4 %	10 %	3 %	19 %	4 %
Generere lyd/bilde/ Video	20 %	20 %	43 %	7 %	12 %	20 %
Annet	11 %	4 %	6 %	8 %	7 %	4 %

Det kan også tenkes at hvor ofte man bruker generativ KI også henger sammen med *hvordan* man bruker KI. Figur 3.27 viser hvor mange av brukskategoriene respondentene har krysset av for, fordelt på hva studentene svarte på spørsmålet «I hvilken grad har du benyttet deg av KI i studiearbeidet ditt?». Figuren viser hvor stor andel av respondentene som har valgt hhv. «Bruker sjelden», «Bruker av og til» og «Bruker ofte» som har krysset av for et visst antall bruksområder. Figuren viser at blant de som bruker KI sjelden, er det vanligst å bruke det til ett formål og at det i lite grad er vanlig å bruke det til mer enn to formål. For de som bruker det av og til er vanligst å bruke KI til to formål, mens en del også bruker det til tre og fire ulike formål. Blant de som bruker det ofte er det vanligst å bruke KI til tre formål, i tillegg er det også en del som bruker det til opptil seks ulike formål. Blant disse studentene er det også ganske få som kun bruker det til ett formål.

Figur 3.27: Andel som krysser av for hhv. 0-9 bruksområder for KI, fordelt på hvor ofte de bruker KI i studiearbeidet.

Overordnet sett ser vi at studentene som bruker KI sjelden, også bruker den til færre (i hovedsak en eller to) formål. Studentene som derimot svarer at de bruker KI ofte, ser også ut til å benytte KI på flere måter – her krysser flest av for 3 eller 4 bruksområder.

Tabell 3.38 viser andelen som krysser av for hver brukskategori, fordelt på om de svarer at de bruker KI «sjelden», «av og til» eller «ofte». Som for tabell 3.37 over er det lagt til fargeskala for å enklere kunne sammenligne andelene.

Tabell 3.38: Andel som svarer at de benytter KI til spesifikke formål, fordelt på hvor ofte de bruker KI.

	Bruker sjelden	Bruker av og til	Bruker ofte
Generere tekst	15 %	28 %	49 %
Kvalitetssikre/redigere tekst	35 %	51 %	65 %
Oversette	22 %	27 %	39 %
Oppsummere	14 %	28 %	46 %
Forklare	38 %	54 %	69 %
Som «diskusjonspartner»	37 %	52 %	62 %
Skrive kode	6 %	14 %	33 %
Generere lyd/bilde/video	13 %	17 %	26 %
Annet	7 %	6 %	7 %

Vi ser at studentene som bruker KI sjeldent, hovedsakelig bruker det til å forklare, som «diskusjonspartner» eller til å kvalitetssikre/redigere tekst. For gruppen som bruker KI ofte, er bruken av de ulike formålene vesentlig høyere for alle formål, med unntak av kategorien «Annet».

3.13 Praksis

3.13.1 Overordnet om praksis

Spørsmål om praksis blir kun gitt til studenter som svarer ja på et spørsmål om de har eller har hatt praksis. I undersøkelsen defineres praksis på følgende måte: «Praksis er en metode for læring der en student deltar i ordinære arbeidsoppgaver i arbeidslivet under veiledning, for å oppnå et bestemt læringsutbytte.»¹⁵

De ordinære praksisspørsmålene er delt i to batterier. Praksisspørsmålene som er inkludert i 2024 er uendrede fra 2018. På grunn av brudd og forstyrrelser i praksisgjennomføringen under koronapandemien var spørsmålene om praksis ikke med i Studiebarometeret i 2020. I 2021 ble spørsmålene tatt inn igjen, i tillegg til et sett med spørsmål om avvik i praksisgjennomføringen. Fra 2022 er kun de ordinære praksisspørsmålene inkludert.

Studentene fikk åtte spørsmål (allmenne praksisspørsmål) i det første batteriet, med den innledende teksten «Hvor tilfreds er du med». Studentene kunne svare fra «Ikke tilfreds» (1) til «Svært tilfreds» (5).

De åtte spørsmålene var som følger:

1. Informasjon og tilrettelegging i forkant av praksisperioden
2. Hvordan du får brukt det du har lært på fagskolen i praksisperioden
3. Samarbeidet og kommunikasjonen mellom praksissted og fagskole
4. De faglige utfordringene i praksisopplæringen
5. Praksisopplæringens relevans for utdanningen
6. Oppfølgingen fra veileder på praksisstedet
7. Oppfølgingen fra lærerne på fagskolen i praksisperioden
8. Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen

I tillegg fikk studentene spørsmål om de hadde praksis på egen arbeidsplass. De som svarte bekreftende på dette spørsmålet, fikk 3 tilleggsspørsmål med den innledende teksten «I hvilken grad er du enig i følgende påstander». Studentene kunne svare fra «Ikke enig» (1) til «Helt enig» (5).

De tre spørsmålene var

9. Egen arbeidsgiver legger godt til rette for min praksisopplæring
10. Det er vanskelig å skille mellom praksis og min vanlige jobb

¹⁵ Det at vi ber studentene selv identifisere om de har hatt praksis eller ikke, gjør at det er en risiko for at studenter som har hatt praksis som ikke er organisert av fagskolen, også svarer ja på inngangsspørsmålet om praksis. Ved visning av resultater på utdanningstilbudsnivå i portalen bruker NOKUT følgende kriterium for at svar på praksisspørsmålene skal gjelde: Minst 6 studenter på et utdanningstilbud må ha svart på minst 3 av 7 praksisspørsmål, og disse respondentene må utgjøre minst 49,5 prosent av studentene på utdanningstilbudet. I denne rapporten er svarene fra alle studentene som har sagt at de har hatt praksis, blitt tatt med. Dette gjør vi fordi vi ikke publiserer resultater på utdanningstilbudsnivå her. Dersom vi skulle fulgt samme regel her, ville omtrent halvparten av svarene bli tatt ut. Gjennomsnittsverdiene ville imidlertid ha vært ganske like, uavhengig av hvilken metode som hadde blitt valgt.

11. Kvaliteten på praksisopplæringen svekkes fordi den er på eget arbeidssted

Det var 1592 studenter som krysset av for at de har eller har hatt praksis. Tabell 3.39 viser gjennomsnittsverdiene på overordnet nivå for de allmenne praksisspørsmålene.

Tabell 3.39: Praksis. Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd).

Hvor tilfreds er du med:	N 2024	Sd, 2024	2018	2019	2021	2022	2023	2024
Informasjon og tilrettelegging i forkant av praksisperioden	1 377	1,1	3,7	3,8	3,8	3,7	3,9	4,0
Hvordan du får brukt det du har lært på fagskolen i praksisperioden	1 390	1,0	4,1	4,2	4,2	4,1	4,2	4,2
Samarbeidet og kommunikasjonen mellom praksissted og fagskole	1 215	1,2	3,6	3,8	3,8	3,7	3,8	3,9
De faglige utfordringene i praksisopplæringen	1 324	1,0	4,0	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1
Praksisopplæringens relevans for utdanningen	1 371	0,9	4,3	4,4	4,4	4,3	4,4	4,4
Oppfølgingen fra veileder på praksisstedet	1 254	1,1	4,0	4,1	4,2	4,1	4,1	4,1
Oppfølgingen fra lærerne på fagskolen i praksisperioden	1 271	1,2	3,7	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0
Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen	1 283	1,0	3,9	4,1	4,0	3,9	4,0	4,2
Praksisindeks			3,9	4,0	4,1	4,0	4,0	4,1

Svarene viser at studentene er svært tilfredse med hvordan de får brukt kunnskapen fra fagskolen i praksisperioden, de faglige utfordringene i praksisperioden, praksisopplæringens relevans for utdanningen og oppfølgingen fra veileder på praksisstedet. De er noe mindre fornøyde med samarbeidet og kommunikasjonen mellom praksisstedet og fagskolen.

Resultatene er i all hovedsak stabile over tid, med små endringer i gjennomsnittsverdier (pluss/minus 0,1). I 2024 er alle endringene i positiv retning. Flere spørsmål har i år sin høyeste snittverdi siden undersøkelsen startet. Dette gjelder spørsmålene om informasjon og tilrettelegging i forkant av praksisperioden, samarbeidet mellom praksissted og fagskole og hvordan erfaringer fra praksis brukes i undervisningen.

889 krysset av for at de har gjennomført praksis på eget arbeidssted. Tabell 3.40 viser gjennomsnittsverdiene på overordnet nivå for spørsmål knyttet til praksis på eget arbeidssted. Merk at andre og tredje spørsmål er formulert på en måte der høy verdi er negativt, i motsetning til de fleste spørsmålene i Studiebarometeret.

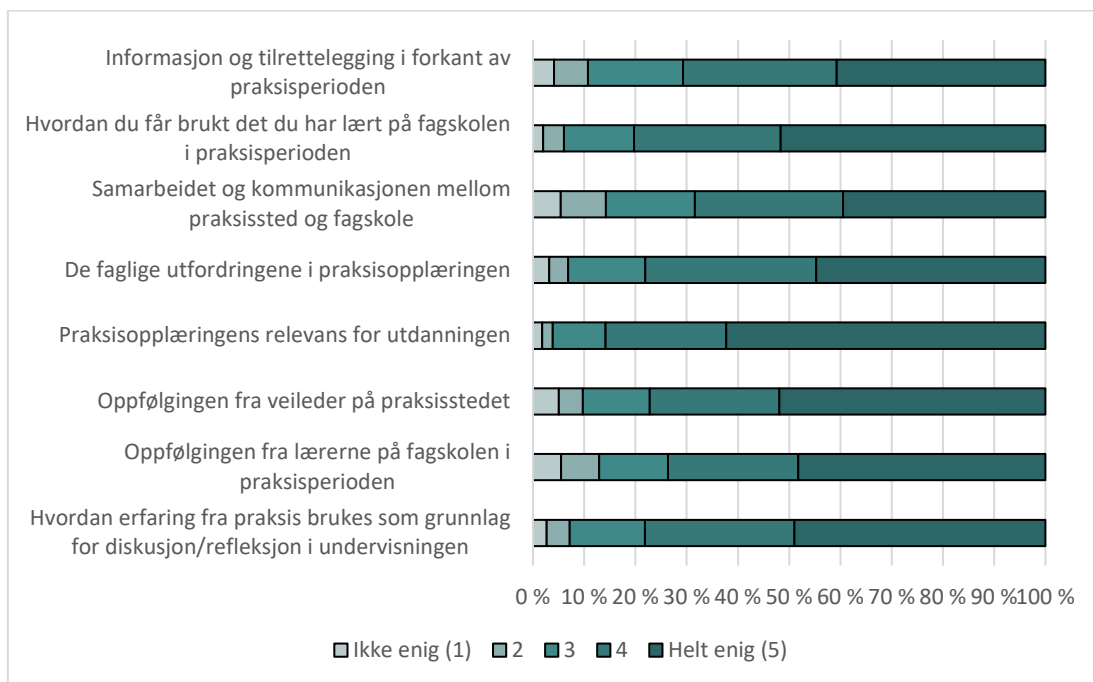
Tabell 3.4015: Praksis (på eget arbeidssted). Gjennomsnittsverdier, antall svar (N) og standardavvik (sd)

I hvilken grad er du enig i følgende påstander:	N, 2024	sd, 2024	2018	2019	2021	2022	2023	2024
Egen arbeidsgiver legger godt til rette for min praksisopplæring	780	1,2	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0	4,1
Det er vanskelig å skille mellom praksis og min vanlige jobb	747	1,5	3,1	3,2	2,9	3,3	3,2	3,2
Kvaliteten på praksisopplæringen svekkes fordi den er på eget arbeidssted	745	1,5	2,4	2,6	2,4	2,5	2,5	2,4

Samtlige av spørsmålene i batteriet forholder seg stabile over tid. Spørsmålet om tilrettelegging har en historisk høy snittverdi på 4,1.

3.13.2 Svarfordeling

Figurene 3.28 og 3.29 viser svarfordelingen på spørsmålene i begge batteriene. 86 prosent av respondentene er tilfredse (skår 4 eller 5) med praksisopplæringens relevans for utdanningen. Andelen tilfredse studenter er ikke lavere enn 69 prosent på noen av de allmenne praksisspørsmålene.

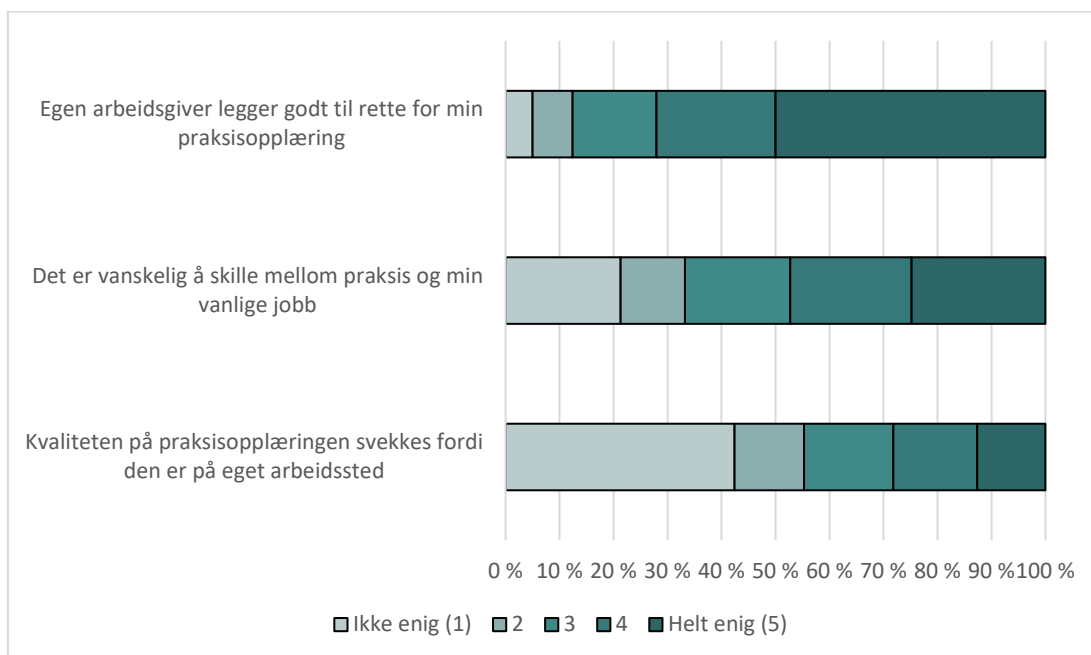

Figur 3.28: Praksis, svarfordelinger.

Studenter som har praksis på eget arbeidssted, mener også i høy grad at arbeidsgiver legger godt til rette for praksisopplæringen. Andelen som er enige (skår 4 eller 5) i dette, er 72 prosent. Her er andelen omtrent lik som året før.

En noe større andel av studentene er imidlertid enige enn uenige i at det er vanskelig å skille praksis fra sin vanlige jobb. 41 prosent svarer 1 eller 2 (uenig i påstanden), mens 47 prosent svarer 4 eller 5.

Omtrent halvparten av studentene med praksis på eget arbeidssted (55 prosent) er *ikke* enige i at praksisopplæringen svekkes fordi den er på eget arbeidssted (skår 1 eller 2). I overkant av hver fjerde student (29 prosent) mener imidlertid at praksisopplæringen svekkes fordi den er på eget arbeidssted (skår 4 eller 5).

Figur 3.29: Praksis på eget arbeidssted, svarfordelinger.

Tabell 3.41 viser gjennomsnittsverdiene for praksisindeksen i perioden 2018–2024 fordelt på utdanningskategori. Tabell 3.42 viser tilsvarende verdier, fordelt på utdanningsform.

Tabell 3.41: Praksis, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningskategori

Utdanningskategori	N, 2024	sd, 2024	2018	2019	2021	2022	2023	2024
Annet	94	0,8	3,6	4,0	3,7	3,9	4,1	4,1
Helse og velferd	787	0,8	4,2	4,2	4,1	4,1	4,2	4,3
Kreativ	130	0,9	3,6	3,7	3,5	3,8	3,8	3,8
Samferdsel	93	0,8	4,1	4,0	4,2	3,7	4,1	4,2
Teknisk	191	0,9	3,5	3,7	4,0	3,7	3,8	3,8
ØkAdm	139	1,0	3,8	3,6	4,1	3,7	3,7	4,0

Helse og velferd svarer høyest (4,3). Teknisk og Kreativ scorer lavest, med et snitt på 3,8. ØkAdm har gjort et bykst siden i fjor og ligger nå på 4,0. Merk at utdanningskategoriene utenom Helse og velferd har relativt lav N, og at dette gjør snittverdiene noe mer følsomme for endringer i svarmønster. I tillegg gjør det at indeksverdien i stor grad påvirkes av gjennomsnittet for Helse og velferd.

Tabell 3.4216: Praksis, gjennomsnitt indeks fordelt på utdanningsform.

Utdanningsform	N, 2024	sd, 2024	2019	2021	2022	2023	2024
Nettbasert m/samling	383	0,8	4,2	4,2	4,0	4,1	4,2
Nettbasert	198	0,9	4,1	4,2	4,1	4,0	4,1
Stedbasert	853	0,8	4,0	4,0	3,9	4,0	4,1

Det er ikke vesentlige forskjeller mellom utdanningsformene for praksisindeksen i 2024, og heller ikke over tid. Det er verdt å nevne at det er helt klart flest stedbaserte studenter som har svart på praksisspørsmålene.

3.14 Tidsbruk

3.14.1 Overordnet om tidsbruk

I tabell 3.43 vises studentenes rapporterte tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Heltids- og deltidsstudenter har svært ulik fordeling av tidsbruken sin, og siden 66 prosent av fagskolestudentene er deltidsstudenter, er det hensiktsmessig å se nærmere på tidsbruk både blant heltids- og deltidsstudenter. Tabellen viser tidsbruk for heltids- og deltidsstudenter hver for seg i perioden 2019–2024. Merk at vi ikke skiller deltidsstudentene med ulik forventet progresjon. 49 prosent av deltidsstudentene i 2024 studerer deltid på 50 prosent; 12 prosent studerer deltid på 67 prosent.

I og med at «betalt arbeid» er med som en kategori her, vil totaltallene kunne gi et godt bilde på den totale arbeidsbelastningen for deltidsstudenter. Merk at totaltidene som er oppgitt her er summen av gjennomsnittene på enkeltaktivitetene.

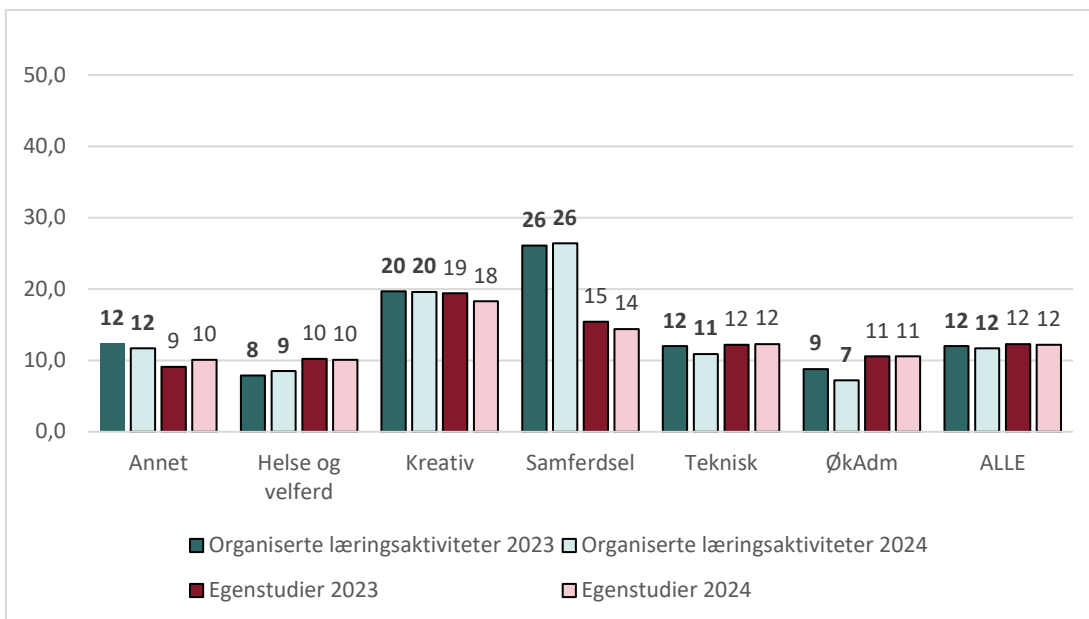
Heltidsstudenter i 2024 rapporterer at de i snitt bruker 36 timer på studiet og 7 timer på betalt arbeid i en vanlig studieuke. Mesteparten av tiden går til organiserte læringsaktiviteter (20 timer). Heltidsstudentene rapporterer å bruke mindre tid totalt i 2024 på alle tre aktiviteter sammenlignet med 2023. Den totale tidsbruken er på sitt laveste for perioden 2019–2024.

Deltidsstudentene rapporterer et betraktelig høyere tidsbruk på betalt arbeid (28,3 timer). I snitt bruker disse studentene rett over 17 timer på studiet, hvorav 7,2 timer går med til organiserte læringsaktiviteter. For deltidsstudentene ser vi også en generell nedgang i total tidsbruk på studier og jobb siden 2019, men det er en liten oppgang i år sammenlignet med fjoråret. Både heltids- og deltidsstudenter bruker mer tid på studiene og betalt arbeid til sammen enn det som regnes som en normal arbeidsuke. Total tidsbruk, inkludert betalt arbeid, er på 43 timer blant heltidsstudentene og på 45,8 timer blant deltidsstudentene.

Tabell 3.43: Gjennomsnittlig rapportert tidsbruk, fordelt på heltid- og deltidsstudenter 2019–24.

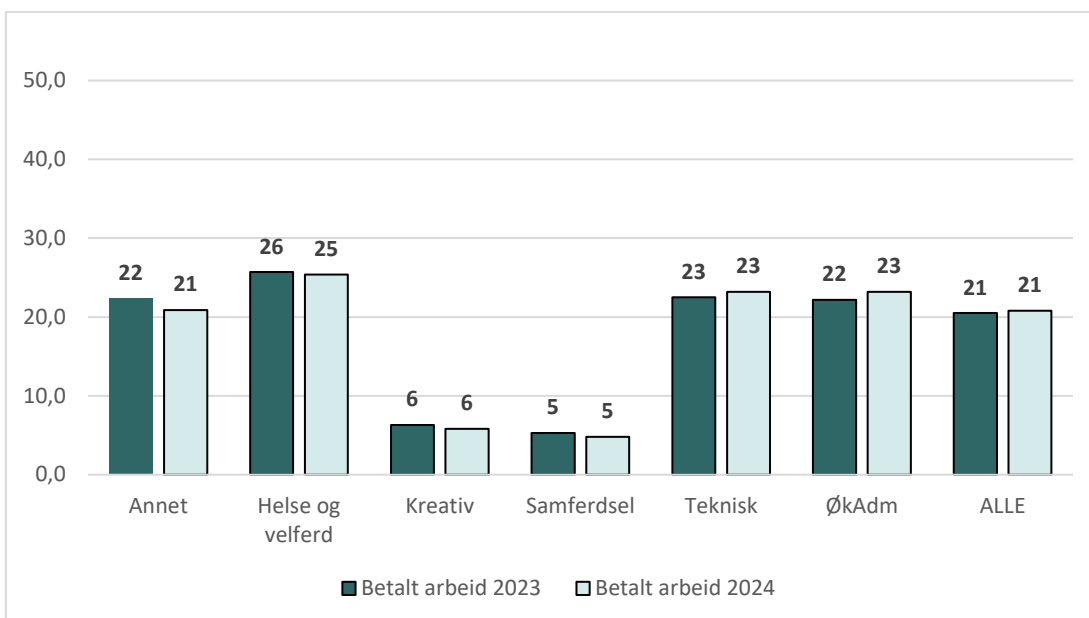
Heltid						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Organiserte læringsaktiviteter	24,8	25,2	23,4	21,6	21,6	20,0
Egenstudier	13,9	15,4	15,3	15,8	16,5	16,0
Total tidsbruk – studier (sum)	38,7	40,6	38,6	37,4	38,1	36,0
Betalt arbeid	5,1	6,7	7,2	6,8	6,7	7,0
Total tidsbruk – studier og arbeid (sum)	43,8	47,3	45,8	44,2	44,8	43,0
Deltid						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Organiserte læringsaktiviteter	8,4	8,4	7,8	7,6	7,2	7,2
Egenstudier	10,3	10,4	10,2	10,4	10,2	10,3
Total tidsbruk – studier (sum)	18,7	18,9	18,0	17,9	17,4	17,5
Betalt arbeid	28,1	30,6	30,6	28,5	27,9	28,3
Total tidsbruk – studier og arbeid (sum)	46,8	49,5	48,6	46,4	45,3	45,8

Figur 3.30 viser gjennomsnittlig rapportert tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter og egenstudier i både 2023 og 2024, fordelt på utdanningskategori. Figur 3.31 viser tilsvarende, men for betalt arbeid. Her skiller vi ikke mellom heltids- og deltidsstudenter.

Figur 3.30: Tidsbruk i timer (gjennomsnitt) brukt på studier, fordelt på utdanningskategori.

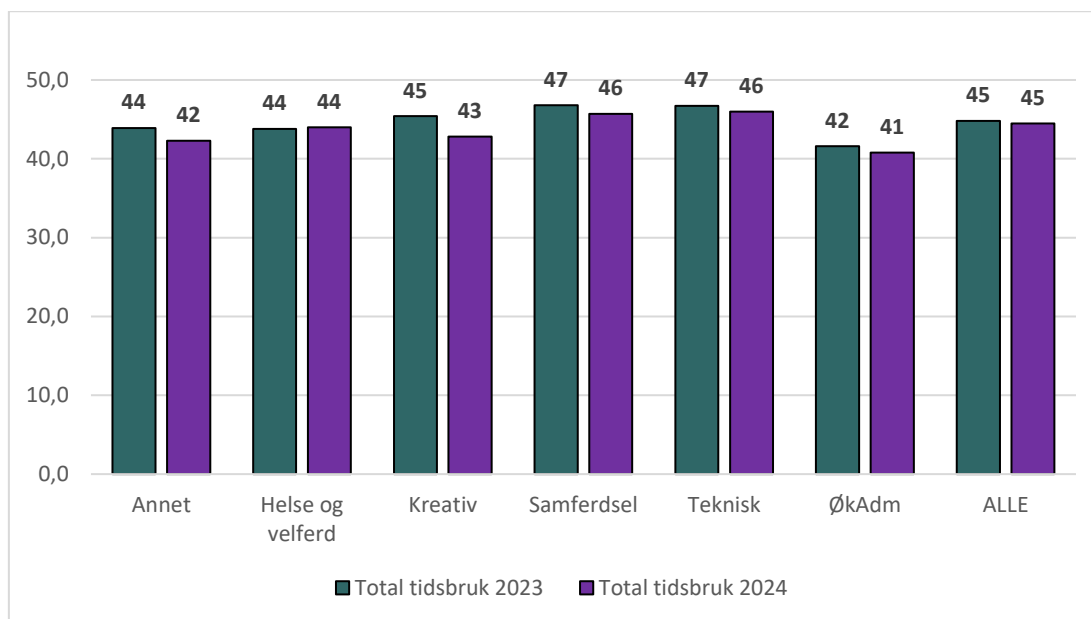
Det er små endringer i tidsbruk på både organiserte læringsaktiviteter og egenstudier fra 2023 til 2024. Utdanningskategoriene holder seg enten stabile eller endrer seg med pluss/minus én time. Unntaket er ØkAdm som i år bruker gjennomsnittlig to færre timer på organiserte læringsaktiviteter i løpet av en arbeidsuke sammenlignet med fjoråret. Her er endringen spesielt stor blant heltidsstudentene hvor det rapporteres om cirka 12 timer i uka brukt på læringsaktiviteter i 2024 mot cirka 19 timer i 2023.

Figur 3.31: Tidsbruk i timer på betalt arbeid, fordelt på utdanningskategori.

Det er også små endringer i timebruken på betalt arbeid, på tvers av utdanningskategoriene. Enten holder det seg stabilt eller endrer seg med pluss/minus én time.

Figur 3.32 viser total tidsbruk på studier og arbeid. Totalbelastningen for studentene kommer godt frem siden betalt arbeid er tatt med i figuren.

Figur 3.32: Total tidsbruk – studier og arbeid (gjennomsnitt) brukt på betalt arbeid, fordelt på utdanningskategori.

Den totale tidsbruken holder seg forholdsvis stabil på tvers av utdanningskategoriene mellom 2023 og 2024. Det er små endringer, hvor Annet og Kreativ har størst endring fra fjoråret. I 2024 bruker de to timer mindre enn i 2024. De andre kategoriene endrer seg med minus en time eller holder seg på samme nivå.

3.15 Analyse av studentenes skriftlige tilbakemeldinger til utdanningstilbudet

I Studiebarometeret spør vi studentene om tilbakemeldinger om utdanningstilbudet de går på. Dette gjør vi ved å stille det følgende spørsmålet: *Har du noen ønsker eller ideer som kan forbedre utdanningstilbudet?* Svarene på dette spørsmålet kan være svært nyttige både for oss i NOKUT samt til institusjonene, som kan benytte seg av studentenes tilbakemeldinger til å forbedre de aspektene eller områdene studentene peker på.

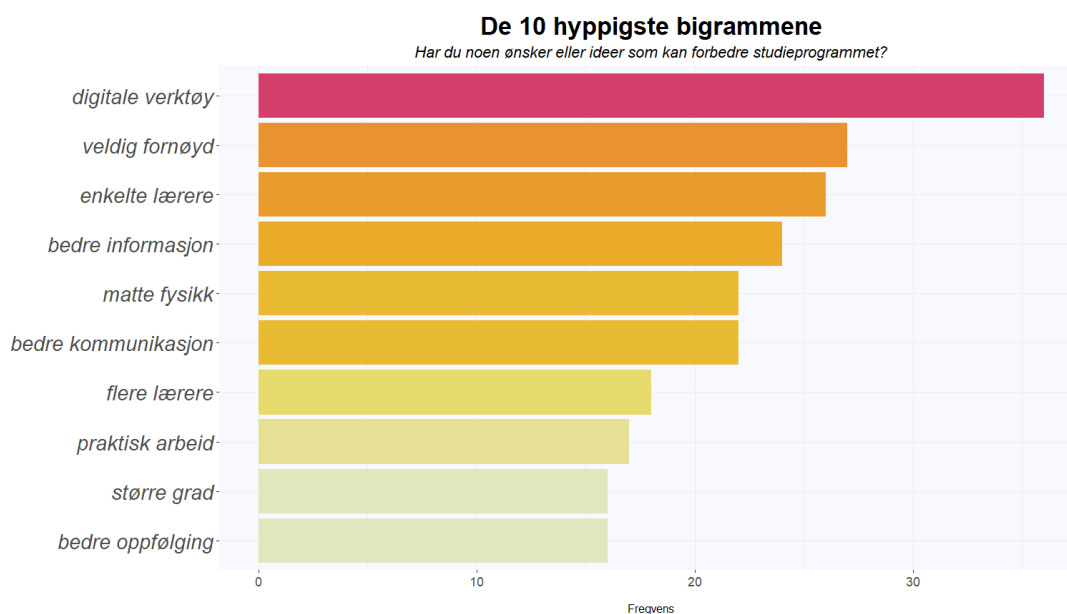
I denne delen av analysen bruker vi naturlig språkbehandling (NLP). Dette er et felt innen datavitenskap og kunstig intelligens hvor fokus er på interaksjonen mellom datamaskiner og menneskelig (naturlig) språk. Målet med NLP er å gjøre det mulig for datamaskiner å lese, forstå og tolke menneskelig språk på en måte som er både meningsfull og nyttig. NLP kombinerer teknikker fra flere felt, inkludert lingvistikk og informatikk, for å behandle og analysere store mengder naturlig språklig data. I denne analysen presenterer vi resultater fra en bigram-analyse og *topic modelling*.

Bigrammer er sekvenser av to sammenhengende ord i en tekst som brukes til å analysere språklige mønstre og sammenhenger. For eksempel, i setningen *jeg spiser ikke fisk* er det tre bigrammer som er *jeg spiser*, *spiser ikke*, *ikke fisk*.

Topic modelling er en teknikk som brukes til å identifisere abstrakte temaer i store mengder tekstdata. Vi bruker metoden som heter *Structural Topic Modelling (STM)*, som kan integrere metadata, som for eksempel studentens fagfelt, for å gi en dypere forståelse av temaene. STM gir fordelene av en mer presis temaidentifikasjon og tolkning ved å bruke metadata for å analysere hvordan temaer varierer med ulike kontekstuelle faktorer (for eksempel om ulike fagfelt snakker om Tema X like mye).

Bigramanalyse

Figur 3.33 viser de 10 hyppigste bigrammene i studentenes fritekstsvar. Bigrammen *digitale verktøy* er det mest brukte uttrykket i teksten, etterfulgt av *veldig fornøyd* og *enkelte lærere*. På topp 10 er det tre bigrammene med ordet *bedre*, noe som i de fleste tilfellene vil synliggjøre studentenes ønske om forbedring på disse områdene. Med andre ord etterspør studentene bedre informasjon, bedre kommunikasjon og bedre oppfølging.

Figur 3.33: 10 hyppigste bigram, fritekstsvar.

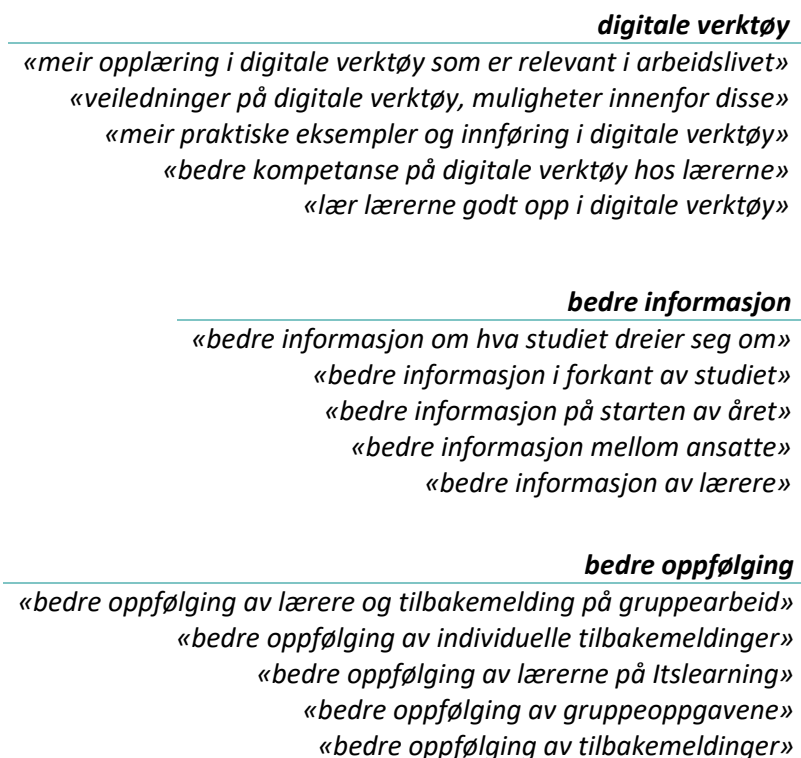
Vi kan se nærmere på noen av disse bigrammene og trekke ut noen vanlige typer av setninger der de forekommer. Her ser vi nærmere på *digitale verktøy*, *bedre informasjon* og *bedre oppfølging* for å finne ut hva studentene skriver om når de bruker disse to-ordskombinasjonene. En oversikt over innholdet i disse finnes i figur 3.34.

Når det gjelder *digitale verktøy*, er det i hovedsak to temaer studentene skriver om. De ønsker mer opplæring i digitale verktøy og at lærerne skal ha bedre kompetanse på digitale verktøy.

Bigrammen *bedre informasjon* forekommer ofte i forbindelse med informasjon i forkant av studiestart. Det virker som studentene føler at de ikke får tilstrekkelig eller klar informasjon på dette tidspunktet og uttrykker derfor ønsker om tydeligere og mer detaljert informasjon før de begynner på studiet. Bigrammet dukker også opp når det er snakk om

informasjonsflyt mellom ansatte/lærere på fagskolen. Det virker som en del studenter opplever dette som en utfordring.

Det tredje bigrammet *bedre oppfølging* viser til oppfølging og tilbakemelding. Utover et generelt ønske om tettere oppfølging og bedre tilbakemelding, er det mer spesifikt en del studenter som ønsker bedre oppfølging av gruppeoppgaver.

Figur 3.34: Vanlige typer av setninger i bigrammene «digitale verktøy», «bedre informasjon» og «bedre oppfølging».

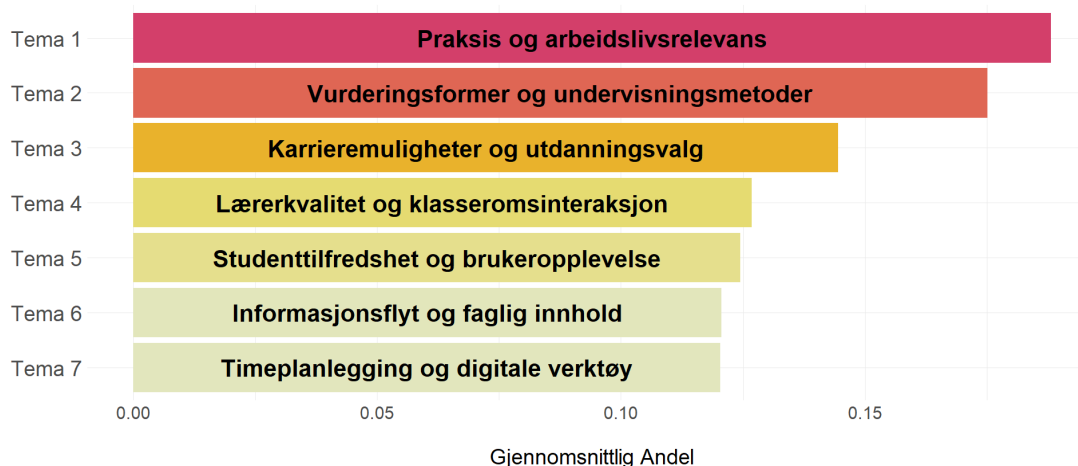
Topic Modelling

Den siste tekstanalysen vi presenterer er *topic modelling*, der vi utforsker generelle eller abstrakte temaer som dukker opp i tilbakemeldingene til studentene.

I analysen fant vi spesielt syv temaer som studentene skrev om i tekstene. Figur 3.36 viser temaene og den gjennomsnittlige andelen studenter som skriver om hvert tema. I denne figuren kan vi se at det vanligste temaet som dukker opp i studentenes tilbakemeldinger er praksis og arbeidslivsrelevans. Den nest vanligste temaet er vurderingsformer og undervisningsmetoder, mens det tredje vanligste er karrieremuligheter og utdanningsvalg.

Hva har studentene mest skrevet om?

Gjennomsnittlige temaandeler på tvers av alle tilbakemeldinger

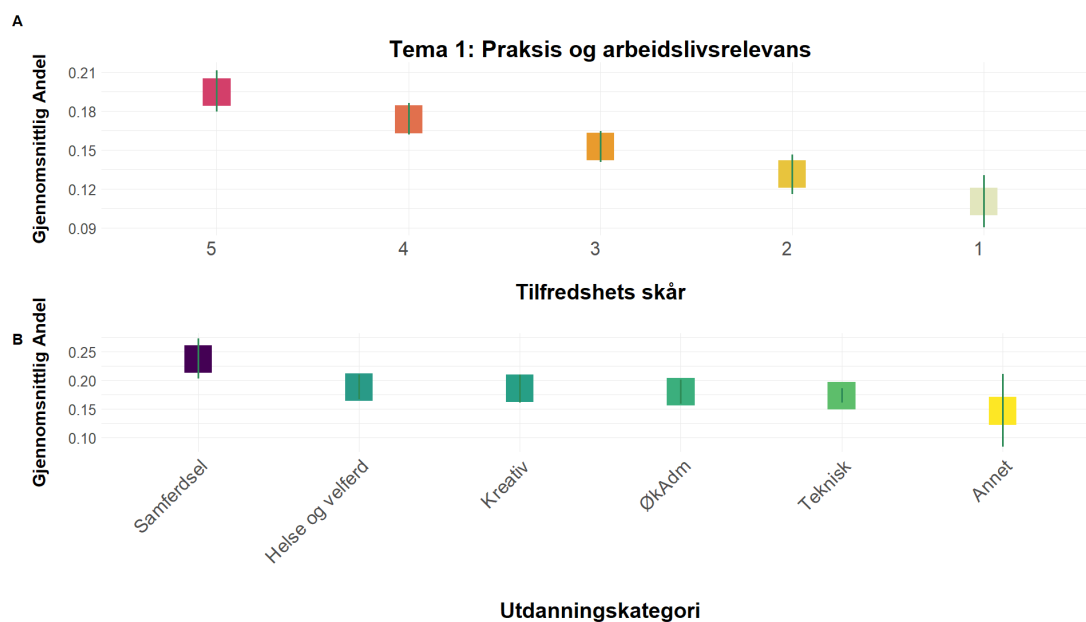
Figur 3.35: De viktigste temaene studentene skriver om i fritekstsvaret og gjennomsnittlig andel studenter som skriver om de ulike temaene.

I vår modell inkluderer vi to variabler som gir oss bedre innsikt i hvordan temaene dukker opp i tekstene. De to variablene er *overordnet tilfredshet* og *faglig utdanningskategori*. Ved å inkludere disse i analysen kan vi se på hvordan disse to faktorene påvirker temaene.

Figur 3.36 viser gjennomsnittlig andel studenter som skriver om tema 1 fordelt på hva de svarer på spørsmålet om overordnet tilfredshet (A) og hvilken utdanningskategori de tilhører (B). Vi ser at studentene som svarer mer positivt på spørsmålet om overordnet tilfredshet, skriver mer om dette temaet enn de som svarer mer negativt.

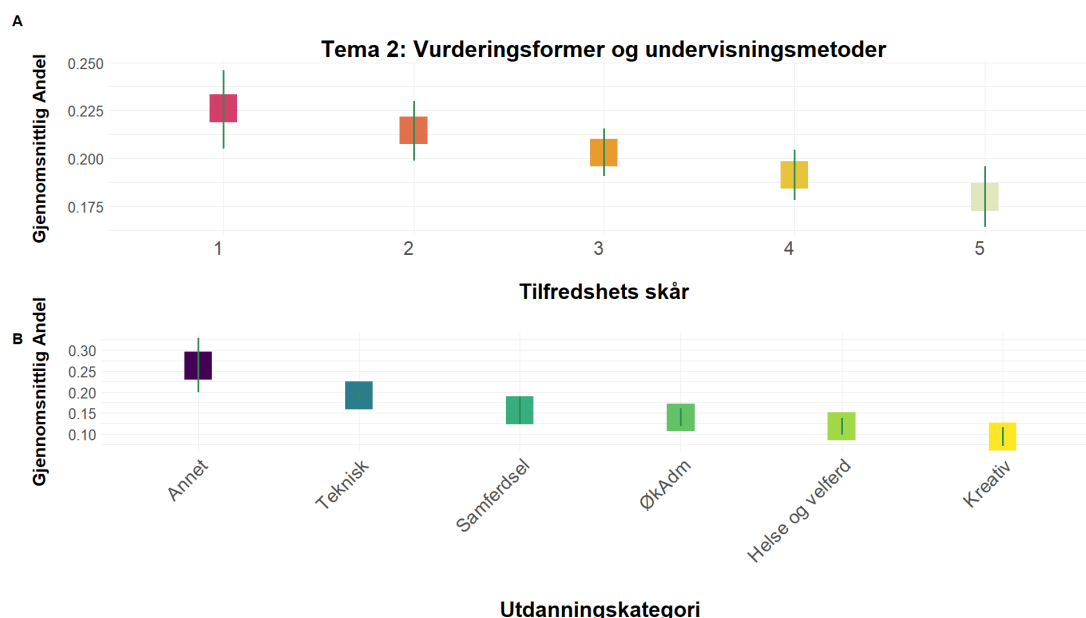
Når det gjelder faktoren utdanningskategori, kan vi se at studenter i *samferdselsfag* er gruppen som mest har snakket om dette temaet. Denne gruppen skiller seg ut fra resten av kategoriene som har skrevet om dette temaet i lignende andeler.

Studenter som skriver om dette temaet ønsker ofte mer kontakt med arbeidsgivere, og at læringen skal være mer relevant for arbeidsoppgavene de utfører på sin egen jobb.

Figur 3.36: Gjennomsnittlig andel studenter som skriver om studenttilfredshet og brukeropplevelse fordelt på hva de svarer på spørsmålet om overordnet tilfredshet (A) og hvilken utdanningskategori de tilhører (B).

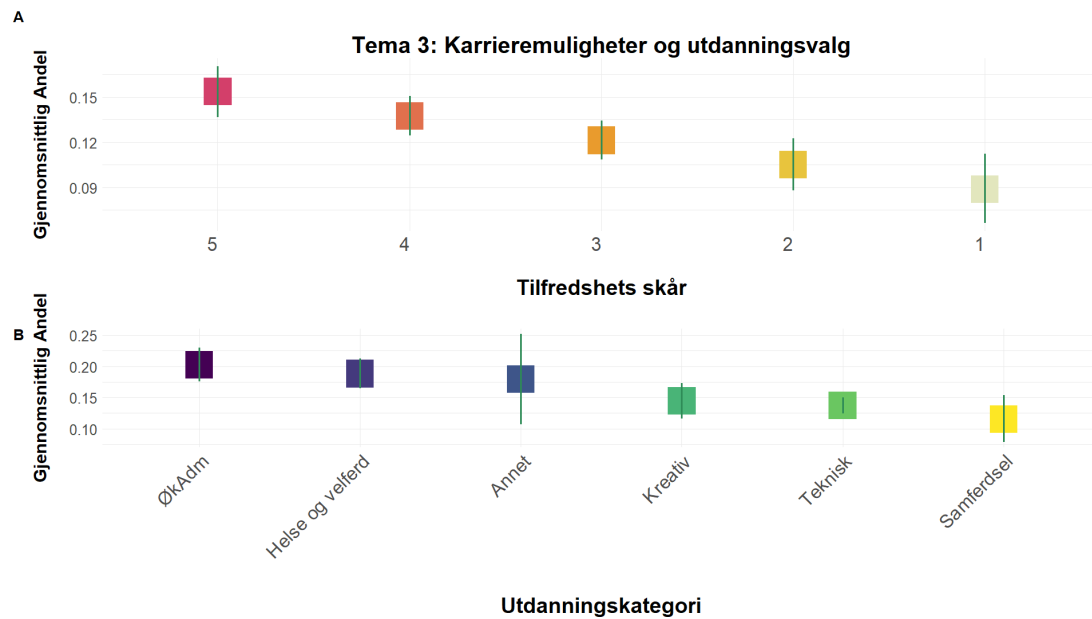
Med tema 2 i figur 3.37 ser vi et mønster som er motsatt av det av de vi så på tema 1. Her er det studentene som er minst tilfreds med utdanningstilbudet som skriver mest om temaet. Studenter i kategorien annet og i tekniske fag skriver også mer om dette temaet enn andre studenter. Mer konkret peker flere studenter her på at det skjer mange endringer i løpet av et emne, noe som skaper en følelse av manglende struktur på utdanningen.

Figur 3.37: Gjennomsnittlig andel studenter som skriver om lærer-studentinteraksjon og tilbakemeldinger fordelt på hva de svarer på spørsmålet om overordnet tilfredshet (A) og hvilken utdanningskategori de tilhører (B).

Figur 3.38 presenterer resultater fra tema 3, karrieremuligheter og utdanningsvalg. Her ser vi også at det er studentene som er mest tilfreds skriver mer om dette temaet enn de som er mindre tilfredse. Studenter innenfor økonomiske administrative fag er de som er mest opptatt av dette temaet, etterfulgt av studenter i helse- og velferdsfag.

Studentene som skriver om dette temaet uttrykker bekymringer rundt hvordan utdanningens struktur, kobling til arbeidslivet og kommunikasjon om studieplan o.l. påvirker utdanningsvalg og fremtidige karrieremuligheter.

Figur 3.38: Gjennomsnittlig andel studenter som skriver om karrieremuligheter og utdanningsvalg fordelt på hva de svarer på spørsmålet om overordnet tilfredshet (A) og hvilken utdanningskategori de tilhører (B).

4 Vedlegg

Vedlegg 1: Indeksverdier etter utdanningskategori og utdanningstype¹⁶

	Antall svar	Indeks studies tart	Indeks undervisning	Indeks faglig/sosialt miljø	Indeks organisering	Indeks medvirkning	Indeks arbeidsliv	Indeks vurderingsformer	Indeks engasjement	Indeks digitale verktøy	Indeks praksis
Utdanningskategorier											
Annet	219	4,3	4,4	4,5	4,3	4,2	4,3	4,5	4,2	4,0	4,1
Helse og velferd	2 042	4,2	4,4	4,2	4,3	4,1	4,3	4,5	4,2	4,1	4,3
Kreativ	925	3,9	4,0	4,0	3,9	3,7	3,8	4,3	4,1	3,9	3,8
Samferdsel	570	3,8	3,7	4,2	3,7	3,6	3,9	4,0	4,0	3,6	4,2
Teknisk	4 321	3,7	3,6	4,0	3,6	3,5	3,6	4,1	3,9	3,7	3,8
ØkAdm	1 384	3,9	4,0	3,9	4,0	3,7	3,9	4,3	4,0	3,9	4,0
Utdanningstype											
Annet	280	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0	4,1	4,4	4,1	4,0	4,2
Bygg og anlegg	1 475	3,9	3,7	4,2	3,6	3,5	3,8	4,1	3,9	3,7	3,8
Data-IT	1 040	3,7	3,6	3,6	3,8	3,6	3,6	4,2	3,9	4,1	-
Design	255	3,7	3,8	3,8	3,9	3,7	3,8	4,3	4,0	4,1	-
Elektro/energi	1 001	3,8	3,4	4,0	3,5	3,4	3,5	3,9	3,7	3,5	-
Film og foto	122	3,8	4,0	3,9	3,7	3,5	3,8	4,2	4,0	3,9	-
Grønne fag	122	3,8	4,4	4,5	4,4	4,3	4,4	4,6	4,3	4,0	-
Helse	1 559	3,7	4,4	4,2	4,3	4,1	4,3	4,5	4,2	4,1	4,3
Industri/kjemi	552	3,5	3,5	4,0	3,5	3,4	3,4	3,9	3,7	3,5	-
Interiør	49	3,7	3,5	3,9	3,6	3,1	3,5	4,1	3,8	4,1	-
Jernbane	72	3,7	3,9	4,4	4,2	3,8	4,6	4,4	4,4	3,9	4,3
Kontor	274	3,9	3,9	3,8	4,0	3,6	3,9	4,3	3,9	3,7	-
Ledelse	601	3,7	4,2	4,1	4,0	3,8	3,9	4,3	4,0	3,8	4,2
Luffart	49	3,8	3,5	4,0	3,2	2,9	3,6	3,6	4,4	3,6	-
Lønn og regnskap	231	3,9	4,0	3,7	4,1	3,8	4,0	4,4	4,1	4,2	-
Maritim-Dekk	296	3,3	3,7	4,3	3,7	3,6	3,8	4,1	3,9	3,6	-
Maritim-Maskin	153	3,6	3,7	4,2	3,6	3,6	3,8	3,9	3,8	3,5	-
Markedsføring	222	3,8	3,8	3,6	3,8	3,6	3,6	4,2	3,8	3,8	-
Modellering	142	3,9	3,8	4,0	3,7	3,6	3,9	4,2	4,0	4,2	-
Mote	55	3,7	4,3	4,2	4,0	3,8	3,7	4,5	4,3	4,2	-
Musikk, dans og drama	178	3,9	4,1	4,1	3,9	3,5	4,1	4,2	4,3	3,5	-
Oppvekst	369	3,8	4,4	4,0	4,3	4,2	4,2	4,6	4,3	4,1	4,3

¹⁶ Tabellen viser indeksverdiene for utdanningskategorier og utdanningstyper som har 40 eller flere svarende. F.eks. for praksisindeksen var det flere utdanningstyper som ikke hadde nok respondenter, og verdiene vises derfor ikke her.

	Antall svar	Indeks studies tart	Indeks undervisning	Indeks faglig/sosialt miljø	Indeks organisering	Indeks medvirking	Indeks arbeidsliv	Indeks vurderingsformer	Indeks engasjement	Indeks digitale verktøy	Indeks praksis
Petroleum	59	3,5	3,6	4,2	3,7	3,7	3,8	4,1	3,8	3,7	-
Reiseliv	43	3,4	3,7	-	3,8	3,8	4,1	4,2	4,1	3,9	-
Visuell kunst	192	3,7	4,2	4,1	4,3	4,1	3,6	4,3	4,2	3,5	-
Totalt	9 461	3,9	3,9	4,0	3,9	3,7	3,8	4,2	4,0	3,8	4,1

4.1 Vedlegg 2: Detaljert beskrivelse av metoden i Random forest-modellen i 3.1.3

En random forest-modell har to hyperparametre som er viktige for modellens ytelse. Et hyperparameter er et parameter hvis verdi brukes til å justere læringsprosessen til maskinlæringsmodeller og forbedre modellens ytelse. Den første hyperparameteren kalles m try og er antall variabler som skal testes for hver splitt når beslutningstrærne bygges. Standardverdien til m try er kvadratroten av antall variabler, men denne verdien kan justeres slik at modellen blir bedre til å predikere resultater. Den andre parameteren som er viktig, er antall beslutningstrær i analysen. Kort sagt, jo større datasettet er, desto flere trær må brukes. For å finne ut hvilke verdier m try og antall trær som var optimalt for modellens ytelse, utførte vi en kryssvalidering (5-fold cross-validation). Dette er en metode for å evaluere hvor godt en maskinlæringsmodell fungerer på nye data. Man bruker vanligvis denne metoden til å bestemme de beste verdiene for hyperparametere. Det gjøres ved å lage mange modeller med forskjellige antall trær og m try-verdier. Deretter blir ROC mål for hver random forest-modell beregnet, og modellen med den høyeste ROC-verdien blir valgt.¹⁷

I en slik analyse beregnes viktighetsgraden for hver uavhengig variabel. Med viktighetsgrad sikter vi her til hvor stor innvirkning enkeltvariabelen har på den avhengige variabelen, uavhengig av retning – hvor mye endres utfallet på avhengig variabel (i negativ eller positiv retning) dersom vi «forstyrrer» verdiene på den enkelte uavhengige variabelen i modellen? Viktighetsgraden kan være litt ustabil, spesielt for variablene som modellen finner som middels viktige. Det anbefales derfor å beregne viktighetsgraden ved å bygge mange modeller slik at man kan beregne en gjennomsnittlig viktighetsgrad. Etter at den mest optimale modellen ble valgt med kryssvalidering, ble det utført bootstrapping 500 ganger og beregnet gjennomsnittet av viktighetsgraden til hver variabel.¹⁸

Datasettet vi får fra undersøkelsen har mange manglende svar («missing») fordi studentene kan velge å ikke svare spørsmålene. Det er vanligvis to måter å håndtere manglende data på. Man kan enten fjerne alle rader med manglende data eller man kan «imputere» eller

¹⁷ ROC står for "Receiver Operating Characteristic" og er en kurve som viser sammenhengen mellom sann positiv rate og falsk positiv rate for ulike terskelverdier. Den brukes til å evaluere ytelsen til klassifiseringsmodeller. Verdien går mellom 0-1, der 0 betyr at modellen ikke kan skille mellom positive og negative tilfeller i det hele tatt, mens 1 indikerer perfekt klassifisering.

¹⁸ Bootstrapping er en metode der man trekker mange tilfeldige utvalg med tilbakelegging fra datasettet for å estimere statistiske mål, som for eksempel variabelens viktighetsgrad. Dette gir mer presise estimater ved å utnytte flere prøver fra datasettet.

beregne en verdi til det datapunktet som mangler en. For den uavhengige variabelen må man fjerne tomme rader, men for de uavhengige variablene valgte vi å imputere de manglende dataene. Vi brukte en metode som heter KNN (K-nearest neighbour) som fyller inn manglende verdier i et datasett ved å se på de nærmeste naboene (andre datapunkter) og bruke verdiene deres til å estimere den manglende verdien. Metoden antar at lignende datapunkter har lignende verdier. Det endelige datasettet inneholdt 8 375 datapunkter (dvs. studenter).

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)